

កំណែលំហាត់គណិតវិទ្យា

សម្រាប់ថ្នាក់ទី

៥

កំណែលំហាត់

គណិតវិទ្យា

សម្រាប់ថ្នាក់ទី **៥**

រៀបរៀងដោយ

លោក **អ៊ុន សំណាង**

លោក **លឹម ផល្លុន**

រក្សាសិទ្ធិដោយ **អ៊ុន សំណាង**

គណៈកម្មការនីពន្ធ

1-លោក អ៊ឹង សំណាង

2-លោក លឹម ផល្លន

គណៈកម្មការត្រួតពិនិត្យបច្ចេកទេស

1-លោក ឡា សួស្តី

2-លោក លឹម ចាន់ធី

3-លោក អ៊ុយ ជាវិត

គណៈកម្មការត្រួតពិនិត្យអគ្គារវុទ្ធ

1-លោក ឌីក ឈៀត

2-លោក លឹម មិត្តសិរ

ការិយកុំព្យូទ័រ

រចនាគ្របសៀវភៅ

1-លោក អ៊ឹង សំណាង

លោក ព្រំ ម៉ាឡា

2- អ្នកស្រី លី គុណាការ

អារម្ភកថា

សួស្តីបួនៗ និង ប្រិយមិត្តអ្នកសិក្សាជាទីស្រឡាញ់
រាប់អាន ! សៀវភៅគណិតវិទ្យាថ្នាក់ទី៥ ដែលបួនៗ
កំពុងកាន់នៅក្នុងដៃនេះ រួមមាន១៨មេរៀន ។
ក្នុងមេរៀននីមួយៗ ខ្ញុំបាទបានជ្រើសរើសយកលំហាត់
មកធ្វើចម្លើយយ៉ាងក្សោះក្សាយជាទីបំផុត ដែលអាចជា
ជំនួយដល់បួនៗ ងាយយល់ និង ត្រាប់ចងចាំ ។

ជាទីបញ្ចប់ ខ្ញុំសូមជូនពរឲ្យបួនៗ មានសុខភាពល្អ
មានប្រាជ្ញាល្អាសវៃ និង ទទួលបានជោគជ័យក្នុងការ
ការសិក្សា ព្រមទាំងទទួលបាននូវចំណេះដឹងយ៉ាងពិត
ប្រាកដដើម្បីក្លាយជាពលរដ្ឋល្អ និង ជាធនធានដ៏ល្អ
សម្រាប់ចូលរួមអភិវឌ្ឍន៍ប្រទេសជាតិរបស់យើង ។

បាត់ដំបង ថ្ងៃទី៣០ កក្កដា ឆ្នាំ២០១១

អ្នករៀបរៀង អ៊ុំ សំណាង

មាតិការឿង

ទំព័រ

ចំណងជើងមេរៀន

១- ចំនួន	001
២- វិធីគុណ	013
៣- វិធីចែក	036
៤- ប្រមាណវិធីមានរង្វង់ក្រចក	057
៥- ផលធៀប និង ភាគរយ	076
៦- ស្ថិតិ	088
៧- ចំនួនចម្រុះ	096
៨- ចំនួនទសភាគ	102
៩- វិធីបូក និង វិធីដកចំនួនទសភាគ	108
១០- វិធីគុណចំនួនទសភាគ	133

១១-ប្រកាគ	144
១២-រូបិយវត្ថុ	175
១៣-រង្វាស់ប្រវែង	181
១៤-រង្វាស់ទម្ងន់	189
១៥-រង្វាស់ចំណុះ	194
១៦-រង្វាស់ពេល	199
១៧-ធរណីមាត្រ	201
១៨-ប្លង់ ផែនទី និង មាត្រដ្ឋាន	207

លំហាត់

១- សរសេរជាពាក្យអានចំនួនខាងក្រោម តាមខ្ទង់ និង តាមថ្នាក់

ក. 3 256 875   ខ. 4 813 725   គ. 5 712 409

ឃ. 5 920 124   ង. 8 724 504   ច. 9 807 005

ឆ. 12 324 412   ជ. 24 758 600

២- សរសេរជាចំនួននៃល្បះខាងក្រោម

ក. ប្រាំពីរលានបីសែនពីរម៉ឺនមួយរយម្ភៃប្រាំមួយ ។

ខ. បួនលាន ប្រាំមួយរយប៉ែតសិបពាន់ សែសិបប្រាំបី ។

គ. ដប់លាន បួនរយសាមសិបប្រាំពាន់ ប្រាំមួយរយ ហាសិបប្រាំមួយ ។

ឃ. ដប់មួយលាន បួនរយសាមសិបប្រាំពីរពាន់ ប្រាំមួយរយ ហាសិបប្រាំមួយ ។

ង. ដប់ពីរលាន ប្រាំបីរយម្ភៃបួនពាន់ ។

ចំណាំ : ចំនួនគេអាចអានបានពីរបៀប:

- អានតាមខ្ទង់ : មានប្រាំពីរខ្ទង់គឺ ខ្ទង់លាន , ខ្ទង់សែន , ខ្ទង់ម៉ឺន, ខ្ទង់ពាន់ , ខ្ទង់រយ , ខ្ទង់ដប់ និង ខ្ទង់រាយ ។
- អានតាមថ្នាក់ : មាន បីថ្នាក់គឺ ថ្នាក់លាន , ថ្នាក់ពាន់ និង ថ្នាក់ឯកតា ។

ចម្លើយ :

១- សរសេរជាពាក្យអានចំនួនខាងក្រោមតាមខ្ទង់ និង តាមថ្នាក់

ក. 3 256 875

- អានតាមខ្ទង់ : បីលាន ពីរសែន ប្រាំម៉ឺន ប្រាំមួយពាន់ ប្រាំបីរយ ចិតសិប ប្រាំ ។
- អានតាមថ្នាក់: បីលាន ពីររយហាសិបប្រាំមួយពាន់ ប្រាំបីរយចិតសិបប្រាំ ។

ខ. 4 813 725

- អានតាមខ្ទង់ : បួនលាន ប្រាំបីសែន មួយម៉ឺន បីពាន់

ប្រាំពីររយ ម៉ែ ប្រាំ ។

- អានតាមថ្នាក់: បួនលាន ប្រាំបីរយដប់បីពាន់
ប្រាំបីរយម៉ែប្រាំ ។

គ. 5 712 409

- អានតាមខ្ទង់ : ប្រាំលាន ប្រាំពីរសែន មួយម៉ឺន ពីរពាន់
បួនរយ សូន្យ ប្រាំបួន ។
- អានតាមថ្នាក់: ប្រាំលាន ប្រាំពីររយដប់ពីរពាន់
បួនរយប្រាំបួន ។

ឃ. 5 920 124

- អានតាមខ្ទង់ : ប្រាំលាន ប្រាំបួនសែន ពីរម៉ឺន សូន្យពាន់
មួយរយ ម៉ែ បួន ។
- អានតាមថ្នាក់: ប្រាំលាន ប្រាំបួនរយម៉ែពាន់
មួយរយម៉ែបួន ។

ង. 8 724 504

- អានតាមខ្ទង់ : ប្រាំបីលាន ប្រាំពីរសែន ពីរម៉ឺន បួនពាន់
ប្រាំរយ សូន្យ បួន ។

- អានតាមថ្នាក់: ប្រាំបីលាន ប្រាំពីររយម្ភៃបួនពាន់
ប្រាំរយបួន ។

ច. 9 807 005

- អានតាមខ្ទង់ : ប្រាំបួនលាន ប្រាំបីសែន សូន្យម៉ឺន
ប្រាំពីរពាន់ សូន្យរយ សូន្យ ប្រាំ ។
- អានតាមថ្នាក់: ប្រាំបួនលាន ប្រាំបីរយប្រាំពីរពាន់ ប្រាំ ។

ឆ. 12 324 412

- អានតាមខ្ទង់ : ដប់ពីរលាន បីសែន ពីរម៉ឺន
បួនពាន់ បួនរយ ដប់ ពីរ ។
- អានតាមថ្នាក់: ដប់ពីរលាន បីរយម្ភៃបួនពាន់

បួនរយដប់ពីរ

ជ. 24 758 600

- អានតាមខ្ទង់ : ម្ភៃបួនលាន ប្រាំពីរសែន ប្រាំម៉ឺន
ប្រាំបីពាន់ ប្រាំមួយរយ ។
- អានតាមថ្នាក់: ម្ភៃបួនលាន ប្រាំពីររយហាសិបប្រាំបីពាន់
ប្រាំមួយរយ ។

២. សរសេរជាចំនួននៃល្បះខាងក្រោម

ក. ប្រាំពីរលានបីសែនពីរម៉ឺនមួយរយម៉ែប្រាំមួយ ។

7 320 126

ខ. បួនលាន ប្រាំមួយរយប៉ែតសិបបួន សែសិបប្រាំបី ។

4 680 048

គ. ដប់លាន បួនរយសាមសិបប្រាំបួន ប្រាំមួយរយ

ហាសិបប្រាំមួយ ។ 10 435 656

ឃ. ដប់មួយលាន បួនរយសាមសិបប្រាំពីរ ប្រាំមួយរយ

ហាសិបប្រាំមួយ ។ 11 437 656

ង. ដប់ពីរលាន ប្រាំបីរយម៉ែបួនបួន ។

12 824 000

លំហាត់

១. ប្រៀបធៀបចំនួនខាងក្រោម

ក. 3251820 និង 426875 , ខ. 6 672183 និង 6672190

គ. 4652108 និង 4653280 , ឃ. 9782608 និង 9783680 ។

២. រៀបលំដាប់ពីតូចទៅធំ និង ប្រាសមកវិញ

5648310 ; 6548301 ; 5648402; 5648837 ។

ចម្លើយ :

១. ប្រៀបធៀបចំនួនខាងក្រោម

ក. 3 251 820 និង 4 268 75 (3 251 820 < 4 268 75)

ខ. 6 672 183 និង 6 672 190 (6 672 183 < 6 672 190)

គ. 4 652 108 និង 4 653 280 (4 652 108 < 4 653 280)

ឃ. 9 782 608 និង 9 783 680 (9 782 608 < 9 783 680)

២. រៀបលំដាប់ពីតូចទៅធំ និង ច្រាសមកវិញ

- ពីតូចទៅធំ:

6 548 301 < 5 648 310 < 5 648 402 < 5 648 837

- ពីធំទៅតូច:

5 648 837 > 5 648 402 > 5 648 310 > 6 548 301

លំហាត់

១. ចូរបំពេញចន្លោះខាងក្រោម : ចំនួន 2 608 250

2 នៅខ្ទង់លានមានតម្លៃ ..... ។ 2 នៅខ្ទង់

.....មានតម្លៃ..... ។ 8 នៅខ្ទង់

.....

មានតម្លៃ..... ។

0 នៅខ្ទង់ម៉ឺនមានតម្លៃ ..... ។

២. ចូរសរសេរចំនួនខាងក្រោមជាទម្រង់ពង្រាយ

ក. 3264087 ខ. 4500260 គ. 5040390 ។

៣. ចូរបង្កើតចំនួនតូចបំផុត និងធំបំផុតដោយប្រើប័ណ្ណ

លេខខាងក្រោម : 5 3 7 2 0 8 1

ចម្លើយ :

១. ចូរបំពេញចន្លោះខាងក្រោម : ចំនួន

2608250

2 នៅខ្ទង់លានមានតម្លៃ 2 000 000 ។ 2 នៅខ្ទង់ រយ

មានតម្លៃ 200 ។ 8 នៅខ្ទង់ ពាន់ មានតម្លៃ 8 000 ។

0 នៅខ្ទង់ម៉ឺនមានតម្លៃ 0 ។

២. ចូរសរសេរចំនួនខាងក្រោមជាទម្រង់ពង្រាយ

ក. 3 264 087

$$3\ 264\ 087 = \underbrace{3\ 000\ 000}_{\text{ទម្រង់លាន}} + \underbrace{200\ 000 + 60\ 000 + 4000 + 0 + 80 + 7}_{\text{ទម្រង់ពង្រាយ}}$$

ខ. 4 500 260

$$\underbrace{4\ 500\ 260}_{\text{ទម្រង់ធម្មតា}} = \underbrace{4000000 + 500000 + 0 + 0 + 200 + 60 + 0}_{\text{ទម្រង់ពង្រាយ}}$$

គ. 5 040 390

$$\underbrace{5\ 040\ 390}_{\text{ទម្រង់ធម្មតា}} = \underbrace{5000000 + 0 + 40000 + 0 + 300 + 90 + 0}_{\text{ទម្រង់ពង្រាយ}}$$

៣. ចូរបង្កើតចំនួនតូចបំផុត និងធំបំផុតដោយប្រើប័ណ្ណ

5 3 7 2 0 8 1

- ចំនួនតូចបំផុតគឺ 123 578 (0 1 2 3 5 7 8)

- ចំនួនតូចបំផុតគឺ 8 753 210 (8 7 5 3 2 1 0)

លំហាត់

១. គណនាចំនួនមធ្យមនព្វន្ឋ

ក. 20;35;37;65;0;73

ខ. 1000;500;800;600;500

គ. 15;300;60;83;0;90

ឃ. 45;620;345;400;130

ចំណាំ : ដើម្បីរកចំនួនមធ្យមនព្វន្ឋនៃច្រើនចំនួន យើងចែក
ផលបូកនៃចំនួនទាំងនោះ នឹងចំនួនតួបូក ។

ឌ. ចំនួនមធ្យមនៃ : 20; 12 ;4 ;10 គឺ

$$\frac{20+12+4+10}{4} = \frac{46}{4} = \boxed{11.5}$$

ចម្លើយ :

គណនាចំនួនមធ្យមនព្វន្ត

ក. 20;35;37;65;0;73 (មាន 5 តួ)

$$\text{គ.} \quad \frac{20+35+37+65+0+73}{5} = \frac{230}{5} = 46$$

ខ. 1000;500;800;600;500 (មាន 5 តួ)

$$\text{គ.} \quad \frac{1000+500+800+600+500}{5} = \frac{3400}{5} = 680$$

គ. 15;300;60;83;0;90 (មាន 5 តួ)

$$\text{គ.} \quad \frac{15+300+60+83+0+90}{5} = \frac{548}{5} = 109.6$$

ឃ. 45;620;345;400;130 (មាន 5 តួ)

$$\text{គ.} \quad \frac{45+620+345+400+130}{5} = \frac{1540}{5} = 308$$

ចំណោទ

១. ប្រជាពលរដ្ឋនៅឃុំមួយមានចំនួនកើនឡើងតាមឆ្នាំជា

បន្តបន្ទាប់ដូចខាងក្រោម :

ឆ្នាំទី 1 កើន 95 នាក់ ឆ្នាំទី 2 កើន 80 នាក់ ឆ្នាំទី 3 កើន 74
 នាក់ ។ តើក្នុងមួយឆ្នាំ ប្រជាពលរដ្ឋនៅឃុំនោះកើនជា
 មធ្យមបានប៉ុន្មាននាក់ ?

២. រថយន្ត 9 គ្រឿងដឹកស្រូវចូលឃ្នាំង ។ ក្នុងនោះមាន
 រថយន្ត 5 គ្រឿងដឹកស្រូវ 36 បារ ក្នុងមួយគ្រឿង និងរថយន្ត
 4 គ្រឿងទៀតដឹកនាំស្រូវ 45 បារក្នុងមួយ គ្រឿង ។
 តើរថយន្តមួយគ្រឿងដឹកស្រូវជាមធ្យមបាន ចំនួនប៉ុន្មានបារ?

ចម្លើយ :

១. រកចំនួនប្រជាពលរដ្ឋកើនជាមធ្យមក្នុងមួយឆ្នាំៗ

ឆ្នាំ	ឆ្នាំទី 1	ឆ្នាំទី 2	ឆ្នាំទី 3
ប្រជាពលរដ្ឋ	95 នាក់	80 នាក់	74 នាក់

ប្រមាណវិធី

$$\begin{array}{r}
 95 \\
 + 80 \\
 \hline
 74 \\
 \hline
 249
 \end{array}
 \qquad
 \begin{array}{r}
 249 \mid 3 \\
 \underline{24} \\
 09 \\
 \underline{09} \\
 0
 \end{array}$$

<u>កំណែ</u>	<u>របៀបឆ្លើយ</u>
	10

រកផលបូកចំនួនប្រជាពលរដ្ឋទាំង 3 ឆ្នាំ

$$95 + 80 + 74 = 249 \text{ នាក់}$$

ឆ្លើយថា :

រកចំនួនប្រជាពលរដ្ឋកើនជាមធ្យម

ក្នុងមួយឆ្នាំៗ

$$249 \div 3 = 83 \text{ នាក់}$$

ចំនួនប្រជាពលរដ្ឋកើន ជាមធ្យម

ក្នុងមួយឆ្នាំៗ គឺ 83 នាក់ ។

៣. រកចំនួនស្រូវជាមធ្យមដែលរថយន្តនីមួយៗដឹកបាន

ប្រមាណវិធី

$$\begin{array}{r} 36 \\ \times 5 \\ \hline 180 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 45 \\ \times 4 \\ \hline 180 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 180 \\ + 180 \\ \hline 360 \end{array}$$

$$\begin{array}{r|l} 360 & 9 \\ - 36 & 40 \\ \hline 00 & \\ - 00 & \\ \hline 0 & \end{array}$$

កំណែ

របៀបឆ្លើយ

រកចំនួនស្រូវដែលរថយន្តដឹកបាន 5 គ្រឿង

$$36 \times 5 = 180 \text{ បារ}$$

រកចំនួនស្រូវដែលរថយន្តដឹកបាន4គ្រឿង

$$45 \times 4 = 180 \text{ បារ}$$

រកចំនួនស្រូវដែលរថយន្តដឹកបាន9គ្រឿង

$$180 + 180 = 360 \text{ បារ}$$

រកចំនួនស្រូវជាមធ្យមដែលរថយន្តនីមួយ

$$១ \text{ ដឹកបាន } 360 \div 9 = 40 \text{ បារ}$$

ឆ្លើយថា :

ចំនួនស្រូវជាមធ្យមដែលរថយន្ត

នីមួយៗ ដឹកបាន គឺ 40 បារ ។

Thank you for using PDF Suite

បេរឿន ទី ២

វិធីគុណ

លំហាត់

១. ចូរគណនាផលគុណ

ក. 2180×14 ខ. 2405×23 គ. 2876×35

ឃ. 3528×42 ង. 3608×45 ច. 4390×47

ឆ. 5031×54 ជ. 6492×58 ឈ. 7405×63

ញ. 7605×69 ដ. 7861×72 ប៉. 7980×77

ឌ. 8060×78 ឈ. 8506×80 ណ. 9254×94

២. មុធាគណនា

ក. 1200×10 ខ. 2500×20 គ. 5000×30

៣. ចូរបំពេញផលគុណក្នុងតារាង

តួគុណទី 1	2500	3685	4205	6084	7849
តួគុណទី 2	28	36	48	67	85
ផលគុណ					

ចម្លើយ :

១. គណនាផលគុណ

ក. 2180×14

$$\begin{array}{r} 2180 \\ \times 14 \\ \hline 8720 \\ + 2180 \\ \hline 30520 \end{array}$$

ខ. 2405×23

$$\begin{array}{r} 2405 \\ \times 23 \\ \hline 7215 \\ + 4810 \\ \hline 55315 \end{array}$$

គ. 2876×35

$$\begin{array}{r} 2876 \\ \times 35 \\ \hline 14380 \\ + 8628 \\ \hline 100660 \end{array}$$

ឃ. 3528×42

$$\begin{array}{r} 3528 \\ \times 42 \\ \hline 7056 \\ + 14112 \\ \hline 148176 \end{array}$$

ង. 3608×45

$$\begin{array}{r} 3608 \\ \times 45 \\ \hline 18040 \\ + 14432 \\ \hline 162360 \end{array}$$

ច. 4390×47

$$\begin{array}{r} 4390 \\ \times 47 \\ \hline 30730 \\ + 17560 \\ \hline 206330 \end{array}$$

ឆ. 5031×54

$$\begin{array}{r} 5031 \\ \times 54 \\ \hline 20124 \\ + 25155 \\ \hline 271674 \end{array}$$

ជ. 6492×58

$$\begin{array}{r} 6492 \\ \times 58 \\ \hline 43936 \\ + 32460 \\ \hline 368536 \end{array}$$

ឈ. 7405×63

$$\begin{array}{r} 7405 \\ \times 63 \\ \hline 22215 \\ + 44430 \\ \hline 466515 \end{array}$$

ញ. 7605×69

$$\begin{array}{r} 7605 \\ \times 69 \\ \hline + 68445 \\ 45630 \\ \hline 524745 \end{array}$$

ដ. 7861×72

$$\begin{array}{r} 7861 \\ \times 72 \\ \hline + 15722 \\ 55027 \\ \hline 565992 \end{array}$$

បី. 7980×77

$$\begin{array}{r} 7980 \\ \times 77 \\ \hline + 55860 \\ 55860 \\ \hline 614460 \end{array}$$

ឌ. 8060×78

$$\begin{array}{r} 8060 \\ \times 78 \\ \hline + 64480 \\ 56420 \\ \hline 628680 \end{array}$$

ឍ. 8506×80

$$\begin{array}{r} 8506 \\ \times 80 \\ \hline + 0000 \\ 68048 \\ \hline 680480 \end{array}$$

ណ. 9254×94

$$\begin{array}{r} 9254 \\ \times 94 \\ \hline + 37016 \\ 83286 \\ \hline 869876 \end{array}$$

១. មុធាគណនា

ក. $1200 \times 10 = \boxed{12000}$

ខ. $2500 \times 20 = \boxed{50000}$

គ. $5000 \times 30 = \boxed{150000}$

២. បំពេញផលគុណក្នុងតារាង

តួគុណ ទី 1	2500	3685	4205	6084	7849
តួគុណ ទី 2	28	36	48	67	85
ផលគុណ	70000	132660	201840	407628	667165

ចំណោទ

១. អាជីវករម្នាក់លក់សណ្តែកបាយ 15kg ថ្លៃ 3500 រ
ក្នុង 1kg និងលក់ស្ករត្នោត 26kg ថ្លៃ 2350 រក្នុង1kg ។
តើអាជីវករនោះលក់ទំនិញទាំងពីរប្រភេទបានប្រាក់
ប៉ុន្មានរៀល?

២. សាលារៀនមួយមានថ្នាក់រៀន 18 បន្ទប់ ។
នាយកសាលា ត្រូវការដាក់អំពូលភ្លើង 4 ក្នុងមួយបន្ទប់ ។
អំពូលភ្លើងមួយថ្លៃ 4550 រ ។ តើនាយកសាលា ត្រូវចំណាយ
ប្រាក់ប៉ុន្មាន រៀល ដើម្បីទិញអំពូលភ្លើងទាំងអស់?

៣. ចូរបង្កើតចំណោទតាមល្បះលេខខាងក្រោម

ក. $2650 \times 25 = \square$

ខ. $3500 \times 32 =$

ចម្លើយ :

១. រកចំនួនប្រាក់ដែលអាជីវករនោះបានលក់ទំនិញទាំងពីរ
ប្រភេទ

		<u>ប្រមាណវិធី</u>	
3500	2350		
$\times 15$	$\times 26$	52500	
<hr/>	<hr/>	61100	
$+ 17500$	$+ 14100$	<hr/>	113600
3500	4700		
<hr/>	<hr/>		
52500	61100		

<u>កំណែ</u>	<u>របៀបឆ្លើយ</u>
	រកប្រាក់ដែលអាជីវករនោះលក់ សណ្តែកបាយ 15kg
	$3500 \times 15 = 52500$ ៛
	រកប្រាក់ដែលអាជីវករនោះលក់ ស្ករត្នោត 26kg
	$2350 \times 26 = 61100$ ៛

ឆ្លើយថា:

រកចំនួនប្រាក់ដែលអាជីវករនោះ

បានលក់ទំនិញទាំងពីរ ប្រភេទ

$$52500 + 61100 = 113600 \text{ ៛}$$

ចំនួនប្រាក់ដែលអាជីវករនោះ

បានលក់ទំនិញទាំងពីរ ប្រភេទ

ស្មើ 113600 ៛ ។

២. រកចំនួនប្រាក់ដែលនាយកសាលាត្រូវចំណាយលើការ
ទិញ អំពូលភ្លើងទាំងអស់

ប្រមាណវិធី

$$\begin{array}{r} \times 18 \\ \times 4 \\ \hline 72 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 4550 \\ \times 72 \\ \hline 9100 \\ + 31850 \\ \hline 327600 \end{array}$$

កំណែ

របៀបឆ្លើយ

រកចំនួនអំពូលដែលត្រូវដាក់ក្នុងសាលា

$$18 \times 4 = 72 \text{ បន្ទប់}$$

ឆ្លើយថា:

រកចំនួនប្រាក់ដែលនាយកសាលាត្រូវ

ចំណាយលើការទិញអំពូលភ្លើងទាំងអស់

$$4550 \times 72 = 327600 \text{ ៛}$$

ចំនួនប្រាក់ដែលនាយកសាលាត្រូវចំណាយ

លើការទិញអំពូលភ្លើងទាំងអស់ 327600 ៛

លំហាត់

១. ចូរគណនាផលគុណ

ក. 1350×132 ខ. 1568×216 គ. 2147×246

ឃ. 2569×308 ង. 3052×387 ច. 3902×420

ឆ. 4008×506 ជ. 5089×566 ឈ. 6719×609

ញ. 6080×675 ដ. 6537×681 ប. 7080×724

ឌ. 7953×862 ឍ. 8064×885 ណ. 8976×982

២. មុធាគណនា

ក. 3000×300 ខ. 2500×400 គ. 5000×600 ។

៣. ចូរបំពេញ តាមលំនាំគំរូ

ក.

ខ.

ចម្លើយ : ១. គណនាផលគុណ

ក. 1350×132

$$\begin{array}{r} 1350 \\ \times 132 \\ \hline 2700 \\ + 4050 \\ 1350 \\ \hline 178200 \end{array}$$

ខ. 1568×216

$$\begin{array}{r} 1568 \\ \times 216 \\ \hline 9408 \\ + 1568 \\ 3136 \\ \hline 338688 \end{array}$$

គ. 2147×246

$$\begin{array}{r} 2147 \\ \times 246 \\ \hline 12882 \\ + 8588 \\ 4294 \\ \hline 528162 \end{array}$$

ឃ. 2569×308

$$\begin{array}{r} 2569 \\ \times 308 \\ \hline 20552 \\ + 0000 \\ 7707 \\ \hline 791252 \end{array}$$

ង. 3052×387

$$\begin{array}{r} 3052 \\ \times 387 \\ \hline 21364 \\ + 24416 \\ 9156 \\ \hline 1181124 \end{array}$$

ច. 3902×420

$$\begin{array}{r} 3902 \\ \times 420 \\ \hline 0000 \\ + 7804 \\ 15608 \\ \hline 1638840 \end{array}$$

ឆ. 4008×506

$$\begin{array}{r} 4008 \\ \times 506 \\ \hline 24048 \\ + 0000 \\ 20040 \\ \hline 2028048 \end{array}$$

ជ. 5089×566

$$\begin{array}{r} 5089 \\ \times 566 \\ \hline 30534 \\ + 30534 \\ 25445 \\ \hline 2880374 \end{array}$$

ឈ. 6719×609

$$\begin{array}{r} 6719 \\ \times 609 \\ \hline 60471 \\ + 0000 \\ 40314 \\ \hline 4091871 \end{array}$$

ញ. 6080×675

$$\begin{array}{r}
 6080 \\
 \times 675 \\
 \hline
 30400 \\
 + 42560 \\
 36480 \\
 \hline
 4104000
 \end{array}$$

ដ. 6537×681

$$\begin{array}{r}
 6537 \\
 \times 681 \\
 \hline
 6537 \\
 + 52296 \\
 39222 \\
 \hline
 4451697
 \end{array}$$

បី. 7080×724

$$\begin{array}{r}
 7080 \\
 \times 724 \\
 \hline
 28320 \\
 + 14160 \\
 49560 \\
 \hline
 5125920
 \end{array}$$

ឌុ. 7953×862

$$\begin{array}{r}
 7953 \\
 \times 862 \\
 \hline
 15906 \\
 + 47718 \\
 63624 \\
 \hline
 6855486
 \end{array}$$

ឆ. 8064×885

$$\begin{array}{r}
 8064 \\
 \times 885 \\
 \hline
 40320 \\
 + 64512 \\
 64512 \\
 \hline
 7136640
 \end{array}$$

ណ. 8976×982

$$\begin{array}{r}
 8976 \\
 \times 982 \\
 \hline
 17952 \\
 + 71808 \\
 80784 \\
 \hline
 8814432
 \end{array}$$

២. មុធាគណនា

ក. $3000 \times 300 = 900000$

ខ. $2500 \times 400 = 1000000$

គ. $5000 \times 600 = 3000000$

២. បំពេញ តាមលំនាំគំរូ

ក. $\boxed{20}$ $\boxed{40}$ $\boxed{120}$ $\boxed{480}$ $\boxed{2400}$ $\boxed{14400}$
 20×2 40×3 120×4 480×5 2400×6

$$\begin{array}{cccccc}
 2. & \boxed{5} & \boxed{10} & \boxed{40} & \boxed{320} & \boxed{5120} & \boxed{163840} \\
 & & \underbrace{\hspace{1.5cm}} & \underbrace{\hspace{1.5cm}} & \underbrace{\hspace{1.5cm}} & \underbrace{\hspace{1.5cm}} & \underbrace{\hspace{1.5cm}} \\
 & & 5 \times 2 & 10 \times 4 & 40 \times 8 & 320 \times 16 & 5120 \times 32 \\
 & & & \underbrace{\hspace{1.5cm}} & \underbrace{\hspace{1.5cm}} & \underbrace{\hspace{1.5cm}} & \underbrace{\hspace{1.5cm}} \\
 & & & 2 \times 2 & 4 \times 2 & 8 \times 2 & 16 \times 2
 \end{array}$$

ចម្លើយ

រកផលគុណដោយប្រើម៉ាស៊ីនគិតលេខ

ក. $2521 \times 164 = \boxed{413444}$

ចុំចុំ $\boxed{2} \boxed{5} \boxed{2} \boxed{1} \times \boxed{1} \boxed{6} \boxed{4} = \boxed{413444}$

ខ. $3068 \times 248 = \boxed{760864}$

ចុំចុំ $\boxed{3} \boxed{0} \boxed{6} \boxed{8} \times \boxed{2} \boxed{4} \boxed{8} = \boxed{760864}$

គ. $3609 \times 357 = \boxed{1288413}$

ចុំចុំ $\boxed{3} \boxed{0} \boxed{6} \boxed{9} \times \boxed{3} \boxed{5} \boxed{7} = \boxed{1288413}$

ឃ. $4287 \times 481 = \boxed{2062047}$,ង. $4802 \times 459 = \boxed{2204118}$

ច. $5948 \times 567 = \boxed{3372516}$,ឆ. $6290 \times 671 = \boxed{4220590}$

ជ. $7931 \times 718 = \boxed{5694458}$,ឈ. $8012 \times 895 = \boxed{7170740}$

ញ. $2085 \times 516 = \boxed{1075860}$,ដ. $3506 \times 620 = \boxed{2173720}$

ប. $4860 \times 698 = \boxed{3392280}$,ឌ. $5280 \times 481 = \boxed{2539680}$

ឍ. $6806 \times 581 = \boxed{3954286}$,ណ. $695 \times 698 = \boxed{485110}$

ត. $7005 \times 8045 = \boxed{56355225}$

$$\text{ថ. } 7806 \times 8905 = \boxed{69512430}$$

$$\text{ទ. } 8762 \times 7851 = \boxed{68790462}$$

$$\text{ឆ. } 3943 \times 2468 = \boxed{9731324}$$

$$\text{ន. } 5607 \times 2542 = \boxed{14252994}$$

$$\text{ប. } 9431 \times 5024 = \boxed{47381344}$$

$$\text{ផ. } 7510 \times 8620 = \boxed{64736200}$$

$$\text{ព. } 1982 \times 7614 = \boxed{15090948}$$

$$\text{ភ. } 4739 \times 6072 = \boxed{28775208}$$

ចំណោទ

១. ពូម៉ៅចាក់សាំងរថយន្តរបស់គាត់ 5 លើកក្នុងមួយខែ ។
ក្នុងមួយលើកគាត់ចាក់សាំង 25 លី ហើយសាំង 1 លី ថ្លៃ 4350 រៀល
។ តើគាត់ចំណាយលើថ្លៃសាំងអស់ប្រាក់ប៉ុន្មានរៀលក្នុងមួយខែ?

២. គេបូមទឹកដាក់សាំងអាងមួយដោយប្រើទុយោ 2

ប្រភេទ ព្រមគ្នា។ ប្រភេទទី 1 បូមទឹកបាន 1250 លី

ក្នុងមួយនាទី និងប្រភេទទី 2 បូមទឹកបាន 2500 លី

ក្នុងមួយនាទី។ តើរយៈពេល 12 ម៉ោងអាងនោះ មានទឹក

ប៉ុន្មានលីត្រ ?

៣. ចូរបង្កើតចំណោទតាមល្បះលេខ

ក. $5000 \times 150 = \square$ ខ. $6500 \times 32 = \square$

ចម្លើយ : ១. រកប្រាក់ចំណាយថ្លៃសាំងទាំងអស់ក្នុងមួយខែ

ប្រមាណវិធី

$\begin{array}{r} 25 \\ \times 5 \\ \hline 125 \end{array}$	$\begin{array}{r} 4350 \\ \times 125 \\ \hline 21750 \\ + 8700 \\ 4350 \\ \hline 543750 \end{array}$
---	--

<u>កំណែ</u>	<u>របៀបឆ្លើយ</u>
	រកចំណុះសាំងដែលពូម៉ៅចាក់ក្នុងមួយខែ
	$5 \times 25 \text{ l} = 125 \text{ l}$
	រកប្រាក់ដែលពូម៉ៅចំណាយលើសាំងក្នុងមួយខែ : $125 \times 4350 = 543750 \text{ ៛}$
<u>ឆ្លើយថា</u> :	ប្រាក់ដែលពូម៉ៅចំណាយលើសាំងក្នុងមួយខែគឺ 543750 ៛ ។

២. រកចំណុះទឹកក្នុងអាង ក្នុងរយៈពេល 12 ម៉ោង

ប្រមាណវិធី

12	1250	2500	1800000
× 60	× 720	× 720	+ 900000
720	0000	0000	2700000
	+ 2500	+ 5000	
	8750	17500	
	900000	1800000	

<u>កំណែ</u>	<u>របៀបឆ្លើយ</u>
	រករយៈពេល 12 ម៉ោងគិតជានាទី
	12×60 នាទី = 720 នាទី
	រកចំណុះទឹកដែលទុយោទី 1 ត្រូវបូម
	ក្នុងរយៈពេល 12 ម៉ោង
	$1250 \text{ l} \times 720 = 900000 \text{ l}$
	រកចំណុះទឹកដែលទុយោទី 2 ត្រូវបូម
	ក្នុងរយៈពេល 12 ម៉ោង
	$2500 \text{ l} \times 720 = 1800000 \text{ l}$

ឆ្លើយថា :

រកចំណុះទឹកក្នុងអាងក្នុងរយៈពេល12

ម៉ោង ដែលទុយោទាំង ពីរបូមបាន

$$900000l + 1800000l = 2700000l$$

រកចំណុះទឹកក្នុងអាងក្នុងរយៈពេល

12 ម៉ោង គឺ ។

៣. បង្កើតចំណោទតាមល្បះលេខ

ក. $5000 \times 150 =$

ខ. $6500 \times 32 =$

ចំណោទ

១. ពូសោមចិញ្ចឹមមាន់ 1275 ក្បាល ។ មាន់មួយក្បាល ស៊ីចំណីអស់ជាមធ្យម 120g ។ តើរយៈពេល 15 ថ្ងៃមាន់ ទាំងអស់ស៊ីចំណីអស់ប៉ុន្មានគីឡូក្រាម?

២. ផ្ទះលក់ទំនិញមួយលក់អង្ករ 3 ប្រភេទ ។ ក្នុងមួយ ថ្ងៃអង្ករ ប្រភេទទី 1 លក់អស់ 255kg ប្រភេទទី 2 លក់អស់ 360kg និង ប្រភេទទី 3 លក់អស់ 238kg ។ តម្លៃ អង្ករប្រភេទទី 1 ថ្លៃ 3500 រ តម្លៃអង្ករប្រភេទទី 2 ថ្លៃ

2800 រ និង តម្លៃអង្ករប្រភេទទី 3 ថ្លៃ 1950 រ ក្នុងមួយ គីឡូក្រាម ។

តើផ្ទះនោះលក់អង្ករទាំងអស់បានប្រាក់ប៉ុន្មានរៀល?

៣. អង្ករភាពមួយចែកអំណោយដល់យុទ្ធជនការពារព្រំដែន 568 នាក់ ។ ក្នុងមួយនាក់ទទួលបានវត្ថុមួយកញ្ចប់ ។ ក្នុង មួយកញ្ចប់គេចំណាយអស់ប្រាក់ 4500 រ ។ ក្រៅពីកញ្ចប់វត្ថុ គេជូនយុទ្ធជនម្នាក់ៗទឹកប្រាក់ 5000 រ បន្ថែមទៀត ។ តើអង្ករភាពនោះត្រូវចំណាយអស់ប្រាក់ប៉ុន្មាន?

៤. សាលារៀនមួយមានសិស្សសរុប 2560 នាក់ ។

សិស្សប្រុស មានចំនួនច្រើនជាងសិស្សស្រី 52 នាក់ ។

រកចំនួនសិស្សប្រុស និងសិស្សស្រី ។

៥. មីងសាយទិញស្រូវ 2 ប្រភេទទម្ងន់សរុប 4300kg ។

ស្រូវប្រភេទលេខ 2 មានទម្ងន់ 1300 kg លើសស្រូវ ប្រភេទទី

1 ។ តម្លៃស្រូវប្រភេទលេខ 1 ថ្លៃ 900 រក្នុង 1kg

និងតម្លៃស្រូវប្រភេទលេខ 2 ថ្លៃ $3875 \div 125$ រ ក្នុង 1kg ។

រកថ្លៃទិញស្រូវទាំងអស់ ។

៦. ពូម៉ោយកប្រាក់ 42000 រ ចែកឱ្យកូន 3 នាក់ ។ កូនទី 1 បានប្រាក់ 3 ដងនៃកូនទី 3 ហើយកូនទី 2 បានប្រាក់ 2 ដងនៃកូនទី 3 ។ រកចំណែកប្រាក់ដែល កូនម្នាក់ៗ ទទួលបាន ។

៧. ចំការចតុកោណកែងមួយមានបរិមាត្រ 6000m ។ បណ្តោយមានប្រវែងវែងជាងទទឹង 540m ។ គណនា ប្រវែងវិមាត្រចំការនោះ ។

ចម្លើយ : ១. រកចំណីដែលមានអស់រយៈពេល 15 ថ្ងៃ

<u>ប្រមាណវិធី</u>	
$\begin{array}{r} 1275 \\ \times 120 \\ \hline 0000 \\ + 2550 \\ \hline 1275 \\ \hline 153000 \end{array}$	$\begin{array}{r} 153000 \\ \times 15 \\ \hline 765000 \\ + 153000 \\ \hline 1836000 \end{array}$

<u>កំណែ</u>	<u>របៀបឆ្លើយ</u>
	រកចំណីដែលមានទាំងអស់ស៊ីក្នុងមួយថ្ងៃ
	$1275 \times 120 \text{ g} = 153000 \text{ g}$
	រកចំណីដែលមានទាំងអស់ស៊ីក្នុង 15 ថ្ងៃ
	$153000 \text{ g} \times 15 = 1836000 \text{ g}$

គិតជា គីឡូក្រាម (kg)

$$1836000g \div 1000 = 1836kg$$

ឆ្លើយថា :

ចំណីដែលមានស៊ីអស់រយៈពេល 15 ថ្ងៃ គឺ

1836kg

២. រកចំនួនប្រាក់ដែលបានលក់ អង្ករទាំងអស់

ប្រមាណវិធី

3500	2800	1950	1008000
× 225	× 360	× 238	+ 787500
17500	0000	15600	464100
+ 7000	+ 16800	+ 5850	
7000	8400	3900	2259600
787500	1008000	464100	

កំណែ

របៀបឆ្លើយ

រកប្រាក់ដែលលក់អង្ករប្រភេទទី 1

$$3500 \text{ ៛} \times 225 = 787500 \text{ ៛}$$

រកប្រាក់ដែលលក់អង្ករប្រភេទទី 2

$$2800 \text{ ៛} \times 360 = 1008000 \text{ ៛}$$

<u>ឆ្លើយថា :</u>	<p>រកប្រាក់ដែលលក់អង្ករប្រភេទទី 3</p> <p>$1950 \text{ ៛} \times 238 = 464100 \text{ ៛}$</p> <p>រកប្រាក់ដែលលក់អង្ករទាំងបីប្រភេទ</p> <p>$100800 \text{ ៛} + 787500 \text{ ៛} + 464100 \text{ ៛}$</p> <p>$= 2259600 \text{ ៛}$</p> <p>ផ្ទះនោះលក់អង្ករទាំងអស់បានប្រាក់គឺ</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; display: inline-block;">2259600 ៛ ។</div>
------------------	---

៣. រកប្រាក់ដែលអង្ករភាពត្រូវចំណាយ

ប្រមាណវិធី

4500	9500
+	×
5000	568
9500	76000
	+
	57000
	47500
	5396000

<u>កំណែ</u>	<u>របៀបឆ្លើយ</u>
	<p>រកទឹកប្រាក់សរុបដែលយុទ្ធជនម្នាក់ៗត្រូវបាន</p> <p>$4500 \text{ ៛} + 5000 \text{ ៛} = 9500 \text{ ៛}$</p>

រកទឹកប្រាក់ដែលអង្គភាពត្រូវចំណាយ

$$9500 \text{ ៛} \times 568 = 5396000 \text{ ៛}$$

ឆ្លើយថា :

ទឹកប្រាក់ដែលអង្គភាពត្រូវចំណាយគឺ

5396000 ៛ ។
----

៤. រកចំនួនសិស្សប្រុស និង សិស្សស្រី

ប្រមាណវិធី

2560	- 2508	2	1254
- 52	- 2	1254	+ 52
2508	05		1306
	- 4		
	- 10		
	- 10		
	08		
	- 8		
	0		

កំណែ

របៀបឆ្លើយ

រកចំនួនសិស្សស្រី និង ប្រុសស្មើគ្នា

$$2560 \text{ នាក់} - 52 \text{ នាក់} = 2508 \text{ នាក់}$$

រកចំនួនសិស្សស្រី

$$2508 \text{ នាក់} \div 2 = 1254 \text{ នាក់}$$

	រកចំនួនសិស្សប្រុស
	1254 នាក់ + 52 នាក់ = 1306 នាក់
ឆ្លើយថា :	ចំនួនសិស្សប្រុសស្មើ 1306 នាក់ ។
	ចំនួនសិស្សស្រីស្មើ 1254 នាក់ ។

៥. រកថ្លៃទិញស្រូវទាំងអស់

ប្រមាណវិធី

4300	- 3000	2	1500	1500	2800
- 1300	2	1500	+ 1300	× 900	× 750
<u>3000</u>	10	2800	2800	0000	0000
	- 10			+ 0000	+ 14000
	00	1350000		13500	19600
	- 0	+ 2100000		<u>1350000</u>	<u>2100000</u>
	00	3450000			
	- 0				
	0				

កំណែ

របៀបឆ្លើយ

រកទម្ងន់ស្រូវប្រភេទទី១ និងទី២ស្មើគ្នា

$4300\text{ kg} - 1300\text{ kg} = 3000\text{ kg}$

រកទម្ងន់ស្រូវប្រភេទលេខ 1

$3000\text{ kg} \div 2 = 1500\text{ kg}$

រកទម្ងន់ស្រូវប្រភេទលេខ 2

$$1500 \text{ kg} + 1300 \text{ kg} = 2800 \text{ kg}$$

រកថ្លៃទិញស្រូវប្រភេទលេខ 1

$$1500 \times 900 \text{ ៛} = 1350000 \text{ ៛}$$

រកថ្លៃទិញស្រូវប្រភេទលេខ 2

$$2800 \times 750 \text{ ៛} = 2100000 \text{ ៛}$$

រកថ្លៃទិញស្រូវទាំងអស់

$$1350000 \text{ ៛} + 2100000 \text{ ៛} = 3450000 \text{ ៛}$$

ឆ្លើយថា :

ថ្លៃស្រូវទាំងអស់គឺ 3450000 ៛ ។

៦. រកចំណែកប្រាក់ដែលកូនម្នាក់ៗទទួលបាន

		<u>ប្រមាណវិធី</u>	
- 42000	6	7000	7000
- 42	7000	× 2	× 3
- 00		14000	21000
- 0			
- 00			
- 0			
- 00			
- 0			
- 0			

<u>កំណែ</u>	<u>របៀបឆ្លើយ</u>
	រកចំណែកប្រាក់កូនទី 3
	$42000 \text{ ៛} \div 6 = 7000 \text{ ៛}$
	រកចំណែកប្រាក់កូនទី 2
	$7000 \text{ ៛} \times 2 = 14000 \text{ ៛}$
	រកចំណែកប្រាក់កូនទី 1
	$7000 \text{ ៛} \times 3 = 21000 \text{ ៛}$
<u>ឆ្លើយថា :</u>	ចំណែកប្រាក់កូនទី 1 គឺ 21000 ៛ ។
	ចំណែកប្រាក់កូនទី 2 គឺ 14000 ៛ ។
	ចំណែកប្រាក់កូនទី 3 គឺ 7000 ៛ ។

៧.គណនាប្រវែងវិមាត្រចំការនោះ

		<u>ប្រមាណវិធី</u>			
6000	2	3000	2460	2	1230
- 6		- 540	- 2	1230	+ 540
00	3000	2460	04		1770
- 0			- 4		
00			- 06		
- 0			6		
00			00		
- 0			- 0		
0			0		

<u>កំណែ</u>	<u>របៀបឆ្លើយ</u>
	<p>រកកន្លះបរិមាត្រនៃចំការនោះ</p> $600\text{ m} \div 2 = 300\text{ m}$ <p>រកប្រវែង បណ្តោយ និងទទឹងស្មើគ្នា</p> $3000\text{ m} - 540\text{ m} = 2460\text{ m}$ <p>រកប្រវែងទទឹងចំការ</p> $2460\text{ m} \div 2 = 1230\text{ m}$ <p>រកប្រវែងបណ្តោយចំការ</p> $1230\text{ m} + 540\text{ m} = 1770\text{ m}$
<u>ឆ្លើយថា :</u>	<p>ប្រវែងវិមាត្រចំការគឺ</p> <p>ប្រវែងទទឹងចំការស្មើ 1230m ។</p> <p>ប្រវែងបណ្តោយស្មើ 1770m ។</p>

បេរៀន ទី ៣

វិធីចែក

លំហាត់

១. ចូរគណនាផលចែក

ក. $3875 \div 125$, ខ. $4788 \div 684$, គ. $5512 \div 689$

ឃ. $5320 \div 152$, ង. $4558 \div 106$, ច. $4826 \div 127$

ឆ. $4520 \div 565$, ជ. $9245 \div 215$, ឈ. $7712 \div 241$

ញ. $6052 \div 356$, ដ. $7200 \div 450$, ប៉. $6175 \div 247$

ឡ. $7656 \div 174$, ឈ. $6708 \div 129$ ណ. $5202 \div 578$

ត. $4624 \div 289$, ថ. $4270 \div 305$, ទ. $8235 \div 305$

២. មុធាគណនា

ក. $6000 \div 200$, ខ. $9000 \div 300$, គ. $2500 \div 500$

ចម្លើយ :

១. គណនាផលចែក

ក. $3875 \div 125$

$$\begin{array}{r|l}
 3875 & 125 \\
 - 375 & \\
 \hline
 & 31 \\
 \hline
 \underline{125} & \\
 - 125 & \\
 \hline
 & 0
 \end{array}$$

ខ. $4788 \div 684$

$$\begin{array}{r|l}
 4788 & 684 \\
 - 4788 & \\
 \hline
 & 7 \\
 \hline
 & 0
 \end{array}$$

គ. $5512 \div 689$

$$\begin{array}{r|l}
 5512 & 689 \\
 - 5512 & \\
 \hline
 & 8 \\
 \hline
 & 0
 \end{array}$$

$ឃ. 5320 \div 152$

$$\begin{array}{r|l} 5320 & 152 \\ - 456 & \\ \hline 760 & 35 \\ - 760 & \\ \hline 0 & \end{array}$$

$ង. 4558 \div 106$

$$\begin{array}{r|l} 4558 & 106 \\ - 424 & \\ \hline 318 & 43 \\ - 318 & \\ \hline 0 & \end{array}$$

$ច. 4826 \div 127$

$$\begin{array}{r|l} 4826 & 127 \\ - 381 & \\ \hline 1016 & 38 \\ - 1016 & \\ \hline 0 & \end{array}$$

$ឆ. 4520 \div 565$

$$\begin{array}{r|l} 4520 & 565 \\ - 4520 & \\ \hline 0 & 8 \end{array}$$

$ជ. 9245 \div 215$

$$\begin{array}{r|l} 9245 & 215 \\ - 860 & \\ \hline 645 & 43 \\ - 645 & \\ \hline 0 & \end{array}$$

$ឈ. 7712 \div 241$

$$\begin{array}{r|l} 7712 & 241 \\ - 723 & \\ \hline 482 & 32 \\ - 482 & \\ \hline 0 & \end{array}$$

$ញ. 6052 \div 356$

$$\begin{array}{r|l} 6052 & 356 \\ - 356 & \\ \hline 2492 & 17 \\ - 2492 & \\ \hline 0 & \end{array}$$

$ដ. 7200 \div 450$

$$\begin{array}{r|l} 7200 & 450 \\ - 450 & \\ \hline 2700 & 16 \\ - 2700 & \\ \hline 0 & \end{array}$$

$ប. 6175 \div 247$

$$\begin{array}{r|l} 6175 & 247 \\ - 494 & \\ \hline 1235 & 25 \\ - 1235 & \\ \hline 0 & \end{array}$$

$ខ. 7656 \div 174$

$$\begin{array}{r|l} 7656 & 174 \\ - 696 & \\ \hline 696 & 44 \\ - 696 & \\ \hline 0 & \end{array}$$

$គ. 6708 \div 129$

$$\begin{array}{r|l} 6708 & 129 \\ - 645 & \\ \hline 258 & 52 \\ - 258 & \\ \hline 0 & \end{array}$$

$ឃ. 5202 \div 578$

$$\begin{array}{r|l} 5202 & 578 \\ - 5202 & \\ \hline 0 & 9 \end{array}$$

គ. $4624 \div 289$ $\begin{array}{r l} 4624 & 289 \\ - 289 & \\ \hline 1734 & 16 \\ - 1734 & \\ \hline 0 & \end{array}$	ថ. $4270 \div 305$ $\begin{array}{r l} 4270 & 305 \\ - 305 & \\ \hline 1220 & 14 \\ - 1220 & \\ \hline 0 & \end{array}$	ទ. $8235 \div 305$ $\begin{array}{r l} 8235 & 305 \\ - 610 & \\ \hline 2135 & 27 \\ - 2135 & \\ \hline 0 & \end{array}$
--	--	--

២. មុធាគណនា

ក. $6000 \div 200 = \boxed{30}$

ខ. $9000 \div 300 = \boxed{30}$

គ. $2500 \div 500 = \boxed{5}$

ចំណោទ

១. ថ្មើរជើងម្នាក់ដើរបាន $28250m$ ក្នុងរយៈពេល

2 ម៉ោង

30 នាទី ។ តើថ្មើរជើងនោះដើរក្នុងមួយម៉ោងបានចម្ងាយ ប៉ុន្មានម៉ែត្រ?

២. ឧតុកស៊ីន្តនចំណាយប្រាក់ 9900 រ ទិញបានកូនមាន់

18 ក្បាល ។ ប្រសិនបើគាត់ទិញកូនមាន់ 25 ថែមទៀត ។

តើគាត់ត្រូវថែមប្រាក់ប៉ុន្មានរៀលទៀត?

៣. កាណូតមួយផ្ទុកអង្ករទម្ងន់ 9750kg ។ គេលើកអង្ករ
ដោយដងស្នូចដែលអាចលើកម្តងបាន 750kg ។

ក. តើគេអាចលើកប៉ុន្មានដងទើបអស់អង្ករពីកាណូត?

ខ. តើអង្ករទាំងអស់មានប៉ុន្មានបារ បើអង្ករមួយបារ
មានទម្ងន់ 50kg ?

៤. ចូរបង្កើតចំណោទដោយប្រើល្បះលេខខាងក្រោម

ក. $6655 \div 55 = \square$ ខ. $6976 \div 32 = \square$ ។

ចម្លើយ :

១. រកចម្ងាយដែលធ្វើរជើងដើរបានក្នុងមួយម៉ោង

ប្រមាណវិធី

$\begin{array}{r} \times 60 \\ 2 \\ \hline 120 \end{array}$	$\begin{array}{r} + 120 \\ 30 \\ \hline 150 \end{array}$	$\begin{array}{r} 8250 \\ - 750 \\ \hline 750 \\ - 750 \\ \hline 0 \end{array}$	$\begin{array}{r} 150 \\ \hline 55 \end{array}$	$\begin{array}{r} \times 55 \\ 60 \\ \hline 330 \\ + 00 \\ \hline 3300 \end{array}$
---	--	---	---	---

កំណែ

របៀបឆ្លើយ

រករយៈពេលគិតជានាទី 2 ម៉ោង 30 នាទី

$(60 \times 2) + 30 = 150$ នាទី

រកចម្ងាយដែលធ្វើរជើងដើរបាន
ក្នុងមួយនាទី

$$8250 \text{ m} \div 150 = 55 \text{ m}$$

រកចម្ងាយដែលធ្វើរជើងដើរបាន
ក្នុងមួយម៉ោង

$$55 \times 60 = 3300 \text{ m}$$

ឆ្លើយថា : ចម្ងាយដែលធ្វើរជើងដើរបាន
ក្នុងមួយម៉ោងគឺ 3300m ។

២. រកប្រាក់ដែលគាត់ត្រូវថែម

ប្រមាណវិធី

$\begin{array}{r} 9900 \\ - 90 \\ \hline 90 \\ - 90 \\ \hline 00 \\ - 00 \\ \hline 00 \\ \hline 0 \end{array}$	$\begin{array}{r} 18 \\ \hline 550 \end{array}$	$\begin{array}{r} 550 \\ \times 25 \\ \hline 2750 \\ + 1100 \\ \hline 13750 \end{array}$
--	---	--

<u>កំណែ</u>	<u>របៀបឆ្លើយ</u>
	<p>រកថ្លៃទិញកូនមាន់ក្នុង 1 ក្បាល</p> $9900 \div 18 = 550 \text{ ៛}$ <p>រកប្រាក់ដែលគាត់ត្រូវទិញថែម 25ក្បាល</p> $550 \text{ ៛} \times 25 = 13750 \text{ ៛}$
<u>ឆ្លើយថា</u>	<p>ប្រាក់ដែលគាត់ត្រូវទិញថែម 25ក្បាល គឺ 13750 ៛ ។</p>

៣. ប្រមាណវិធី

$\begin{array}{r} 9750 \\ - 750 \\ \hline 2250 \\ - 2250 \\ \hline 0 \end{array}$	$\begin{array}{r} 750 \\ \hline 13 \end{array}$	$\begin{array}{r} 9750 \\ - 50 \\ \hline 475 \\ - 450 \\ \hline 50 \\ 50 \end{array}$	$\begin{array}{r} 50 \\ \hline 195 \end{array}$
---	---	---	---

<u>កំណែ</u>	<u>របៀបឆ្លើយ</u>
	<p>ក. រកចំនួនដងនៃការលើកអង្កពីកាណូត</p> $9750 \text{ kg} \div 750 \text{ kg} = 13 \text{ ដង}$
	<p>ខ. រកចំនួនបារអង្ករទាំងអស់</p>

$$9750 \text{ kg} \div 50 \text{ kg} = 195 \text{ បារ}$$

ឆ្លើយថា :

ក. ចំនួនដងនៃការលើកអង្កុំពីកាណូត

គឺ ដង ។

ខ. ចំនួនបារអង្កុំទាំងអស់គឺ បារ ។

លំហាត់

១. ចូរគណនាផលចែករួចប្រាប់សំណល់

ក. $2478 \div 127$ ខ. $3596 \div 235$ គ. $4526 \div 263$

ឃ. $4819 \div 375$ ង. $5106 \div 389$ ច. $3507 \div 408$

ឆ. $4186 \div 458$ ជ. $5009 \div 530$ ឈ. $5607 \div 542$

ញ. $6517 \div 601$ ដ. $6709 \div 687$ ប៉. $7129 \div 586$

ឌ. $8073 \div 641$ ឍ. $8007 \div 654$ ណ. $8109 \div 852$

ត. $8910 \div 785$ ថ. $9310 \div 827$ ទ. $9712 \div 864$

ធ. $9785 \div 873$ ន. $9807 \div 975$ ប. $9850 \div 981$ ។

២. មុធាគណនា

ក. $3500 \div 700$ ខ. $4800 \div 600$ គ. $5600 \div 800$ ។

ចម្លើយ :

១. គណនាផលចែករួចប្រាប់សំណល់

ក. $2478 \div 127$

$$\begin{array}{r|l} 2478 & 127 \\ - 127 & \\ \hline 1208 & 19 \\ - 1143 & \\ \hline 65 & \end{array}$$

ខ. $3596 \div 235$

$$\begin{array}{r|l} 3596 & 235 \\ - 235 & \\ \hline 1246 & 15 \\ - 1175 & \\ \hline 72 & \end{array}$$

គ. $4526 \div 263$

$$\begin{array}{r|l} 4526 & 263 \\ - 263 & \\ \hline 1896 & 17 \\ - 1841 & \\ \hline 55 & \end{array}$$

ឃ. $4819 \div 375$

$$\begin{array}{r|l} 4819 & 375 \\ - 375 & \\ \hline 1069 & 12 \\ - 750 & \\ \hline 319 & \end{array}$$

ង. $5106 \div 389$

$$\begin{array}{r|l} 5106 & 389 \\ - 389 & \\ \hline 1216 & 13 \\ - 1167 & \\ \hline 49 & \end{array}$$

ច. $3507 \div 408$

$$\begin{array}{r|l} 3507 & 408 \\ - 3264 & \\ \hline 243 & 8 \end{array}$$

ឆ. $4186 \div 458$

$$\begin{array}{r|l} 4186 & 458 \\ - 4122 & \\ \hline 64 & 9 \end{array}$$

ជ. $5009 \div 530$

$$\begin{array}{r|l} 5009 & 530 \\ - 4770 & \\ \hline 239 & 9 \end{array}$$

ဇ. $5607 \div 542$

$$\begin{array}{r|l} 5607 & 542 \\ - 542 & \\ \hline 187 & 10 \\ - 0 & \\ \hline 187 & \end{array}$$

ញ. $6517 \div 601$ ដ. $6709 \div 687$ បំ. $7129 \div 586$

$\begin{array}{r} 6517 \\ - 601 \\ \hline 507 \\ - 0 \\ \hline 507 \end{array}$	$\frac{601}{10}$	$\begin{array}{r} 6709 \\ - 6183 \\ \hline 526 \end{array}$	$\frac{687}{9}$	$\begin{array}{r} 7129 \\ - 586 \\ \hline 1269 \\ - 1172 \\ \hline 97 \end{array}$	$\frac{586}{12}$
---	------------------	---	-----------------	--	------------------

ឌ. $8073 \div 641$ ឍ. $8007 \div 654$ ណ. $8109 \div 852$

$\begin{array}{r} 8073 \\ - 641 \\ \hline 1663 \\ - 1282 \\ \hline 381 \end{array}$	$\frac{641}{12}$	$\begin{array}{r} 8007 \\ - 654 \\ \hline 1467 \\ - 1308 \\ \hline 159 \end{array}$	$\frac{654}{12}$	$\begin{array}{r} 8007 \\ - 654 \\ \hline 1467 \\ - 1308 \\ \hline 159 \end{array}$	$\frac{654}{12}$
---	------------------	---	------------------	---	------------------

ត. $8910 \div 785 = 11$ សំណល់ 275

ថ. $9310 \div 827 = 11$ សំណល់ 213

ទ. $9712 \div 864 = 11$ សំណល់ 208

ធ. $9785 \div 873 = 11$ សំណល់ 182

ដ. $9807 \div 975 = 10$ សំណល់ 57

ប. $9850 \div 981 = 10$ សំណល់ 40

២.មុធាគណនា

ក. $3500 \div 700 = \boxed{5}$, $2.4800 \div 600 = \boxed{8}$

គ. $5600 \div 800 = \boxed{7}$ ។

ចំណោទ

១. ឃ្នាំងមួយមានអំបិល 1395 បារ ។ គេដឹកអំបិលចេញពីឃ្នាំងដោយរថយន្តដែលអាចផ្ទុកបាន 135 បារ ក្នុងរថយន្តមួយគ្រឿង ។

ក. តើអំបិលទាំងអស់ត្រូវដឹកប៉ុន្មានរថយន្ត?

ខ. តើអំបិលនៅសល់ប៉ុន្មានបារទៀត?

២. កាកបាទក្រហមកម្ពុជាចែកអង្ករ 3650kg ឱ្យប្រជាពលរដ្ឋរងគ្រោះដោយទឹកជំនន់ចំនួន 238 គ្រួសារ ។ តើក្នុងមួយគ្រួសារទទួលអង្ករបានប៉ុន្មានគីឡូក្រាម?

៣. គ្រួសារកសិករមួយប្រមូលផលសណ្តែកនៅចំការទី 1 បាន 1523kg និងនៅចំការទី 2 បាន 2055kg ។ គេច្រកគ្រាប់សណ្តែកដាក់បារដោយក្នុងមួយបារមានទម្ងន់115kg ។ តើគ្រួសារកសិករនោះប្រមូលផលសណ្តែកទាំងអស់បានប៉ុន្មានបារ?

លំហាត់

ចូរគណនាផលចែក

ក. $497 \div 35$ ខ. $459 \div 34$ គ. $525 \div 42$

ឃ. $589 \div 38$ ង. $685 \div 42$ ច. $636 \div 26$

ឆ. $695 \div 45$ ជ. $664 \div 36$ ឈ. $1255 \div 25$

ញ. $1827 \div 28$ ដ. $1940 \div 32$ ប. $2156 \div 45$

ឌ. $3500 \div 42$ ឍ. $3880 \div 48$ ណ. $4520 \div 35$

ត. $4565 \div 125$ ថ. $5520 \div 132$ ទ. $3765 \div 132$

ធ. $3895 \div 164$ ន. $4346 \div 312$ ប. $5390 \div 252$

ដ. $5751 \div 225$ ត. $6292 \div 260$ ក. $8721 \div 342$ ។

ចម្លើយ :

គណនាផលចែក

ក. $497 \div 35$

$$\begin{array}{r|l} 497 & 35 \\ -35 & \\ \hline 147 & 14.2 \\ -140 & \\ \hline 70 & \\ -70 & \\ \hline 0 & \end{array}$$

ខ. $459 \div 34$

$$\begin{array}{r|l} 459 & 34 \\ -34 & \\ \hline 119 & 13.5 \\ -102 & \\ \hline 170 & \\ -170 & \\ \hline 0 & \end{array}$$

គ. $525 \div 42$

$$\begin{array}{r|l} 525 & 42 \\ -42 & \\ \hline 105 & 12.5 \\ -84 & \\ \hline 210 & \\ -210 & \\ \hline 0 & \end{array}$$

ឃ. $589 \div 38$

$$\begin{array}{r|l} 589 & 38 \\ -38 & \\ \hline 209 & 15.5 \\ -190 & \\ \hline 190 & \\ -190 & \\ \hline 0 & \end{array}$$

ង. $685 \div 42$

$$\begin{array}{r|l} 685 & 42 \\ -42 & \\ \hline 265 & 16.309 \\ -252 & \\ \hline 130 & \\ -126 & \\ \hline 40 & \\ -0 & \\ \hline 400 & \\ -378 & \\ \hline 22 & \end{array}$$

ច. $636 \div 26$

$$\begin{array}{r|l} 636 & 26 \\ -52 & \\ \hline 116 & 24.461 \\ -104 & \\ \hline 120 & \\ -104 & \\ \hline 160 & \\ -156 & \\ \hline 40 & \\ -26 & \\ \hline 14 & \end{array}$$

ឆ. $695 \div 45$

$$\begin{array}{r|l} 695 & 45 \\ -45 & \\ \hline 245 & 15.444 \\ -225 & \\ \hline 200 & \\ -180 & \\ \hline 200 & \\ -180 & \\ \hline 200 & \\ -180 & \\ \hline 20 & \end{array}$$

ជ. $664 \div 36$

$$\begin{array}{r|l} 664 & 36 \\ -36 & \\ \hline 304 & 18.44 \\ -288 & \\ \hline 160 & \\ -144 & \\ \hline 160 & \\ -144 & \\ \hline 16 & \end{array}$$

ឈ. $1255 \div 25$

$$\begin{array}{r|l} 1255 & 25 \\ -125 & \\ \hline 05 & 50.2 \\ -0 & \\ \hline 50 & \\ -50 & \\ \hline 0 & \end{array}$$

ញ. $1827 \div 28$

$$\begin{array}{r|l} 1827 & 28 \\ -168 & \\ \hline 147 & 65.25 \\ -140 & \\ \hline 70 & \\ -56 & \\ \hline 14 & \end{array}$$

ដ. $1940 \div 32$

$$\begin{array}{r|l} 1940 & 32 \\ -192 & \\ \hline 20 & 60.625 \\ -0 & \\ \hline 200 & \\ -192 & \\ \hline 80 & \end{array}$$

ប. $2156 \div 45$

$$\begin{array}{r|l} 2156 & 45 \\ -180 & \\ \hline 356 & 47.91 \\ -315 & \\ \hline 410 & \\ -405 & \\ \hline 50 & \end{array}$$

លំនាំដូចគ្នា យើងបានចម្លើយខាងក្រោម :

$$\text{ខ. } 3500 \div 42 = 83.333$$

$$\text{ឈ. } 3880 \div 48 = 80.833$$

$$\text{ណ. } 4520 \div 35 = 129.142$$

$$\text{ត. } 4565 \div 125 = 36.52$$

$$\text{ថ. } 5520 \div 132 = 41.818$$

$$\text{ទ. } 3765 \div 132 = 28.522$$

$$\text{ធ. } 3895 \div 164 = 23.75$$

$$\text{ន. } 4346 \div 312 = 13.929$$

$$\text{ប. } 5390 \div 252 = 21.388$$

$$\text{ដ. } 5751 \div 225 = 25.56$$

$$\text{ព. } 6292 \div 260 = 24.2$$

$$\text{ភ. } 8721 \div 342 = 25.5$$

ចំណោទ

១. រថយន្តមួយគ្រឿងធ្វើដំណើរក្នុងរយៈពេល 12 ម៉ោង

បានចម្ងាយ 652km ។ តើជាមធ្យម ក្នុងមួយម៉ោង

រថយន្តនោះធ្វើដំណើរបានចម្ងាយប៉ុន្មានគីឡូម៉ែត្រ?

២. សានទិញត្រីក្រឹម 11 ក្បាលអស់ប្រាក់ 8500 រ

ពេលលក់ វិញបានប្រាក់ 9300 រ។ តើត្រីក្រឹមមួយក្បាលសាន ចំណេញបានប្រាក់ប៉ុន្មានរៀល?

៣. អ្នកដំណើរម្នាក់ធ្វើដំណើរលើចម្ងាយផ្លូវ 365km ។

ក្នុងរយៈពេល 4 ម៉ោងដំបូងអ្នកដំណើរនោះជិះរថយន្ត ដោយមានល្បឿនមធ្យម 45km ក្នុងមួយម៉ោង ។ ចម្ងាយផ្លូវ ដែលនៅសល់គាត់ធ្វើដំណើរដោយម៉ូតូប្រើរយៈពេលអស់ 6 ម៉ោង ។ តើជាមធ្យមគាត់ធ្វើដំណើរ តាមម៉ូតូប្រើល្បឿនប៉ុន្មាន គីឡូម៉ែត្រក្នុងមួយម៉ោង?

៤. ចូរបង្កើតចំណោទដោយប្រើល្បះលេខខាងក្រោម :

ក. $456 \div 37 = \square$ ខ. $8951 \div 245 = \square$
 គ. $6423 \div 547 = \square$

ចម្លើយ : ១. រកចម្ងាយជាមធ្យមដែលរថយន្តនោះធ្វើ

ដំណើរ ក្នុងរយៈពេល 1 ម៉ោង

ប្រមាណវិធី

$$\begin{array}{r}
 \begin{array}{r}
 \underline{652} \\
 \underline{60} \\
 \underline{52} \\
 \underline{48} \\
 \underline{40} \\
 \underline{36} \\
 \underline{40} \\
 \underline{36} \\
 4
 \end{array}
 \end{array}
 \left| \begin{array}{l}
 12 \\
 \hline
 54.33
 \end{array} \right.$$

<u>កំណែ</u>	<u>របៀបឆ្លើយ</u> រកចម្ងាយជាមធ្យមដែលរថយន្តនោះធ្វើដំណើរ ក្នុងរយៈពេល 1 ម៉ោង $652 \text{ km} \div 12 = 54.33 \text{ km}$
<u>ឆ្លើយថា</u>	ចម្ងាយជាមធ្យមដែលរថយន្តធ្វើដំណើរក្នុងរយៈពេល 1 ម៉ោងគឺ 54.33 km ។

២. រកប្រាក់ចំណេញត្រីក្រឹមក្នុង 1 ក្បាល

	<u>ប្រមាណវិធី</u>	
- 9300	- 800	11
- 8500	- 77	72.727
800	- 30	
	- 22	
	- 80	
	- 77	
	- 30	
	- 22	
	80	
	77	
	3	

<u>កំណែ</u>	<u>របៀបឆ្លើយ</u> រកប្រាក់ចំណេញលក់ត្រីក្រឹម 11 ក្បាល
-------------	--

$$9300 \text{ ៛} - 8500 \text{ ៛} = 800 \text{ ៛}$$

រកប្រាក់ចំណេញលក់ត្រីក្រឹមក្នុង 1 ក្បាល

$$800 \text{ ៛} \div 11 = 72.727 \text{ ៛}$$

ឆ្លើយថា : ប្រាក់ចំណេញលក់ត្រីក្រឹមក្នុង 1 ក្បាល គឺ

72.727 ៛ ។

៣. រកល្បឿនជាមធ្យមដែលគាត់ធ្វើដំណើរតាមម៉ូតូ

		<u>ប្រមាណវិធី</u>	
45	365	- 185	6
× 4	- 180	- 18	
180	185	05	30.833
		- 0	
		50	
		- 48	
		20	
		- 18	
		20	
		- 18	
		2	

កំណែ

របៀបឆ្លើយ

រកចម្ងាយផ្លូវដំបូងដែលរថយន្តធ្វើ

ដំណើរបាន

$$45 \times 4 = 180 \text{ km}$$

រកចម្ងាយផ្លូវដែលនៅសល់

$$365 \text{ km} - 180 \text{ km} = 185 \text{ km}$$

រកល្បឿនម៉ូតូជាមធ្យមបើកលើចម្ងាយ
ផ្លូវដែលនៅសល់

$$185 \div 6 = 30.833 \text{ km / h}$$

ឆ្លើយថា :

រកល្បឿនម៉ូតូជាមធ្យមបើកលើចម្ងាយ
ផ្លូវដែលនៅសល់គឺ 30.833 km / h ។

លំហាត់

ចូរគណនា

ក. $320 \div 80$ ខ. $360 \div 40$ គ. $560 \div 70$

ឃ. $1200 \div 60$ ង. $4500 \div 50$ ច. $4200 \div 60$

ឆ. $8500 \div 500$ ជ. $9200 \div 400$ ឈ. $2560 \div 40$

ញ. $3780 \div 90$ ដ. $8160 \div 320$ ប. $2900 \div 80$

ឡ. $8000 \div 40$ ឈ. $2560 \div 150$ ណ. $3680 \div 250$

ត. $6500 \div 130$ ថ. $6840 \div 230$ ទ.

$7060 \div 400$ ។

ចំណាំ : ក្នុងវិធីចែកបើតំណាងចែក និងតួចែកមានលេខ 0 នៅខាងចុងដូចគ្នា យើងអាចលុប 0 ចំនួនស្មើគ្នា មុននឹងធ្វើប្រមាណវិធី ។

ចម្លើយ : គណនា

ក. $320 \div 80$

$$\begin{array}{r|l} -320 & 80 \\ \hline 32 & 4 \\ \hline 0 & \end{array}$$

ខ. $360 \div 40$

$$\begin{array}{r|l} -360 & 40 \\ \hline 36 & 9 \\ \hline 0 & \end{array}$$

គ. $560 \div 70$

$$\begin{array}{r|l} -560 & 70 \\ \hline 56 & 8 \\ \hline 0 & \end{array}$$

ឃ. $1200 \div 60$

$$\begin{array}{r|l} -1200 & 60 \\ \hline 12 & 20 \\ \hline 00 & \\ -0 & \\ \hline 0 & \end{array}$$

ង. $4500 \div 50$

$$\begin{array}{r|l} -4500 & 50 \\ \hline 45 & 90 \\ \hline 00 & \\ -0 & \\ \hline 0 & \end{array}$$

ច. $4200 \div 60$

$$\begin{array}{r|l} -4200 & 60 \\ \hline 42 & 70 \\ \hline 00 & \\ -0 & \\ \hline 0 & \end{array}$$

ឆ. $8500 \div 500$

$$\begin{array}{r|l} -8500 & 500 \\ \hline 5 & 17 \\ \hline 35 & \\ -35 & \\ \hline 0 & \end{array}$$

ជ. $9200 \div 400$

$$\begin{array}{r|l} -9200 & 400 \\ \hline 8 & 23 \\ \hline 12 & \\ -12 & \\ \hline 0 & \end{array}$$

ឈ. $2560 \div 40$

$$\begin{array}{r|l} -2560 & 40 \\ \hline 24 & 64 \\ \hline 16 & \\ -16 & \\ \hline 0 & \end{array}$$

ញ. $3780 \div 90$ $\begin{array}{r l} -3780 & 90 \\ \hline -36 & 42 \\ \hline -18 & \\ -18 & \\ \hline 0 & \end{array}$	ដ. $8160 \div 320$ $\begin{array}{r l} -8160 & 320 \\ \hline -64 & 25.5 \\ \hline -176 & \\ -160 & \\ \hline -160 & \\ -160 & \\ \hline 0 & \end{array}$	ប៊. $2900 \div 80$ $\begin{array}{r l} -2900 & 80 \\ \hline -24 & 36.25 \\ \hline -50 & \\ -48 & \\ \hline -20 & \\ -16 & \\ \hline -40 & \\ -40 & \\ \hline 0 & \end{array}$
--	---	--

លំនាំដូចគ្នា :

ឌ. $8000 \div 40 = 200$ ឆ. $2560 \div 150 = 17.066$
ណ. $3680 \div 250 = 14.72$ ត. $6500 \div 130 = 50$
ថ. $6840 \div 230 = 29.739$ ទ. $7060 \div 400 = 17.65$

លំហាត់

ចូរប្រើម៉ាស៊ីនគិតលេខដើម្បីគណនាផលចែកខាងក្រោម

ក. $1450 \div 25$ ខ. $2016 \div 32$ គ. $2210 \div 34$

ឃ. $2337 \div 41$ ង. $3906 \div 53$ ច. $4725 \div 63$

ឆ. $5250 \div 125$ ជ. $6055 \div 250$ ឈ. $7162 \div 261$

ញ. $25180 \div 85$ ដ. $3108 \div 110$ ប៊. $4810 \div 213$

ឌ. $51852 \div 78$ ឆ. $61073 \div 116$ ណ. $68190 \div 215$

ក. $69005 \div 305$ ថ. $70815 \div 457$ ទ. $75085 \div 564$

ឆ. $80521 \div 587$ ន. $85100 \div 650$ ប. $89010 \div 764$ ។

ចម្លើយ : គណនាផលចែកដោយប្រើម៉ាស៊ីនគិតលេខ

ក. $1450 \div 25 = 58$ ខ. $2016 \div 32 = 63$

គ. $2210 \div 34 = 65$ ឃ. $2337 \div 41 = 57$

ង. $3906 \div 53 = 73.698$ ថ. $4725 \div 63 = 75$

ឆ. $5250 \div 125 = 42$ ដ. $6055 \div 250 = 24.22$

ឈ. $7162 \div 261 = 27.44$

ញ. $25180 \div 85 = 296.235$

ដ. $3108 \div 110 = 28.254$

ឡ. $51852 \div 78 = 664.769$

ឈ. $61073 \div 116 = 526.491$

ណ. $68190 \div 215 = 317.162$

ក. $69005 \div 305 = 226.245$

ថ. $70815 \div 457 = 154.956$

ទ. $75085 \div 564 = 133.129$

ឆ. $80521 \div 587 = 137.173$

$$\text{đ. } 85100 \div 650 = \boxed{130.923}$$

$$\text{đ. } 89010 \div 764 = \boxed{116.505}$$

Thank you for trying PDF Suite

បេរឿន ទី ៥ ផលធៀប និង ភាគរយ

លំហាត់

១. ចូរសង្កេតរូបខាងក្រោមរួចឆ្លើយនិងសំណួរ

ខាងក្រោម:

ក. ផលធៀបរវាងសត្វកវែង និងគោ : .....

ខ. ផលធៀបរវាងសត្វខ្លាឃ្មុំ និងដំរី : .....

គ. ផលធៀបរវាងសត្វតោ និងជ្រូក : .....

ឃ. ផលធៀបរវាងសត្វមាន់ និងចាប : .....

ង. ផលធៀបរវាងសត្វជើងពីរនិងសត្វជើងបួន : .....

២. ចូរសរសេរពាក្យអានផលធៀបខាងក្រោម:

ក. 16:31 ..... ខ. 13:16 .....

គ. $\frac{45}{75}$ ..... ឃ. $\frac{85}{34}$ .....

៣. ចូរសរសេរផលធៀប

ក. គេមានសត្វមាន់ 10 ក្បាល និងទា 15 ក្បាល ។

តើផលធៀបរវាងមាន់ និងទាស្មើនឹងប៉ុន្មាន?

ខ. នៅក្នុងគ្រួសារមួយមានមនុស្ស 8 នាក់ក្នុងនោះមានមនុស្សចាស់ 3 នាក់ ។ តើផលធៀបរវាងមនុស្សចាស់ និងក្មេងស្មើនឹងប៉ុន្មាន?

- ផលធៀបគឺជាការប្រៀបធៀបរវាងបរិមាណពីរ ។
- ផលធៀបអាចសរសេរបានពីរទម្រង់គឺ ទម្រង់ចុចពីរ និង ទម្រង់ប្រភាគ ។

ចម្លើយ :

១. សង្កេតរូបខាងក្រោម រួចឆ្លើយនិងសំណួរខាងក្រោម :

- ក. ផលធៀបរវាងសត្វកវែង និងគោ : $\frac{2}{3}$ រឺ 2:3
- ខ. ផលធៀបរវាងសត្វខ្លាញ់ និងដំរី : $\frac{4}{5}$ រឺ 4:5
- គ. ផលធៀបរវាងសត្វតោ និងជ្រូក : $\frac{2}{6}$ រឺ 2:6
- ឃ. ផលធៀបរវាងសត្វមាន់ និងចាប : $\frac{3}{5}$ រឺ 3:5
- ង. ផលធៀបរវាងសត្វជើងពីរនិងសត្វជើងបួន : $\frac{12}{18}$ រឺ 11:18

២. សរសេរពាក្យអានផលធៀបខាងក្រោម:

- ក. 16:31 អានថា ដប់ប្រាំមួយធៀបនឹង សាមសិបមួយ
- ខ. 13:16 អានថា ដប់បីធៀបនឹង ដប់ប្រាំមួយ
- គ. $\frac{45}{75}$ អានថា សែសិបប្រាំធៀបនឹង ជិតសិបប្រាំ
- ឃ. $\frac{85}{34}$ អានថា ប៉ែតសិបប្រាំធៀបនឹង សាមសិបបួន

៣. សរសេរផលធៀប

ក. $\frac{10}{15}$ រឺ $10:15$

ខ. $\frac{3}{5}$ រឺ $3:5$

លំហាត់

១. ចូរបំពេញលេខក្នុង $\square$ ដើម្បីឱ្យផលធៀបស្មើគ្នា

ក. $\frac{3}{5} = \frac{\square}{15}$ ខ. $\frac{5}{6} = \frac{\square}{42}$ គ. $\frac{8}{12} = \frac{\square}{36}$

ឃ. $\frac{35}{85} = \frac{\square}{\square}$ ង. $\frac{78}{100} = \frac{\square}{\square}$ ច. $\frac{11}{33} = \frac{\square}{\square}$

ឆ. $\frac{128}{168} = \frac{\square}{\square}$ ជ. $\frac{435}{280} = \frac{\square}{\square}$ ឈ. $\frac{333}{999} = \frac{\square}{\square}$

២. សរសេរជាផលធៀបស្មើគ្នានៃផលធៀបនីមួយៗ

ខាងក្រោម

ក. $5:15 = \square:\square$

ខ. $6:4 = \square:\square$

គ. $7:8 = \square:\square$

ឃ. $12:15 = \square:\square$

ង. $45:55 = \square:\square$

ច. $8:15 = \square:\square$

ឆ. $64:24 = \square:\square$

ជ. $20:16 = \square:\square$ ។

២. ចូរឆ្លើយនឹងសំណួរខាងក្រោម :

ក. តើផលធៀប $\frac{1}{2}$ និង $\frac{3}{6}$ ស្មើគ្នាដែររឺទេ?

ខ. តើផលធៀប $\frac{1}{4}$ និង $\frac{4}{16}$ ស្មើគ្នាដែររឺទេ?

គ. តើផលធៀប $\frac{3}{5}$ និង $\frac{15}{20}$ ស្មើគ្នាដែររឺទេ?

ឃ. តើផលធៀប 2:4 និង 6:20 ស្មើគ្នាដែររឺទេ?

ង. តើផលធៀប 2:4 និង 8:16 ស្មើគ្នាដែររឺទេ?

ផលធៀបពីរស្មើគ្នា កាលណាផលគុណខ្លាំងទាំងពីរស្មើគ្នា ។

ចម្លើយ :

១. បំពេញលេខក្នុង ដើម្បីឱ្យផលធៀបស្មើគ្នា

ក. $\frac{3}{5} = \frac{\boxed{9}}{15}$

ខ. $\frac{5}{6} = \frac{\boxed{35}}{42}$

គ. $\frac{8}{12} = \frac{\boxed{24}}{36}$

ឃ. $\frac{35}{85} = \frac{\boxed{7}}{\boxed{17}}$

ង. $\frac{78}{100} = \frac{\boxed{39}}{\boxed{50}}$

ច. $\frac{11}{33} = \frac{\boxed{1}}{\boxed{3}}$

ឆ. $\frac{128}{168} = \frac{\boxed{16}}{\boxed{21}}$

ជ. $\frac{435}{280} = \frac{\boxed{87}}{\boxed{56}}$

ឈ. $\frac{333}{999} = \frac{\boxed{1}}{\boxed{3}}$

២. សរសេរជាផលធៀបស្មើគ្នានៃផលធៀបនីមួយៗខាងក្រោម

ក. $5:15 = \boxed{1}:\boxed{3}$

ខ. $6:4 = \boxed{3}:\boxed{2}$

$$\text{គ. } 7 : 8 = \boxed{14} : \boxed{16}$$

$$\text{ឃ. } 12 : 15 = \boxed{4} : \boxed{5}$$

$$\text{ង. } 45 : 55 = \boxed{9} : \boxed{11}$$

$$\text{ច. } 8 : 15 = \boxed{16} : \boxed{30}$$

$$\text{ឆ. } 64 : 24 = \boxed{8} : \boxed{3}$$

$$\text{ជ. } 20 : 16 = \boxed{5} : \boxed{4}$$

៣. ឆ្លើយនឹងសំណួរខាងក្រោម :

ក. តើផលធៀប $\frac{1}{2}$ និង $\frac{3}{6}$ ស្មើគ្នាដែររឺទេ?

$$\frac{1}{2} = \frac{3}{6} \quad \text{ព្រោះ } 1 \times 6 = 2 \times 3 = 6$$

ខ. តើផលធៀប $\frac{1}{4}$ និង $\frac{4}{16}$ ស្មើគ្នាដែររឺទេ?

$$\frac{1}{4} = \frac{4}{16} \quad \text{ព្រោះ } 1 \times 16 = 4 \times 4 = 16$$

គ. តើផលធៀប $\frac{3}{5}$ និង $\frac{15}{20}$ ស្មើគ្នាដែររឺទេ?

$$\frac{3}{5} \neq \frac{15}{20} \quad \text{ព្រោះ } (3 \times 20) \neq (5 \times 15)$$

ឃ. តើផលធៀប $2 : 4$ និង $6 : 20$ ស្មើគ្នាដែររឺទេ?

$$\frac{2}{4} \neq \frac{6}{20} \quad \text{ព្រោះ } (2 \times 20) \neq (4 \times 6)$$

ង. តើផលធៀប $2 : 4$ និង $8 : 16$ ស្មើគ្នាដែររឺទេ?

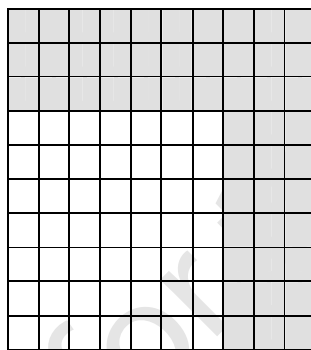
$$\frac{2}{4} = \frac{8}{16} \quad \text{ព្រោះ } 2 \times 16 = 4 \times 8 = 32$$

លំហាត់

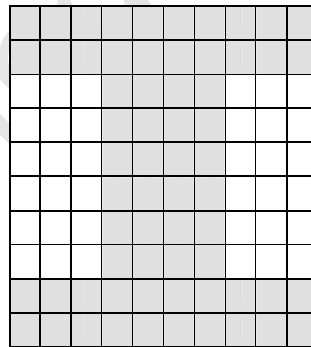
១. ចូរសរសេរជាភាគរយផ្នែកផាត់មុខពណ៌តាមរូប

ខាងក្រោម

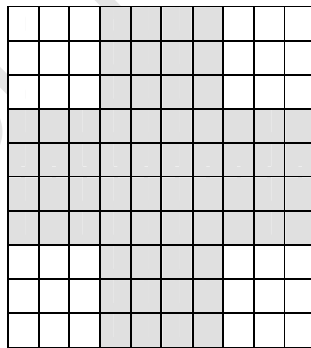
ក.

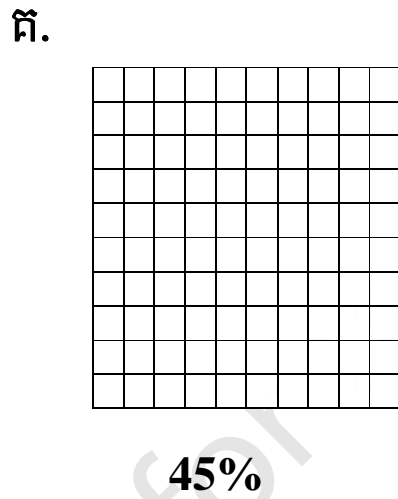
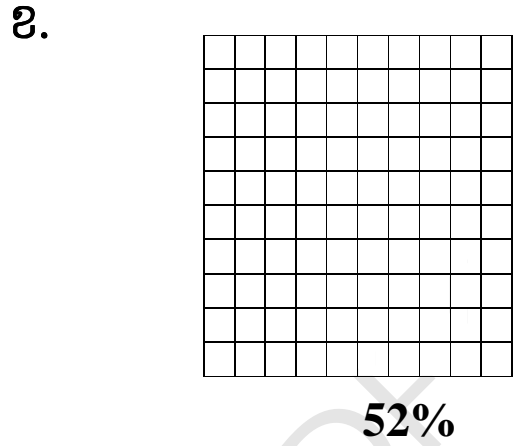
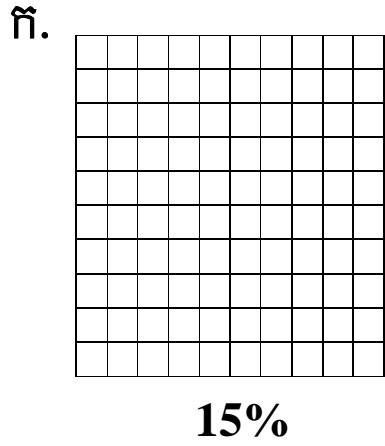
ខ.

គ.

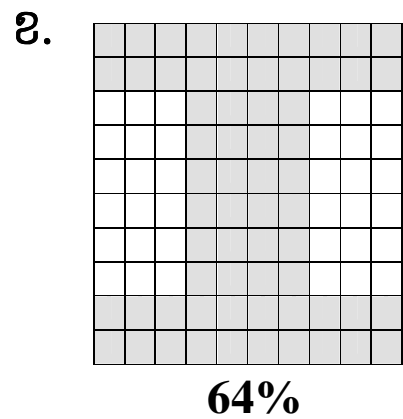
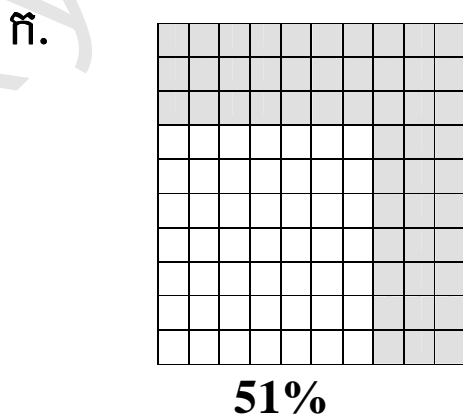

១. ចូរផាត់ពណ៌លើរូបតាមចំនួនភាគរយខាងក្រោម :

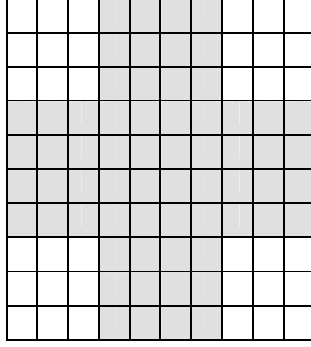

ចម្លើយ :

១.សរសេរជាភាគរយផ្នែកដាច់មុខពណ៌តាមរូបខាងក្រោម

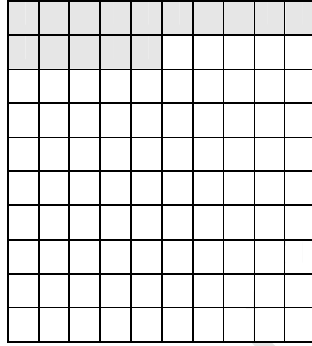
ក.

64%

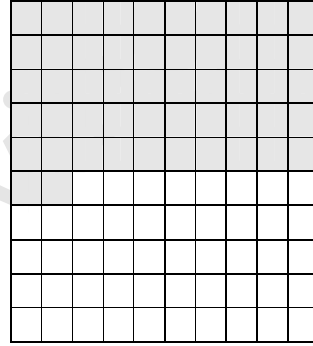
២. ផ្តាច់ពណ៌លើរូបតាមចំនួនភាគរយខាងក្រោម :

ក.

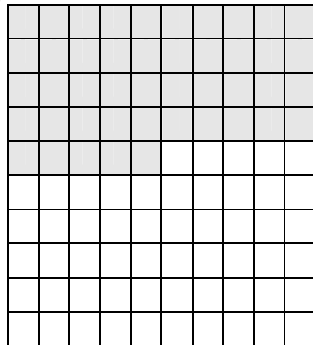
15%

ខ.

52%

គ.

លំហាត់

១. គណនាភាគរយនៃមួយចំនួន

ក. 9% នៃ 1000

ខ. 15% នៃ 5000

គ. 20% នៃ 7500

ឃ. 40% នៃ 25000

ង. 25% នៃ 40000

ច. 10% នៃ 450000 ។

២. គណនាតម្លៃទំនិញក្រោយពីបញ្ចុះតម្លៃ 25%

	15 000 ៛		24 000 ៛
	120 000 ៛		225 000 ៛
	50 000 ៛		65 000 ៛

ដើម្បីរកតម្លៃភាគរយនៃមួយចំនួន យើងត្រូវប្តូរភាគរយទៅជា
ចំនួនប្រភាគ រឺចំនួនទសភាគរួចគុណនឹងមួយចំនួននោះ ។

ចម្លើយ :

១.គណនាភាគរយនៃមួយចំនួន

ក. 9% នៃ 1000 គឺ $\frac{9}{100} \times 1000 = \frac{9000}{100} = \boxed{90}$

ខ. 15% នៃ 5000 គឺ $\frac{15}{100} \times 5000 = \frac{75000}{100} = \boxed{750}$

គ. 20% នៃ 7500 គឺ $\frac{20}{100} \times 7500 = \frac{150000}{100} = \boxed{1500}$

ឃ. 40% នៃ 25000 គឺ $0.40 \times 25000 = \boxed{10000}$

ង. 25% នៃ 40000 គឺ $0.25 \times 40000 = \boxed{10000}$

ច. 10% នៃ 450000 គឺ $0.10 \times 450000 = \boxed{45000}$

២.គណនាតម្លៃទំនិញក្រោយពីបញ្ចុះតម្លៃ 25%

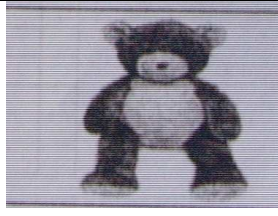
បញ្ជាក់ : បញ្ចុះតម្លៃ 25% បានន័យថាគេលក់ក្នុងតម្លៃ 75%

 <p>75% នៃ 15000 ៛ $= 0.75 \times 15000 = 11250$ ៛</p>	 <p>75% នៃ 24000 ៛ $= 0.75 \times 24000 = 18000$ ៛</p>
 <p>75% នៃ 120000 ៛ $= 0.75 \times 120000 = 90000$ ៛</p>	 <p>75% នៃ 225000 ៛ $= 0.75 \times 225000 = 168750$ ៛</p>

75% នៃ 50 000 ៛

$$= 0.75 \times 50\,000 = 37\,500 \text{ ៛}$$

75% នៃ 65 000 ៛

$$= 0.75 \times 65\,000 = 48\,750 \text{ ៛}$$

Thank you for trying PDF Suite

លំហាត់

ចូរបកស្រាយទិន្នន័យខាងក្រោម :

តារាង : ស្ថិតិសិស្សពីថ្នាក់ទី 1 ដល់ថ្នាក់ទី 5

ថ្នាក់ទី 1			ថ្នាក់ទី 2			ថ្នាក់ទី 3		
ប	ស	សរុប	ប	ស	សរុប	ប	ស	សរុប
30	28	58	21	24	45	25	21	46

ថ្នាក់ទី 4			ថ្នាក់ទី 5		
ប	ស	សរុប	ប	ស	សរុប
27	22	49	27	24	51

សិស្សសរុប : 249 នាក់   សិស្សស្រី : 119 នាក់

ចម្លើយ :

បកស្រាយទិន្នន័យតាមតារាង :

- សិស្សថ្នាក់ទី 1 សរុបមាន 58 នាក់
សិស្សប្រុសមាន 30 នាក់ និង សិស្សស្រីមាន 28 នាក់ ។
- សិស្សថ្នាក់ទី 2 សរុបមាន 45 នាក់
សិស្សប្រុសមាន 21 នាក់ និង សិស្សស្រីមាន 24 នាក់ ។
- សិស្សថ្នាក់ទី 3 សរុបមាន 46 នាក់
សិស្សប្រុសមាន 25 នាក់ និង សិស្សស្រីមាន 21 នាក់ ។
- សិស្សថ្នាក់ទី 4 សរុបមាន 49 នាក់
សិស្សប្រុសមាន 27 នាក់ និង សិស្សស្រីមាន 22 នាក់ ។
- សិស្សថ្នាក់ទី 5 សរុបមាន 51 នាក់
សិស្សប្រុសមាន 27 នាក់ និង សិស្សស្រីមាន 24 នាក់ ។
- សិស្សសរុបពីថ្នាក់ទី 1 ដល់ទី 5 មាន 249 នាក់
សិស្សប្រុសសរុបមាន 130 នាក់ និង សិស្សស្រីសរុបមាន
129 នាក់ ។
- សិស្សថ្នាក់ទី 1 មានចំនួនសិស្សច្រើនជាងគេ ។

ចម្លើយ :

១. បកស្រាយទិន្នន័យក្រាបសសរ :

- សិស្សថ្នាក់ទី 4 ក ដាំកូនឈើបាន 16 ដើម ។
- សិស្សថ្នាក់ទី 4 ខ ដាំកូនឈើបាន 18 ដើម ។
- សិស្សថ្នាក់ទី 5 ក ដាំកូនឈើបាន 27 ដើម ។
- សិស្សថ្នាក់ទី 5 ខ ដាំកូនឈើបាន 20 ដើម ។
- សិស្សថ្នាក់ទី 5 គ ដាំកូនឈើបាន 13 ដើម ។
- សិស្សថ្នាក់ទី 5 ក ដាំកូនឈើបានច្រើនដើមជាងគេ ។

២. បកស្រាយទិន្នន័យតាមក្រាបខ្សែ :

- ឆ្នាំ 2007 ស៊ីណាតមានទម្ងន់ 24kg ។
- ឆ្នាំ 2008 ស៊ីណាតមានទម្ងន់ 27kg ។
- ឆ្នាំ 2009 ស៊ីណាតមានទម្ងន់ 31kg ។
- ឆ្នាំ 2010 ស៊ីណាតមានទម្ងន់ 34kg ។
- ឆ្នាំ 2011 ស៊ីណាតមានទម្ងន់ 39kg ។
- ឆ្នាំ 2011 ស៊ីណាតមានទម្ងន់ធ្ងន់ជាងគេ ។

៣. បកស្រាយទិន្នន័យតាមក្រាបផ្ចិត:

- គ្រួសារ សំ ចំណាយប្រចាំខែលើ ការសិក្សា 20% ។

- គ្រួសារ សំ ចំណាយប្រចាំខែលើ ម្ហូប 35% ។
- គ្រួសារ សំ ចំណាយប្រចាំខែលើ សុខភាព 10% ។
- គ្រួសារ សំ ចំណាយប្រចាំខែលើ កំសាន្ត 20% ។
- គ្រួសារ សំ ចំណាយប្រចាំខែលើ ម្ហូបអស់ច្រើនជាងគេ ។

លំហាត់

១. ចូរសង់ក្រាបសសរបង្ហាញចំនួនដើមឈើហូបផ្លែក្នុង

ចំការ មួយ :

ស្វាយ 8 ដើម	មៀន 5 ដើម	ក្រូច 10 ដើម
ខ្នុរ 4 ដើម	ដូង 6 ដើម	ទឹកដោះ 2 ដើម

២. ចូរសង់ក្រាបសសរបង្ហាញឆ្នាំកំណើតរបស់សិស្សថ្នាក់ទី 5 ក

ឆ្នាំកំណើត	1999	2000	2001	2002
ចំនួនសិស្ស (នាក់)	5	20	12	8

៣. ចូរសង់ក្រាបសសរបង្ហាញទម្ងន់របស់សិស្ស

ធីតាមានទម្ងន់ 35kg	សារីមានទម្ងន់ 28kg
រ៉ានីមានទម្ងន់ 32kg	បូណាមានទម្ងន់ 25kg
សំណាងមានទម្ងន់ 25kg	សំបូរមានទម្ងន់ 41kg

៤. ចូរសង់ក្រាបសសរបង្ហាញបរិមាណអង្ករដែលឈ្នួញ
ម្នាក់លក់ ក្នុងរយៈពេល 6ខែ ។

ខែ	ចំនួនអង្ករ (បារ)
មករា	150
កុម្ភៈ	200
មីនា	185
មេសា	250
ឧសភា	300
មិថុនា	235

ចម្លើយ :

១. សង់ក្រាបសសរបង្ហាញចំនួនដើមលើហ្វូបផ្នែកក្នុង

ចំការមួយ :

២. សង់ក្រាបសសរបង្ហាញឆ្នាំកំណើតរបស់សិស្សថ្នាក់ទី5ក

៣.សង់ក្រាបសសរបង្ហាញទម្ងន់របស់សិស្ស

៥. សង់ក្រាបសសរបង្ហាញបរិមាណអង្ករដែលឈ្នួញម្នាក់
លក់ក្នុងរយៈពេល 6 ខែ

លំហាត់

១. ចូរសង់ក្រាបខ្សែបង្ហាញកម្ពស់ទឹកទន្លេនៅស្ថានីយមួយ

ថ្ងៃ	កម្ពស់ទឹក	ថ្ងៃ	កម្ពស់ទឹក
ចន្ទ	250 cm	ព្រហស្បតិ៍	280 cm
អង្គារ	280 cm	សុក្រ	280 cm
ពុធ	260 cm	សៅរ៍	350 cm

២. ចូរសង់ក្រាបខ្សែបង្ហាញទម្ងន់ជ្រូកដែលធីតាចិញ្ចឹម

ខែ	ទី 1	ទី 2	ទី 3	ទី 4	ទី 5	ទី 6
ទម្ងន់	15 kg	25 kg	40 kg	53 kg	75 kg	90 kg

៣. ចូរសង់ក្រាបខ្សែបង្ហាញបង្ហាញការលូតកម្ពស់របស់

ដើម ពោត រយៈពេល 6 សប្តាហ៍

សប្តាហ៍	កម្ពស់	សប្តាហ៍	កម្ពស់
ទី 1	15 cm	ទី 4	42 cm
ទី 2	20 cm	ទី 5	60 cm
ទី 3	30 cm	ទី 6	85 cm

៤. ចូរសង់ក្រាបខ្សែបង្ហាញពីប្រវែងផ្លូវ

1 ខ្សែដែលគេជួសជុល បានក្នុងរយៈពេល 5 ខែ

ខែ	មករា	កុម្ភៈ	មីនា	មេសា	ឧសភា
ប្រវែងផ្លូវ (km)	49	54	61	68	73

លំហាត់

ចូរសង់ក្រាបផ្ចិតតាមទិន្នន័យខាងក្រោម៖

ក.

សត្វ	ចំនួន (ក្បាល)
គោ	88
ពពែ	250
ច្រៀម	284
ជ្រូក	98

ខ.

ប្រភេទកីឡា	ចំនួនអ្នកចូលចិត្ត (នាក់)
បាល់ទាត់	500
បាល់បោះ	360
វាយសី	440
ប៊ែតង់	140

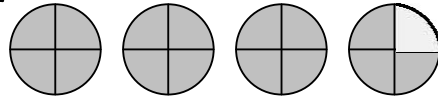
គ.

កម្មវិធីផ្សាយរបស់ទូរទស្សន៍	ចំនួនមនុស្សដែលចូលចិត្ត(នាក់)
ទុក្ខតា	12
ភាពយន្ត	30
កីឡា	18
ព័ត៌មាន	20
ផ្សព្វផ្សាយពាណិជ្ជកម្ម	10

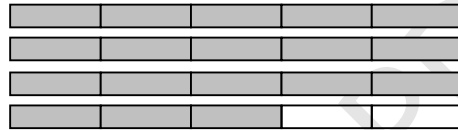
លំហាត់

១. ចូរបំពេញលេខក្នុង តាមរូបខាងក្រោម :

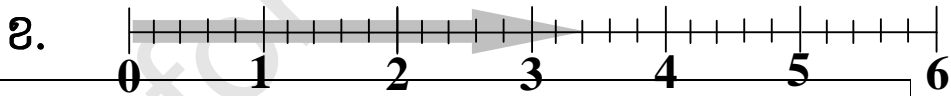
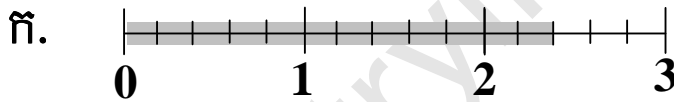
ក. $\frac{\square}{\square} = \frac{3}{5}$

ខ. $\frac{\square}{\square} = \frac{3}{5}$

២. ចូរសរសេរជាចំនួនចម្រុះតាមរូបខាងក្រោម:

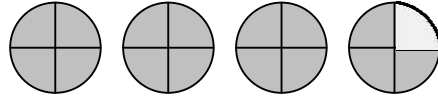

ចំនួនចម្រុះជាចំនួនដែលមានចំនួនគត់ផង និងប្រភាគផង ។

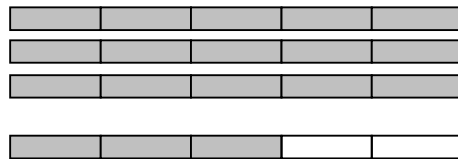
ចម្លើយ :

៣. ចំពេញលេខក្នុង តាមរូបខាងក្រោម :

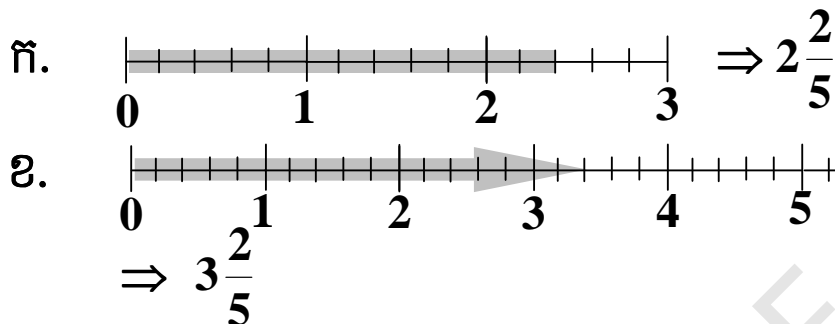
ក. $3\frac{\square}{\square}$

ខ. $3\frac{\square}{\square}$

៤. សរសេរជាចំនួនចម្រុះតាងរូបខាងក្រោម:

ដើម្បីប្តូរចំនួនចម្រុះជាចំនួនប្រភាគត្រូវយកចំនួនគត់គុណនឹងភាគបែង រួចបូកនឹងភាគយក យើងទទួលបានភាគយកនៃប្រភាគ រី ឯភាគបែងរក្សាទុកនៅដដែល ។

ចម្លើយ :

១. បំពេញលេខក្នុង តាមរូបខាងក្រោម:

ក. $1\frac{2}{5} = \frac{\boxed{7}}{\boxed{5}}$	ខ. $1\frac{1}{4} = \frac{\boxed{5}}{\boxed{4}}$
គ. $2\frac{3}{8} = \frac{\boxed{19}}{\boxed{8}}$	ឃ. $2\frac{1}{5} = \frac{\boxed{11}}{\boxed{5}}$

២. ប្តូរចំនួនចម្រុះជាប្រភាគ

ក. $1\frac{2}{3} = 1 + \frac{2}{3} = \frac{\boxed{3}}{\boxed{3}} + \frac{2}{3} = \frac{\boxed{5}}{\boxed{3}}$ ខ. $4\frac{3}{5} = 4 + \frac{3}{5} = \frac{\boxed{20}}{\boxed{5}} + \frac{3}{5} = \frac{\boxed{23}}{\boxed{5}}$

គ. $5\frac{1}{7} = \frac{(5 \times 7) + 1}{7} = \frac{\boxed{36}}{\boxed{7}}$

$$\text{ឃ. } 10\frac{5}{21} = \frac{(10 \times 21) + 5}{21} = \frac{215}{21}$$

$$\text{ង. } 110\frac{35}{20} = \frac{(110 \times 20) + 35}{20} = \frac{2235}{20}$$

$$\text{ច. } 45\frac{3}{120} = \frac{(45 \times 120) + 3}{120} = \frac{5403}{120}$$

ដើម្បីប្តូរចំនួនប្រភាគជាចំនួនចម្រុះត្រូវយកភាគយក និង ភាគបែងទទួលបាន លទ្ធផលជាចំនួនគត់ រួចយកសំណល់ជា ភាគយក រឺ ឯភាគបែងរក្សាទុកនៅដដែល ។

ចម្លើយ :

១. បំពេញលេខក្នុង $\square$ តាមរូបខាងក្រោម:

ក. $\frac{16}{5} = \square \frac{\square}{5}$	ខ. $\frac{17}{4} = \square \frac{\square}{4}$
---	---

២. ប្តូរចំនួនប្រភាគទៅជាចំនួនចម្រុះ

ក. $\frac{5}{2} = \frac{\square}{\square}$ ($5 \div 2 = 2$, ឱ្យសំណល់ 1)

ខ. $\frac{16}{3} = \frac{\square}{\square}$, គ. $\frac{21}{4} = \frac{\square}{\square}$, ឃ. $\frac{9}{2} = \frac{\square}{\square}$, ង.

$\frac{11}{3} = \frac{\square}{\square}$

ច. $\frac{15}{4} = \frac{\square}{\square}$, ឆ. $\frac{51}{5} = \frac{\square}{\square}$, ជ. $\frac{49}{8} = \frac{\square}{\square}$

លំហាត់

១. ចូរបំពេញក្នុង $\square$ ដោយប្រើសញ្ញា $< ; > ; =$

ក. $2\frac{3}{4} \square 3\frac{3}{4}$ ខ. $5\frac{1}{5} \square 5\frac{1}{5}$ គ. $7\frac{1}{4} \square 5\frac{1}{2}$

ឃ. $\frac{3}{2} \square 1\frac{1}{2}$ ង. $10\frac{5}{9} \square 15\frac{2}{15}$ ច. $\frac{2}{15} \square 3\frac{1}{2}$ ។

២. ចូររៀបលំដាប់នៃចំនួនចម្រុះពីតូចទៅធំ

ក. $3\frac{1}{2} ; 1\frac{2}{5} ; 4\frac{1}{3} ; 3\frac{3}{4} ; 10\frac{1}{2}$

ខ. $\frac{15}{4} ; 3\frac{1}{4} ; \frac{36}{10} ; 7\frac{3}{5} ; 14\frac{7}{8}$ ។

៣. ម្តាយសុជាតាមានឧទ្ធិក $8\frac{3}{4}$ ។ គាត់ពុះឧទ្ធិក

មួយជា 4 ចំណិតស្មើៗគ្នា។ តើគាត់ពុះឧទ្ធិក ទាំងអស់បាន ប៉ុន្មានចំណិត?

៤. គេកាត់កំណាត់សំពត់លក់លើកទី 1 អស់ $\frac{27}{10}$ m

លើកទី 2 អស់ $\frac{45}{15}$ m និងលើកទី 3 អស់ $\frac{80}{25}$ m ។

ចូររៀបលំដាប់ប្រវែងកំណាត់សំពត់ដែលគេកាត់លក់ទាំង

3 លើកពី តូចទៅធំ ។

ចម្លើយ :

១.បំពេញក្នុង $\square$ ដោយប្រើសញ្ញា $< ; > ; =$

ក. $2\frac{3}{4} \square 3\frac{3}{4}$ ខ. $5\frac{1}{5} \square 5\frac{1}{5}$ គ. $7\frac{1}{4} \square 5\frac{1}{2}$
 ឃ. $\frac{3}{2} \square 1\frac{1}{2}$ ង. $10\frac{5}{9} \square 15\frac{2}{15}$ ច. $\frac{2}{15} \square 3\frac{1}{2}$

២.រៀបលំដាប់នៃចំនួនចម្រុះពីតូចទៅធំ

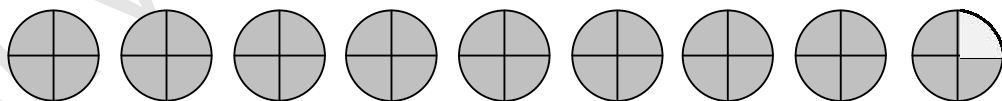
ក. $3\frac{1}{2} ; 1\frac{2}{5} ; 4\frac{1}{3} ; 3\frac{3}{4} ; 10\frac{1}{2}$

$$1\frac{2}{5} < 3\frac{1}{2} < 3\frac{3}{4} < 4\frac{1}{3} < 10\frac{1}{2}$$

ខ. $\frac{15}{4} ; 3\frac{1}{4} ; \frac{36}{10} ; 7\frac{3}{5} ; 14\frac{7}{8}$

$$3\frac{1}{4} < \frac{36}{10} < \frac{15}{4} < 7\frac{3}{5} < 14\frac{7}{8}$$

៣.រកចំណិតឧឡឹកដែលបានពុះ

ដូចនេះ គាត់ពុះឧឡឹកទាំងអស់បាន 32 ចំណិត ។

៤.រៀបលំដាប់ប្រវែងកំណាត់សំពត់ដែលគេកាត់លក់

ទាំងបីលើកពី តូច ទៅ ធំ

$$\frac{27}{10} = 2.7$$

$$\frac{15}{80} = 3 \quad \text{គេបាន : } \frac{27}{10} < \frac{45}{15} < \frac{80}{25}$$

$$\frac{80}{25} = 3.2$$

Thank you for trying PDF Suite

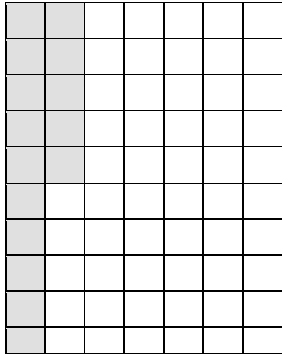

មេរៀន ទី ៨ ចំនួនទសភាគ

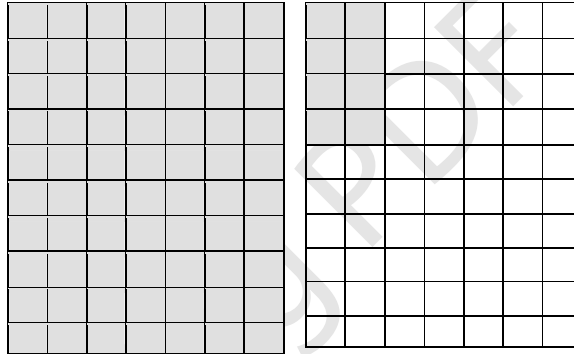
លំហាត់

១. សរសេរជាចំនួនទសភាគតាងរូបខាងក្រោម:

ក.

ខ.

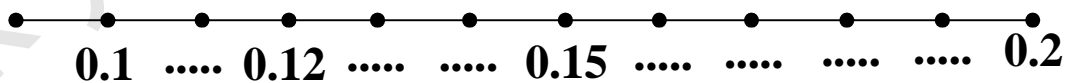
២. ចូរសរសេរពាក្យអានចំនួនទសភាគខាងក្រោម:

ក. 0.5 អានថា .....

ខ. 0.25 អានថា .....

គ. 4.52 អានថា .....

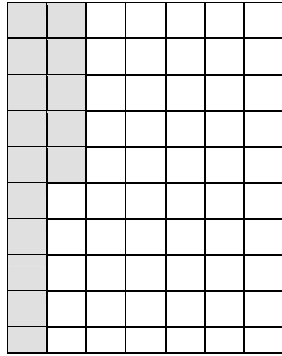
៣. ចូរបំពេញចន្លោះនៅលើបន្ទាត់លេខខាងក្រោម:

ចម្លើយ :

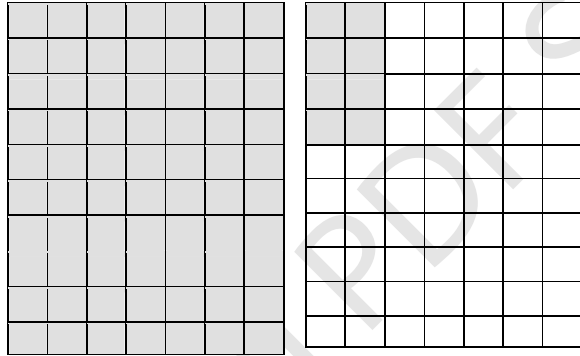
១.សរសេរជាចំនួនទសភាគតាងរូបខាងក្រោម:

ក.

$$15\% = \frac{15}{100} = \boxed{0.15}$$

ខ.

$$1\frac{6}{100} = \frac{106}{100} = \boxed{1.06}$$

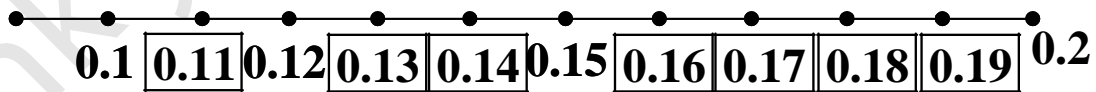
២.សរសេរពាក្យអានចំនួនទសភាគខាងក្រោម:

ក. 0.5 អានថា សូន្យចុច ប្រាំ

ខ. 0.25 អានថា សូន្យចុច ម្ភៃប្រាំ

គ. 4.52 អានថា បួនចុច ហាសិបពីរ

៣. បំពេញចន្លោះនៅលើបន្ទាត់លេខខាងក្រោម:

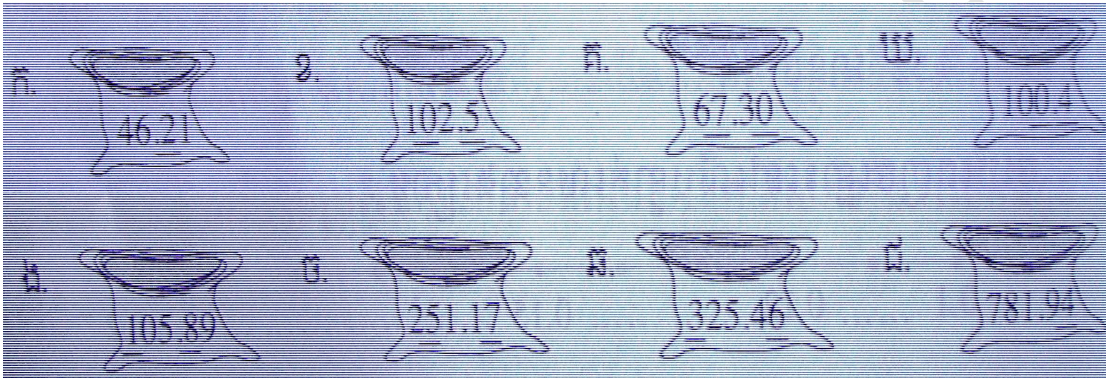

លំហាត់

១. ចូរប្រាប់ខ្ទង់នៃលេខដែលគូសបន្ទាត់ពីខាងក្រោម:

ក. 0.25   ខ. 0.28   គ. 23.9   ឃ. 47.56

២. ចូរប្រាប់តម្លៃនៃតួលេខដែលគូសបន្ទាត់ពីក្រោម:

ចម្លើយ :

១. ប្រាប់ខ្ទង់នៃលេខដែលគូសបន្ទាត់ពីខាងក្រោម:

ក. 0.25 ខ្ទង់ភាគរយ , ខ. 0.28 ខ្ទង់ភាគរយ

គ. 23.9 ខ្ទង់ភាគដប់ , ឃ. 47.56 ខ្ទង់ភាគដប់

២. ប្រាប់តម្លៃនៃតួលេខដែលគូសបន្ទាត់ពីក្រោម:

ក. 46.21

$$\text{តួលេខ 2 នៅខ្ទង់ភាគខាងដប់មានតម្លៃ } 2 \times \frac{1}{10} = \boxed{0.2}$$

$$\text{ខ. } \underline{102.5} \text{ តួលេខ 0 នៅខ្ទង់ដប់មានតម្លៃ } 0 \times 10 = \boxed{0}$$

$$\text{តួលេខ 5 នៅខ្ទង់ភាគដប់មានតម្លៃ } 5 \times \frac{1}{10} = \boxed{0.5}$$

គ. 67.30 តួលេខ 7 នៅខ្ទង់រយមានតម្លៃ $7 \times 1 = \boxed{7}$

តួលេខ 0 នៅខ្ទង់ភាគរយមានតម្លៃ $0 \times \frac{1}{100} = \boxed{0}$

ឃ. 100.4 តួលេខ 0 នៅខ្ទង់រយមានតម្លៃ $0 \times 1 = \boxed{0}$

តួលេខ 4 នៅខ្ទង់ភាគដប់មានតម្លៃ $4 \times \frac{1}{10} = \boxed{0.4}$

ង. 105.89 តួលេខ 1 នៅខ្ទង់រយមានតម្លៃ $1 \times 100 = \boxed{100}$

តួលេខ 8 នៅខ្ទង់ភាគដប់មានតម្លៃ $8 \times \frac{1}{10} = \boxed{0.8}$

ច. 251.17 តួលេខ 5 នៅខ្ទង់ដប់មានតម្លៃ $5 \times 10 = \boxed{50}$

តួលេខ 7 នៅខ្ទង់ភាគរយមានតម្លៃ $7 \times \frac{1}{100} = \boxed{0.07}$

ឆ. 325.46 តួលេខ 3 នៅខ្ទង់រយមានតម្លៃ $3 \times 100 = \boxed{300}$

តួលេខ

6 នៅខ្ទង់ភាគរយមានតម្លៃ $6 \times \frac{1}{100} = \boxed{0.06}$

ជ. 781.94 តួលេខ

4 នៅខ្ទង់ភាគរយមានតម្លៃ $4 \times \frac{1}{100} = \boxed{0.04}$

លំហាត់

១. ចូរបំពេញក្នុង ដោយប្រើសញ្ញា < ; > ; =

ក. 0.7 0.70   ខ. 0.17 0.27   គ. 0.98 0.87

ឃ.1.58 1.88 ,ង.15.0915.10 , ច.68.8 67.18 ។

២.ចូររៀបលំដាប់ចំនួនក្នុងប្រអប់ពីតូចទៅធំ
និងច្រាសមកវិញ

ក.

ខ.   ។

ចម្លើយ

១.បំពេញក្នុង ដោយប្រើសញ្ញា < ; > ; =

ក. 0.7 0.70 , ខ. 0.17 0.27 គ.0.98 0.87

ឃ. 1.58 1.88 , ង. 15.09 15.10

ច. 68.8 67.18

២.រៀបលំដាប់ចំនួនក្នុងប្រអប់ពីតូចទៅធំនិងច្រាស
មកវិញ

ក. < < <

> > >

ខ. < < <

$$\boxed{96.70} > \boxed{69.69} > \boxed{69.31} > \boxed{69.13}$$

លំហាត់

ចូរបង្កត់ចំនួនទសភាគខាងក្រោមឱ្យទៅជាចំនួនគត់

ក. $\boxed{0.36}$ ខ. $\boxed{7.49}$ គ. $\boxed{63.75}$ ឃ. $\boxed{61.50}$

ង. $\boxed{16.08}$ ច. $\boxed{24.81}$ ឆ. $\boxed{59.00}$ ជ. $\boxed{87.42}$

ឈ. $\boxed{36.45}$ ញ. $\boxed{36.55}$ ដ. $\boxed{36.89}$ ថ. $\boxed{36.29}$ ។

ចម្លើយ :

បង្កត់ចំនួនទសភាគខាងក្រោមឱ្យទៅជាចំនួនគត់

ក. $\boxed{0.36} = 0$, ខ. $\boxed{7.49} = 7$, គ. $\boxed{63.75} = 64$

ឃ. $\boxed{61.50} = 62$, ង. $\boxed{16.08} = 16$, ច. $\boxed{24.81} = 25$

ឆ. $\boxed{59.00} = 59$, ជ. $\boxed{87.42} = 87$, ឈ. $\boxed{36.45} = 36$

ញ. $\boxed{36.55} = 37$, ដ. $\boxed{36.89} = 37$, ថ. $\boxed{36.29} = 36$

បេរៀន ទី ៩ វិធីបូក វិធីជកចំនួនទសភាគ

លំហាត់

១. គណនាផលបូកតាមទម្រង់ប្រភាគ

ក. $0.09 + 0.01$ ខ. $0.91 + 0.50$ គ. $0.57 + 0.77$

ឃ. $1.04 + 5.27$ ង. $45.21 + 62.32$ ច. $78.40 + 56.85$ ។

២. ចូរបំពេញលេខក្នុង

ក. $77.58 + 6.90 = \frac{7758}{\square} + \frac{690}{\square} = \square$

ខ. $5.82 + 14.95 = \frac{\square}{100} + \frac{1495}{\square} = \square$

ចម្លើយ :

១. គណនាផលបូកតាមទម្រង់ប្រភាគ

ក. $0.09 + 0.01 = \frac{9}{100} + \frac{1}{100} = \frac{10}{100} = \boxed{0.1}$

ខ. $0.91 + 0.50 = \frac{91}{100} + \frac{50}{100} = \frac{141}{100} = \boxed{14.1}$

គ. $0.57 + 0.77 = \frac{57}{100} + \frac{77}{100} = \frac{134}{100} = \boxed{13.4}$

ឃ. $1.04 + 5.27 = \frac{104}{100} + \frac{527}{100} = \frac{631}{100} = \boxed{6.31}$

ង. $45.21 + 62.32 = \frac{4521}{100} + \frac{6232}{100} = \frac{10753}{100} = \boxed{107.53}$

$$\text{ច. } 78.40 + 56.85 = \frac{7840}{100} + \frac{5685}{100} = \frac{13525}{100} = \boxed{135.25}$$

២. បំពេញលេខក្នុង

$$\text{ក. } 77.58 + 6.90 = \frac{7758}{100} + \frac{690}{100} = \boxed{84.48}$$

$$\text{ខ. } 5.82 + 14.95 = \frac{582}{100} + \frac{1495}{100} = \boxed{20.77}$$

លំហាត់

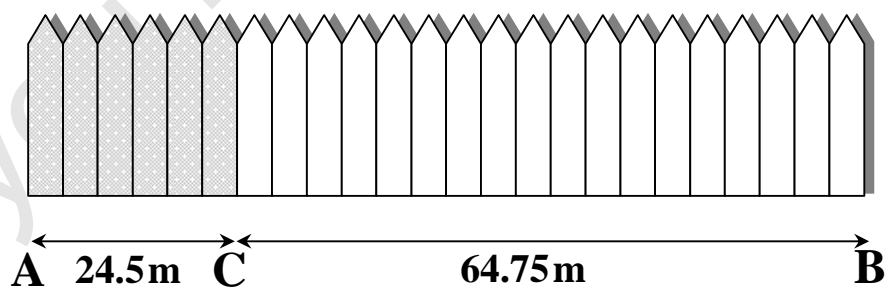
១. មុធាគណនា

ក. $0.50 + 0.20$, ខ. $0.50 + 0.50$, គ. $0.75 + 0.75$

ឃ. $0.25 + 0.75$, ង. $0.25 + 0.25$, ច. $1.35 + 9.65$ ។

២. គណនា AB

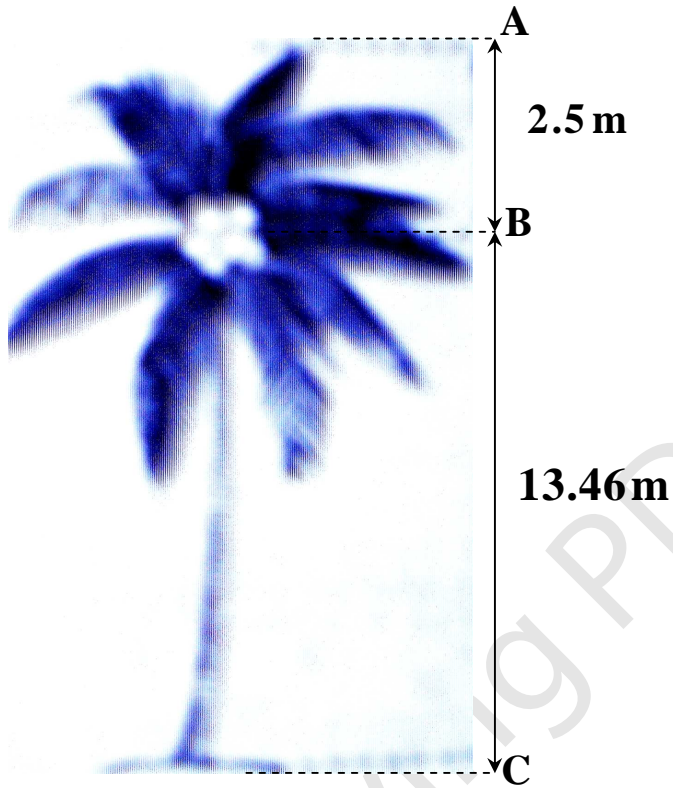
ក.

$AB = \dots\dots\dots \text{ m}$

ខ.

AC = ... m

AC = ... m ។

៣. គណនាផលបូក

$$\begin{array}{r} \text{ក.} \quad 0.56 \\ + \quad 0.06 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{ខ.} \quad 0.51 \\ + \quad 0.1 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{គ.} \quad 0.8 \\ + \quad 0.04 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{ឃ.} \quad 72.10 \\ + \quad 1.2 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{ង.} \quad 6.78 \\ + \quad 8.42 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{ច.} \quad 8.65 \\ + \quad 5.20 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{ឆ.} \quad 12.52 \\ + \quad 6.57 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{ជ.} \quad 41.34 \\ + \quad 11.20 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{ឈ.} \quad 8.65 \\ + \quad 5.20 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{ញ.} \quad 12.52 \\ + \quad 6.57 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{ដ.} \quad 41.34 \\ + \quad 11.20 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{ឡ.} \quad 19.46 \\ + \quad 8.62 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{ឈ.} \quad 61.46 \\ + \quad 50.26 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{ណ.} \quad 46.89 \\ + \quad 40.89 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{ត.} \quad 231.59 \\ + \quad 11.63 \\ \hline \end{array}$$

៤. ចូរធ្វើប្រមាណវិធីបូក

ក. $16.78 + 24.05 + 120.91$, ខ. $26.12 + 45.10 + 78.50$

គ. $45.7 + 10.25 + 8.6$, ឃ. $153.12 + 95$

ង. $967.76 + 18.09 + 205.9$, ច. $53.45 + 96.12 + 75.25$

ឆ. $102.5 + 18.42 + 6.8$, ជ. $248 + 29.45$ ។

ចម្លើយ :

១. មុធាតុណនា

ក. $0.50 + 0.20 = \boxed{0.70}$, ខ. $0.50 + 0.50 = \boxed{1}$

គ. $0.75 + 0.75 = \boxed{1.5}$, ឃ. $0.25 + 0.75 = \boxed{1}$

$$\text{ង. } 0.25 + 0.25 = \boxed{0.5}$$

$$\text{, ឆ. } 1.35 + 9.65 = \boxed{11}$$

២. គណនា AB

$$\text{ក. } AB = \boxed{89.25 \text{ m}}$$

$$\text{ខ. } AC = \boxed{15.96 \text{ m}}$$

$$AC = \boxed{3.2 \text{ m}}$$

៣. គណនាផលបូក

$$\begin{array}{r} \text{ក. } 0.56 \\ + 0.06 \\ \hline \boxed{0.62} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{ខ. } 0.51 \\ + 0.1 \\ \hline \boxed{0.61} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{គ. } 0.8 \\ + 0.04 \\ \hline \boxed{0.84} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{ឃ. } 72.10 \\ + 1.2 \\ \hline \boxed{73.30} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{ង. } 6.78 \\ + 8.42 \\ \hline \boxed{15.20} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{ឆ. } 8.65 \\ + 5.20 \\ \hline \boxed{13.85} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{ឈ. } 12.52 \\ + 6.57 \\ \hline \boxed{19.09} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{ជ. } 41.34 \\ + 11.20 \\ \hline \boxed{52.54} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{ឈ. } 8.65 \\ + 5.20 \\ \hline \boxed{13.85} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{ញ. } 12.52 \\ + 6.57 \\ \hline \boxed{19.09} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{ប. } 41.34 \\ + 11.20 \\ \hline \boxed{52.54} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{ដ. } 19.46 \\ + 8.62 \\ \hline \boxed{28.08} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{ណ. } 61.46 \\ + 50.26 \\ \hline \boxed{111.72} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{ណ. } 46.89 \\ + 40.89 \\ \hline \boxed{87.78} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{ត. } 231.59 \\ + 11.63 \\ \hline \boxed{243.22} \end{array}$$

៤. ធ្វើប្រមាណវិធីបូក

ក.	ខ.	គ.	ឃ.
16.78	26.12	45.7	153.12
+ 24.05	+ 45.10	+ 10.25	+ 95
<u>120.91</u>	<u>78.50</u>	<u>8.6</u>	<u>248.12</u>
161.74	149.72	64.55	248.12
ង.	ច.	ឆ.	ជ.
967.76	53.45	102.5	248
+ 18.09	+ 96.12	+ 18.42	+ 29.45
<u>205.9</u>	<u>75.25</u>	<u>6.8</u>	<u>277.45</u>
1191.75	224.82	127.72	277.45

ចំណោទ

១. មីងសួនសាបស្រូវពីរថ្នាល ។ ថ្នាលទីមួយគាត់សាបអស់ស្រូវពូជទម្ងន់ 9.25kg និងថ្នាលទីពីរគាត់សាបអស់ស្រូវពូជលើសថ្នាលទីមួយទម្ងន់ 2.50kg ។

តើគាត់សាបអស់ស្រូវពូជប៉ុន្មានគីឡូក្រាមលើថ្នាល ទាំងពីរ?

២. ជាងអគ្គិសនីម្នាក់ទិញខ្សែភ្លើងមួយដុំយកមកប្រើលើកទីមួយអស់ប្រវែង 132.75 m និងលើកទីពីរអស់ 18 m លើសលើកទីមួយ ។ តើគាត់ទិញខ្សែភ្លើងទាំងពីរលើកអស់ប្រវែងប៉ុន្មានម៉ែត្រ?

ចម្លើយ : ១. រកទម្ងន់ស្រូវពូជដែលបានគាត់សាបលើថ្នាល
ទាំងពីរ

$$\begin{array}{r} \text{ប្រមាណវិធី} \\ + 9.25 \\ + 2.50 \\ \hline 11.75 \end{array}$$

<u>កំណែ</u>	<u>របៀបឆ្លើយ</u>
	រកទម្ងន់ស្រូវពូជដែលបានគាត់សាបលើថ្នាលទាំងពីរ
	$9.25 \text{ kg} + 2.50 \text{ kg} = 11.75 \text{ kg}$
ឆ្លើយថា :	ទម្ងន់ស្រូវពូជដែលបានគាត់សាបលើថ្នាលទាំងពីរគឺ 11.75 kg ។

២. រកប្រវែងខ្សែភ្លើងដែលគាត់បានប្រើទាំងពីរលើក

$$\begin{array}{r} + 132.75 \\ + 18 \\ \hline 150.75 \end{array} \quad \begin{array}{r} \text{ប្រមាណវិធី} \\ + 132.75 \\ + 150.75 \\ \hline 283.50 \end{array}$$

<u>កំណែ</u>	<u>របៀបឆ្លើយ</u>
	រកប្រវែងខ្សែភ្លើងប្រើទាំងពីរលើក
	$132.75 \text{ m} + (18 \text{ m} + 132.75 \text{ m}) = 283.5 \text{ m}$

ឆ្លើយថា : ប្រវែងខ្សែភ្លើងប្រើទាំងពីរលើកគឺ 283.5m ។

លំហាត់

ចូរប៉ាន់ស្មានផលបូកចំនួនទសភាគ

ក. $4.76 + 5.26$ ខ. $16.08 + 7.16$

គ. $35.49 + 6.75$ ឃ. $70.70 + 101.90$

ង. $63.46 + 15.92 + 1.05$

ច. $150.01 + 3.56 + 20.75$

ឆ. $6.74 + 9.02 + 0.95$ ជ. $16.58 + 7.43 + 9.78$ ។

ចម្លើយ :

ប៉ាន់ស្មានផលបូកចំនួនទសភាគ

ក. $4.76 + 5.26 \approx 9$ ខ. $16.08 + 7.16 \approx 23$

គ. $35.49 + 6.75 \approx 32$ ឃ. $70.70 + 101.90 \approx 173$

ង. $63.46 + 15.92 + 1.05 \approx 80$

ច. $150.01 + 3.56 + 20.75 \approx 175$

ឆ. $6.74 + 9.02 + 0.95 \approx 17$

ជ. $16.58 + 7.43 + 9.78 \approx 34$

លំហាត់

១. គណនាផលបូកដោយប្រើម៉ាស៊ីនគិតលេខ

ក. $0.27 + 0.05$

ខ. $0.99 + 0.80$

គ. $9.97 + 5.50$

ឃ. $6.29 + 9.99$

ង. $16.07 + 3.75$

ច. $79.79 + 0.90$ ។

២. ចូរគណនាផលបូកក្នុង

ក. $5.04 + 16.82 =$

ខ. $16.07 + 14.13 =$

គ. $78.96 + 60.43 =$

ឃ. $123.09 + 70.79 =$

ង. $105.85 + 93.88 =$

ច. $1999.09 + 91.11 =$

ចម្លើយ :

១. គណនាផលបូកដោយប្រើម៉ាស៊ីនគិតលេខ

ក. $0.27 + 0.05 \approx$, ខ. $0.99 + 0.80 =$

គ. $9.97 + 5.50 =$, ឃ. $6.29 + 9.99 =$

ង. $16.07 + 3.75 =$, ច. $79.79 + 0.90 =$ ។

២. ចូរគណនាផលបូកក្នុង

ក. $5.04 + 16.82 =$

ខ. $16.07 + 14.13 =$

គ. $78.96 + 60.43 =$

ឃ. $123.09 + 70.79 =$

ង. $105.85 + 93.88 = \boxed{199.73}$

ច. $1999.09 + 91.11 = \boxed{2090.2}$

ចំណោទ

១. វិសាលលក់ត្រីលើកទី 1 អស់ $27.75l$ និងលើកទី 2 អស់ $30.24l$ ។ តើវិសាលលក់ត្រីទាំងពីរលើកអស់ប៉ុន្មានលីត្រ?

២. ជាងសំណង់ម្នាក់រៀបរបងឥដ្ឋលើកទី 1 បានប្រវែង $29.25m$ និងលើកទី 2 បានលើសលើកទី 1 ប្រវែង $7.50m$ ។ តើទាំងពីរលើកជាងនោះរៀបរបងបានប្រវែងប៉ុន្មានម៉ែត្រ?

៣. ពូម៉ៅធ្វើស្រូវដំណើបបាន $345.75kg$ និងស្រូវខ្សាយបាន $200.90kg$ លើសស្រូវដំណើប ។ តើស្រូវរបស់ពូម៉ៅធ្វើបានទាំងអស់ប៉ុន្មានគីឡូក្រាម?

៤. ម្តាយវតីទិញបង្កា $5.75kg$ មីក $2.50kg$ និងក្តាមសេះ $3.25kg$ លើសមីក ។ តើម្តាយវតីទិញ ម្ហូបសមុទ្រទាំងអស់ ប៉ុន្មានគីឡូក្រាម?

៥. ពីខេត្តតាកែវទៅព្រៃសណែ្តកមានប្រវែង $5.9km$ ។ ពីព្រៃសណែ្តកទៅកំពង់ជ្រៃមានប្រវែង $12.2km$ ហើយពីកំពង់ជ្រៃទៅទន្លាប់មានប្រវែង $16km$ និង ពីទន្លាប់ទៅព្រំ

ប្រទល់ប្រទេសវៀតណាមមានប្រវែង 5.5km ។ តើពីខេត្ត
តាកែវទៅព្រំប្រទល់ប្រទេសវៀតណាមមានប្រវែងប៉ុន្មាន
គីឡូម៉ែត្រ?

៦. រថយន្តមួយដឹកអង្ករ 400kg បន្លែ 275.75kg

ស្ករត្នោត 350.50kg និងអំបិលអ៊ុយ៉ុត 177.25kg ។

តើរថយន្តនោះផ្ទុកបានទម្ងន់ប៉ុន្មានគីឡូក្រាម?

៧. ម្តាយសុខាលក់មង្កុតអស់ 50.50kg ។

មង្កុតដែលនៅ សល់មិនទាន់លក់មាន 79.80kg ។

តើមង្កុតដែលម្តាយ សុខាមានទាំងអស់ប៉ុន្មានគីឡូក្រាម?

៨. ពូសៅលើកភ្លឺស្រែថ្ងៃទី 1 មានប្រវែង 10.25m

និងថ្ងៃទី 2 បាន 7.75m លើសថ្ងៃទី 1 ។ តើប្រវែងភ្លឺស្រែដែល

គាត់លើកទាំងពីរថ្ងៃបានប្រវែងប៉ុន្មានម៉ែត្រ?

៩. មីងសុខបណ្តុះសណ្តែក 3 ថង់ ។ ថង់ទី 1 មានទម្ងន់

12.75kg ថង់ទី 2 ធ្ងន់ជាងថង់ទីមួយ 5.50kg និងថង់ទី

3 ធ្ងន់ជាងថង់ទីមួយ 9.85kg ។ រកទម្ងន់សណ្តែក ទាំងបីថង់ ។

ចម្លើយ : ១. រកចំណុះទឹកត្រីលក់ទាំងពីរលើក

<u>ប្រមាណវិធី</u>	<u>របៀបឆ្លើយ</u>
$ \begin{array}{r} + 27.75 \\ 30.24 \\ \hline 57.99 \end{array} $	រកចំណុះទឹកត្រីលក់ទាំងពីរលើក $27.75 \text{ l} + 30.24 \text{ l} = 57.99 \text{ l}$
<u>ឆ្លើយថា :</u>	ចំណុះទឹកត្រីលក់ទាំងពីរលើកគឺ 57.99 l

២. រកប្រវែងរបងរៀបទាំងពីរលើក

<u>ប្រមាណវិធី</u>	<u>របៀបឆ្លើយ</u>
$ \begin{array}{r} + 29.25 \\ 7.50 \\ \hline 36.75 \end{array} $	រកប្រវែងរបងរៀបទាំងពីរលើក $29.25 \text{ m} + 7.50 \text{ m} = 36.75 \text{ m}$
<u>ឆ្លើយថា :</u>	ប្រវែងរបងរៀបទាំងពីរលើកគឺ 36.75 m ។

៣. រកស្រូវពូម៉ៅធ្វើបានទាំងអស់

<u>ប្រមាណវិធី</u>	<u>របៀបឆ្លើយ</u>
$ \begin{array}{r} + 345.75 \\ 200.90 \\ \hline 546.65 \\ + 345.75 \\ \hline 892.40 \end{array} $	រកស្រូវពូម៉ៅធ្វើបានទាំងអស់ $345.75 \text{ kg} + (200.9 \text{ kg} + 345.75 \text{ kg})$ $= 892.40 \text{ kg}$
<u>ឆ្លើយថា :</u>	ស្រូវពូម៉ៅធ្វើបានទាំងអស់គឺ 892.40 kg

៤. រកទម្ងន់ម្ហូបសមុទ្រដែលម្តាយវតីបានទិញ

<u>ប្រមាណវិធី</u>	<u>របៀបឆ្លើយ</u>
$\begin{array}{r} 5.75 \\ + 2.50 \\ 3.25 \\ \hline 11.50 \end{array}$	<p>រកទម្ងន់ម្ហូបសមុទ្រដែលម្តាយវតីបានទិញ</p> $5.75 \text{ kg} + 2.50 \text{ kg} + 3.25 \text{ kg}$ $= 11.50 \text{ kg}$
ឆ្លើយថា :	ទម្ងន់ម្ហូបសមុទ្រដែលម្តាយវតីបានទិញ គឺ 11.50 kg ។

៥. រកចម្ងាយពីខេត្តតាកែវទៅព្រំប្រទល់ប្រទេសវៀតណាម

<u>ប្រមាណវិធី</u>	<u>របៀបឆ្លើយ</u>
$\begin{array}{r} 12.2 \\ + 16 \\ 5.9 \\ 5.5 \\ \hline 39.6 \end{array}$	<p>រកចម្ងាយពីខេត្តតាកែវទៅព្រំប្រទល់ ប្រទេសវៀតណាម</p> $12.2 \text{ km} + 16 \text{ km} + 5.9 \text{ km} + 5.5 \text{ km}$ $= 39.60 \text{ km}$
ឆ្លើយថា :	ចម្ងាយពីខេត្តតាកែវទៅព្រំប្រទល់ ប្រទេសវៀតណាមគឺ 39.60 km ។

៦. (ចម្លើយ : រថយន្តនោះផ្ទុកបានទម្ងន់ 1203.5 kg ។)

៧. (ចម្លើយ : មង្គុតដែលម្តាយសុខាមានទាំងអស់

130.3 kg ។)

៨. (ចម្លើយ : ប្រវែងភ្លើស្រែដែលគាត់លើកបានទាំងពីរថ្ងៃ

28.25 m ។)

៩. (ចម្លើយ : រកទម្ងន់សណ្តែកទាំងបីថ្ងៃ 53.6 kg ។)

លំហាត់

១. គណនាផលដកតាមទម្រង់ប្រភាគ

ក. $0.75 - 0.25$ ខ. $16.07 - 6.94$ គ. $87.69 - 59.26$

ឃ. $161.25 - 97.75$,   ង. $106.07 - 85.85$

ច. $756.6 - 195.45$ ។

២. ចូរបំពេញលេខក្នុង

$$\text{ក. } 56.24 - 24.35 = \frac{5624}{\square} - \frac{2435}{\square} = \square$$

$$\text{ខ. } 452.20 - 56.72 = \frac{\square}{100} - \frac{5672}{\square} = \square \quad \text{។}$$

ចម្លើយ :

១. គណនាផលដកតាមទម្រង់ប្រភាគ

$$\text{ក. } 0.75 - 0.25 = \frac{75}{100} - \frac{25}{100} = \frac{50}{100} = \boxed{0.50}$$

$$\text{ខ. } 16.07 - 6.94 = \frac{1607}{100} - \frac{694}{100} = \frac{913}{100} = \boxed{9.13}$$

$$\text{គ. } 87.69 - 59.26 = \frac{8769}{100} - \frac{5926}{100} = \frac{2843}{100} = \boxed{28.43}$$

$$\text{ឃ. } 161.25 - 97.75 = \frac{16125}{100} - \frac{9775}{100} = \frac{6350}{100} = \boxed{63.5}$$

$$\text{ង. } 106.07 - 85.85 = \frac{10607}{100} - \frac{8585}{100} = \frac{2022}{100} = \boxed{20.22}$$

$$\text{ច. } 756.6 - 195.45 = \frac{75660}{100} - \frac{19545}{100} = \frac{56115}{100} = \boxed{561.15}$$

២. បំពេញលេខក្នុង

$$\text{ក. } 56.24 - 24.35 = \frac{5624}{100} - \frac{2435}{100} = \boxed{31.89}$$

$$\text{ខ. } 452.20 - 56.72 = \frac{45220}{100} - \frac{5672}{100} = \boxed{395.48}$$

លំហាត់

១. មុធាគណនា

$$\text{ក. } 0.75 - 0.50 \quad \text{ខ. } 0.75 - 0.25 \quad \text{គ. } 0.50 - 0.25$$

$$\text{ឃ. } 1.50 - 0.50 \quad \text{ង. } 2.25 - 0.25 \quad \text{ច. } 3.75 - 1.75$$

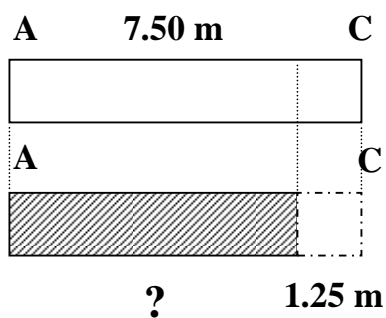
ឆ.1.50 – 1

ជ. 2.25 – 2

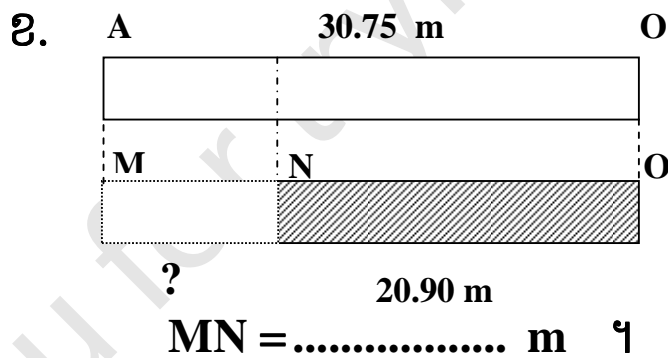
ឈ. 1.75 – 1

២. គណនាប្រវែង

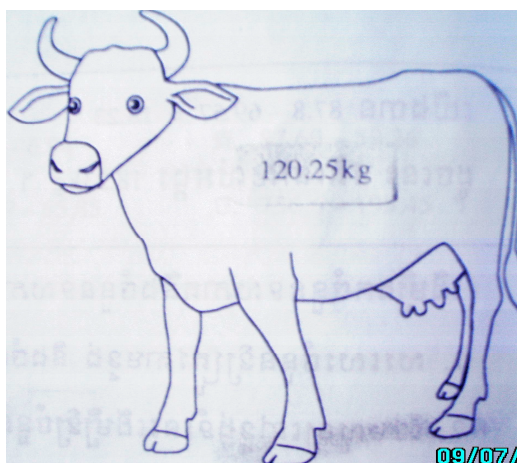
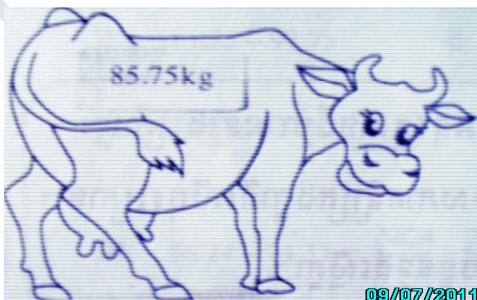
ក.

AB = ... m

៣. គណនាទម្ងន់

ទម្ងន់គោទាំងពីរខុសគ្នា .....

គឺឡូក្រាម ។

៤. គណនាផលដក

ក. 45.24	ខ. 96.93	គ. 84.56
- 8.42	- 74.05	- 50.97
36.82	22.88	33.59

ឃ. 82.24	ង. 177.01	ច. 604.41
- 56.75	- 109.91	- 517.39
25.49	67.10	87.02

ឆ. 102.45	ជ. 523.12	ឈ. 457.04
- 94.67	- 236.70	- 24.36
7.78	286.42	432.68

ញ. 402.6	ដ. 791.5	ប. 241.63
- 5.65	- 245.82	- 96.8
396.95	545.68	144.83

ឌ. 598.06 – 75.12   ឍ. 624.71 – 125.09

ណ. 876.53 – 562.08   ត. 285.91 – 240.9

ថ. 737.12 – 57.81   ទ. 951.47 – 41.03 ។

៥. ចូរបំពេញលេខក្នុង

ក. 167.□5	ខ. 20□.94	គ. □16.□5
- 26.60	- 99.□7	- 54.97
1□1.15	108.8□	261.0□

$\begin{array}{r} \text{ឃ. } 525.94 \\ - \quad \square 4.8 \square \\ \hline 50\square.12 \end{array}$	$\begin{array}{r} \text{ង. } 825.72 \\ - \quad \square\square.\square\square \\ \hline 765.45 \end{array}$	$\begin{array}{r} \text{ច. } 710.51 \\ - \quad \square\square.8\square \\ \hline 660.68 \end{array}$
--	--	--

ចម្លើយ : ១. មុំតាគណនា

ក. $0.75 - 0.50 = \boxed{0.25}$ ខ. $0.75 - 0.25 = \boxed{0.50}$

គ. $0.50 - 0.25 = \boxed{0.25}$ ឃ. $1.50 - 0.50 = \boxed{1}$

ង. $2.25 - 0.25 = \boxed{2}$ ច. $3.75 - 1.75 = \boxed{2}$

ឆ. $1.50 - 1 = \boxed{0.50}$ ជ. $2.25 - 2 = \boxed{0.25}$

ឈ. $1.75 - 1 = \boxed{0.75}$

២. គណនាប្រវែង

ក. $AB = \boxed{6.25 \text{ m}}$ ខ. $MN = \boxed{9.85 \text{ m}}$

៣. គណនាទម្ងន់

ទម្ងន់គោទាំងពីរខុសគ្នា 34.5 គីឡូក្រាម ។

៤. គណនាផលដក

ក. 45.24	ខ. 96.93	គ. 84.56	ឃ. 82.24	ង. 177.01
$- \quad 8.42$	$- \quad 74.05$	$- \quad 50.97$	$- \quad 56.75$	$- \quad 109.91$
$\hline \boxed{36.82}$	$\hline \boxed{22.88}$	$\hline \boxed{33.54}$	$\hline \boxed{25.49}$	$\hline \boxed{67.10}$

ច. $604.41 - 517.39 = 87.02$ ឆ. $102.45 - 94.67 = 7.78$ ជ. $523.12 - 236.70 = 286.42$ ឈ. $457.04 - 24.36 = 432.68$ ញ. $402.6 - 5.65 = 396.95$
 ដ. $791.5 - 245.82 = 545.68$ ប. $241.63 - 96.8 = 144.83$ ឡ. $598.06 - 75.12 = 522.94$
 ឃ. $624.71 - 125.09 = 499.62$
 ង. $876.53 - 562.08 = 314.45$

ត. $285.91 - 240.9 = 45.01$

ថ. $737.12 - 57.81 = 679.31$

ទ. $951.47 - 41.03 = 910.44$

៥. បំពេញលេខក្នុង

ក. $167.75 - 26.60 = 131.15$ ខ. $207.94 - 99.07 = 108.87$ គ. $316.05 - 54.97 = 261.08$

ឃ. $525.94 - 24.82 = 501.12$ ង. $825.72 - 60.27 = 765.45$ ច. $710.51 - 49.83 = 660.68$

លំហាត់

ចូរប៉ាន់ស្មានផលដកចំនួនទសភាគ

ក. $426.13 - 362.49$ ខ. $936.29 - 708.75$

គ. $736.78 - 560.90$ ឃ. $673.49 - 541.59$

ង. $876.59 - 677.94$ ច. $647.70 - 359.84$

ឆ. $785.64 - 626.34$ ជ. $999.9 - 879.75$ ។

ចម្លើយ :

ប៉ាន់ស្មានផលដកចំនួនទសភាគ

ក. $426.13 - 362.49 = \boxed{64}$, ខ. $936.29 - 708.75 = \boxed{227}$

គ. $736.78 - 560.90 = \boxed{176}$, ឃ. $673.49 - 541.59 = \boxed{131}$

ង. $876.59 - 677.94 = \boxed{199}$, ច. $647.70 - 359.84 = \boxed{288}$

ឆ. $785.64 - 626.34 = \boxed{160}$, ជ. $999.9 - 879.75 = \boxed{120}$

លំហាត់

១. គណនាផលដកដោយប្រើម៉ាស៊ីនគិតលេខ

ក. $0.87 - 0.65$ ខ. $0.9 - 0.65$ គ. $95.87 - 3.37$

ឃ. $635.65 - 9.99$ ង. $70.07 - 69.51$

ច. $89.12 - 52.30$ ។

២. ចូរបំពេញផលដកក្នុង

ក. $34.10 - 20.32 = \text{ }$

ខ. $88.96 - 40.83 = \text{ }$

គ. $285.85 - 153.82 = \text{ }$

ចម្លើយ :

៣. គណនាផលដកដោយប្រើម៉ាស៊ីនគិតលេខ

ក. $0.87 - 0.65 = \boxed{0.22}$ ខ. $0.9 - 0.65 = \boxed{0.25}$

គ. $95.87 - 3.37 = \boxed{92.5}$, ឃ. $635.65 - 9.99 = \boxed{625.66}$

ង. $70.07 - 69.51 = \boxed{0.56}$, ច. $89.12 - 52.30 = \boxed{36.82}$

៤. បំពេញផលដកក្នុង

ក. $34.10 - 20.32 = \boxed{13.78}$, ខ. $88.96 - 40.83 = \boxed{48.13}$

គ. $285.85 - 153.82 = \boxed{132.03}$

ចំណោទ

១. ចាន់ណាមានកំណាត់សំពត់មួយជាប់ប្រវែង

70.25m ។ នាងលក់អស់ 64.75m ។ តើនាងនៅសល់
កំណាត់សំពត់ប៉ុន្មានម៉ែត្រ?

២. ពូម៉ៅធ្វើត្រីងៀតបាន 97.75kg ។ តើគាត់លក់ទៅ

វិញអស់ប៉ុន្មានគីឡូក្រាម? បើត្រីងៀតនៅសល់ 5.90kg

ទៀត ។

៣. ក្រុមហ៊ុនមួយម៉ៅការសាងសង់ផ្លូវមួយខ្សែមាន
ប្រវែង 124.75km ។ គេធ្វើបាន 99.99km ។ តើនៅសល់
ប៉ុន្មានម៉ែត្រទៀតត្រូវធ្វើបន្ត?

៤. កម្មករសំណង់មួយក្រុមសង់របងថ្មប្រវែង
240.34m ។ គេធ្វើលើកទី 1 បានប្រវែង 75.75m លើកទី
2 បាន ប្រវែង 100.90m ។ តើនៅសល់ប៉ុន្មានម៉ែត្រទៀត
ត្រូវធ្វើបន្ត?

៥. សុកមានកម្ពស់ 1.35m សៅមានកម្ពស់ 0.24m ខ្ពស់
ជាងសុក ។ ប៉ុន្តែទាបជាងប្រុក 0.11m ។ រកកម្ពស់របស់ សៅ
និងប្រុក ។

៦. គេយកផ្លែទុរេន 750.75kg មកលក់ ។ គេលក់អស់
699.9kg ។ តើគេនៅសល់ទុរេនប៉ុន្មានគីឡូក្រាមទៀតមិនទាន់
លក់អស់?

៧. គេតខ្សែភ្លើងពីរកន្លែងអស់ 27.75m និង 40.50m ។
តើនៅសល់ខ្សែភ្លើងប៉ុន្មានគីឡូម៉ែត្រទៀត បើគេយក ខ្សែភ្លើង
មួយដុំមានប្រវែង 100m មកប្រើ ។

៨. ពីភ្នំពេញទៅក្រុងព្រះសីហនុមានប្រវែងផ្លូវ 226km

រថយន្តមួយបរពីភ្នំពេញដល់ពេជ្រនិល 95.74km ហើយ ពី
 ពេជ្រនិលដល់ផ្លូវបំបែកស្រែអំបិល 46.25km ។ តើរថយន្តនោះ
 ត្រូវបរប៉ុន្មានគីឡូម៉ែត្រទៀត ទើបដល់ ក្រុងព្រះសីហនុ?

៩. ពូប្រុញលក់ធុងថ្នាំលើកទីមួយអស់ 30.25 kg
 លើកទីពីរ អស់ 149.75kg និងលើកទីបីអស់ 200.75kg ។
 តើគាត់នៅសល់ធុងប៉ុន្មានគីឡូក្រាមទៀត បើគាត់យក ធុង
 500kg មកលក់ ។

ចម្លើយ : ១. រកប្រវែងកំណាត់សំពត់ដែលនៅសល់

<u>ប្រមាណវិធី</u>	<u>របៀបឆ្លើយ</u>
$\begin{array}{r} 70.25 \\ - 64.75 \\ \hline 5.50 \end{array}$	រកប្រវែងកំណាត់សំពត់ដែលនៅសល់ $70.25 \text{ m} - 64.75 \text{ m} = 5.50 \text{ m}$
<u>ឆ្លើយថា :</u>	ប្រវែងកំណាត់សំពត់ដែលនៅសល់ គឺ 5.5 m ។

២. រកទម្ងន់ត្រីងៀតដែលគាត់បានលក់អស់

<u>ប្រមាណវិធី</u>	<u>របៀបឆ្លើយ</u>
$\begin{array}{r} 94.75 \\ - 5.90 \\ \hline 88.85 \end{array}$	រកទម្ងន់ត្រីងៀតដែលគាត់បានលក់អស់ $94.75 \text{ kg} - 5.90 \text{ kg} = 88.85 \text{ kg}$

ឆ្លើយថា : ទម្ងន់ត្រីដៀតដែលគាត់បានលក់អស់
 គឺ 88.85 kg ។

៣. (ចម្លើយ : ចម្ងាយដែលនៅសល់ត្រូវធ្វើបន្ត
 គឺ 24.76 km)

៤. រកចម្ងាយដែលនៅសល់ត្រូវធ្វើបន្ត

<u>ប្រមាណវិធី</u>	<u>របៀបឆ្លើយ</u>
$\begin{array}{r} 100.90 \\ + 75.75 \\ \hline 176.65 \\ 240.34 \\ - 176.65 \\ \hline 63.69 \end{array}$	រកចម្ងាយដែលនៅសល់ត្រូវធ្វើបន្ត $240.34 \text{ m} - (100.90 \text{ m} + 75.75 \text{ m})$ $= 63.69 \text{ m}$

ឆ្លើយថា : ចម្ងាយដែលនៅសល់ត្រូវធ្វើបន្ត
 គឺ 63.69 m ។

៥. (ចម្លើយ : សៅមានកំពស់ 1.59 m

ប្រកមានកំពស់ 1.70 m)

៦. (ចម្លើយ : គេនៅសល់ផ្លែធុរេន

50.83 kg ទៀត ។)

៧. (ចម្លើយ : គេនៅសល់ខ្សែភ្លើង 31.75 m ទៀត ។)

៨. (ចម្លើយ : រថយន្តនោះត្រូវបរ 84.01 km ទៀត

ទើបដល់ ក្រុងព្រះសីហនុ ។)

៩. (ចម្លើយ-ពូប្រុញនៅសល់ធុង 119.25 kg ទៀត)

Thank you for trying PDF Suite

មេរៀន ទី ១០ វិធីគុណចំនួនទសភាគ

លំហាត់   ចូរគណនា

ក. 0.3 $\times 7$ <hr style="width: 50%; margin: 0 auto;"/>	ខ. 0.55 $\times 79$ <hr style="width: 50%; margin: 0 auto;"/>	គ. 3.07 $\times 35$ <hr style="width: 50%; margin: 0 auto;"/>	ឃ. 4.25 $\times 374$ <hr style="width: 50%; margin: 0 auto;"/>
---	---	---	--

ង. 37×0.49 ច. 31.75×801 ឆ. 26.25×2011

ជ. 4760×10.09 ឈ. 1979×13.78 ,   ញ. 16.07×3349

ចម្លើយ :   គណនា

ក. 0.3 $\times 7$ <hr style="width: 50%; margin: 0 auto;"/>	ខ. 0.55 $\times 79$ <hr style="width: 50%; margin: 0 auto;"/>	គ. 3.07 $\times 35$ <hr style="width: 50%; margin: 0 auto;"/>	ឃ. 4.25 $\times 374$ <hr style="width: 50%; margin: 0 auto;"/>
2.1	$+ 495$ $+ 385$ <hr style="width: 50%; margin: 0 auto;"/>	$+ 1535$ $+ 921$ <hr style="width: 50%; margin: 0 auto;"/>	$+ 1700$ $+ 2975$ <hr style="width: 50%; margin: 0 auto;"/>
	43.45	107.45	1275 <hr style="width: 50%; margin: 0 auto;"/>
			1589.50

ង. $37 \times 0.49 = \boxed{18.13}$ ច. $31.75 \times 801 = 25431.75$

ឆ. $26.25 \times 2011 = \boxed{52788.75}$

ជ. $4760 \times 10.09 = \boxed{480284}$

ឈ. $1979 \times 13.78 = \boxed{2727062}$

ញ. $16.07 \times 3349 = \boxed{53818.43}$

លំហាត់

១. គណនា

$$\begin{array}{r} \text{ក. } 0.7 \\ \times 0.5 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} \text{ខ. } 4.6 \\ \times 1.7 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} \text{គ. } 15.6 \\ \times 3.7 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} \text{ឃ. } 24.8 \\ \times 12.9 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{ង. } 24.6 \\ \times 55.8 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} \text{ច. } 17.3 \\ \times 24.6 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} \text{ឆ. } 89.4 \\ \times 63.8 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} \text{ជ. } 87.9 \\ \times 76.3 \\ \hline \end{array}$$

២. ចូរបំពេញលេខក្នុង ខាងក្រោម:

$$\text{ក. } 13.5 \times 35 = \frac{\boxed{}}{\boxed{}} \times 35 = \boxed{}$$

$$\text{ខ. } 64.75 \times 150 = \frac{\boxed{}}{\boxed{}} \times 150 = \boxed{}$$

$$\text{គ. } 56.8 \times 3.5 = \frac{\boxed{}}{\boxed{}} \times \frac{\boxed{}}{\boxed{}} = \boxed{}$$

$$\text{ឃ. } 16.78 \times 16.7 = \frac{\boxed{}}{\boxed{}} \times \frac{\boxed{}}{\boxed{}} = \boxed{}$$

$$\text{ង. } 34.7 \times 105.8 = \frac{\boxed{}}{\boxed{}} \times \frac{\boxed{}}{\boxed{}} = \boxed{}$$

$$\text{ច. } 126.6 \times 79.8 = \frac{\boxed{}}{\boxed{}} \times \frac{\boxed{}}{\boxed{}} = \boxed{}$$

៣. ចូរដាក់សំណុំចូលសភាពនៅផលគុណខាងក្រោម :

ក. $0.6 \times 0.8 = 048$ ខ. $1.3 \times 0.5 = 065$

គ. $1.15 \times 0.5 = 0575$ ឃ. $2.24 \times 1.17 = 26208$ ។

៤. ចូររកផលគុណតាមជួរដេក និងជួរឈរ :

ក.

2.3	0.8	?
7.4	5.9	?
?	?	?

ខ.

4.72	3.50	?
2.5	7.24	?
?	?	?

ចម្លើយ : ១. គណនា

ក. $\begin{array}{r} 0.7 \\ \times 0.5 \\ \hline 0.35 \end{array}$	ខ. $\begin{array}{r} 4.6 \\ \times 1.7 \\ \hline 322 \\ + 46 \\ \hline 7.82 \end{array}$	គ. $\begin{array}{r} 15.6 \\ \times 3.7 \\ \hline 1092 \\ + 468 \\ \hline 57.72 \end{array}$	ឃ. $\begin{array}{r} 24.8 \\ \times 12.9 \\ \hline 2232 \\ + 496 \\ \hline 148 \\ \hline 319.92 \end{array}$	ង. $\begin{array}{r} 24.6 \\ \times 55.8 \\ \hline 1968 \\ + 1230 \\ \hline 1230 \\ \hline 1372.68 \end{array}$
ច. $\begin{array}{r} 17.3 \\ \times 24.6 \\ \hline 1038 \\ + 692 \\ \hline 346 \\ \hline 425.58 \end{array}$	ឆ. $\begin{array}{r} 89.4 \\ \times 63.8 \\ \hline 7152 \\ + 2682 \\ \hline 5364 \\ \hline 5703.72 \end{array}$	ជ. $\begin{array}{r} 87.9 \\ \times 76.3 \\ \hline 2637 \\ + 5274 \\ \hline 6153 \\ \hline 6706.77 \end{array}$		

១. ចូរបំពេញលេខក្នុង ខាងក្រោម:

$$\text{ក. } 13.5 \times 35 = \frac{135}{10} \times 35 = 472.5$$

$$\text{ខ. } 64.75 \times 150 = \frac{6475}{100} \times 150 = 9712.5$$

$$\text{គ. } 56.8 \times 3.5 = \frac{568}{10} \times \frac{35}{10} = 198.8$$

$$\text{ឃ. } 16.78 \times 16.7 = \frac{1678}{100} \times \frac{167}{10} = 280.226$$

$$\text{ង. } 34.7 \times 105.8 = \frac{347}{10} \times \frac{1058}{10} = 3671.26$$

$$\text{ច. } 126.6 \times 79.8 = \frac{1266}{10} \times \frac{798}{10} = 10102.68$$

២. ចូរដាក់សំណុំចូលភាគនៅផលគុណខាងក្រោម :

$$\text{ក. } 0.6 \times 0.8 = 0.48 \quad \text{ខ. } 1.3 \times 0.5 = 0.65$$

$$\text{គ. } 1.15 \times 0.5 = 0.575 \quad \text{ឃ. } 2.24 \times 1.17 = 2.6208 \quad \text{។}$$

៣. រកផលគុណតាមជួរដេក និងជួរឈរ :

ក.

2.3	0.8	1.84
7.4	5.9	43.66
17.02	4.72	80.33

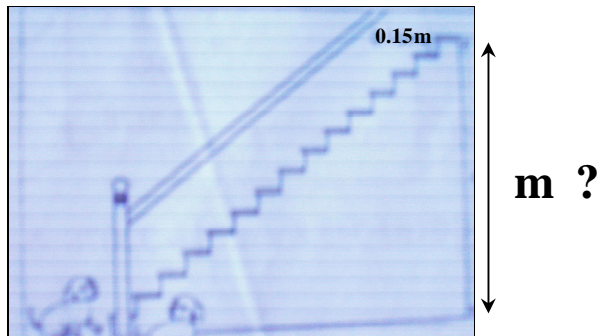
ខ.

4.72	3.50	16.52
2.5	7.24	18.1
11.8	25.34	299.01

ចំណោទ

១. ទឹកសុទ្ធមួយដបមានចំណុះ 0.75ℓ ។ តើទឹកសុទ្ធ 12 ដបមានចំណុះប៉ុន្មាន?

២. ជណ្តើរផ្ទះរបស់នីតាមាន 15 កាំ ។ កាំជណ្តើរ នីមួយៗ មានកម្ពស់ 0.15m ។ តើជណ្តើរផ្ទះរបស់នីតាមាន កម្ពស់ប៉ុន្មាន ម៉ែត្រ?

៣. គេក្រាលឥដ្ឋកាតាមបណ្តោយអគារសិក្សាមួយអស់ 203 សន្លឹក ដែលមួយសន្លឹកៗមានប្រវែង 0.20m ។ តើអគារសិក្សានោះមានប្រវែងប៉ុន្មានម៉ែត្រ?

៤. ជើងសំណាញ់របស់ពូសនមាន 45 ប្រយុង ។ ចន្លោះពីប្រយុងមួយទៅប្រយុងមួយទៀតមានប្រវែង 0.25m ។ តើជើងសំណាញ់នោះមានប្រវែងប៉ុន្មានម៉ែត្រ?

៥. បង្កាន់ដៃម្ខាងនៃស្ពានមួយមានបង្គោលចំនួន 709 ដើម ។ ចន្លោះពីបង្គោលមួយទៅបង្គោលមួយទៀតមានប្រវែង 1.20m ។ តើស្ពាននោះមានប្រវែងប៉ុន្មានម៉ែត្រ?

ចម្លើយ : ១. រកចំណុះទឹកសុទ្ធ 12 ដប

<u>ប្រមាណវិធី</u>	<u>របៀបឆ្លើយ</u>
$\begin{array}{r} 0.75 \\ \times 12 \\ \hline +150 \\ 75 \\ \hline 9.00 \end{array}$	រកចំណុះទឹកសុទ្ធ 12 ដប
ឆ្លើយថា :	$0.75 \text{ l} \times 12 = 9 \text{ l}$
	ចំណុះទឹកសុទ្ធ 12 ដបគឺ 9 l ។

២. គណនាកំពស់ជណ្ដើរផ្ទះរបស់នីតា

ប្រមាណវិធី	របៀបឆ្លើយ
$\begin{array}{r} 0.15 \\ \times 15 \\ \hline + 75 \\ 15 \\ \hline 2.25 \end{array}$	គណនាកំពស់ជណ្ដើរផ្ទះរបស់នីតា $0.15\text{m} \times 15 = 2.25\text{m}$
ឆ្លើយថា :	កំពស់ជណ្ដើរផ្ទះនីតាមាន 2.25 m ។

១. (ចម្លើយ : អគារសិក្សាមានប្រវែង 40.6m)

២. (ចម្លើយ : ជើងសំណាញ់មានប្រវែង 1.125m)

៣. (ចម្លើយ : ស្ពាននោះមានប្រវែង 850.8m)

លំហាត់

១. គណនាផលគុណ

ក.
$$\begin{array}{r} 9.3 \\ \times 12 \\ \hline \end{array}$$

ខ.
$$\begin{array}{r} 7.7 \\ \times 140 \\ \hline \end{array}$$

គ.
$$\begin{array}{r} 673 \\ \times 0.9 \\ \hline \end{array}$$

ឃ.
$$\begin{array}{r} 14.25 \\ \times 76 \\ \hline \end{array}$$

ង.
$$\begin{array}{r} 104 \\ \times 92.5 \\ \hline \end{array}$$

ច.
$$\begin{array}{r} 4653 \\ \times 0.79 \\ \hline \end{array}$$

ឆ.
$$\begin{array}{r} 376 \\ \times 4.70 \\ \hline \end{array}$$

ជ.
$$\begin{array}{r} 105.7 \\ \times 76.3 \\ \hline \end{array}$$

ឈ.
$$\begin{array}{r} 255.8 \\ \times 90.2 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{ញ. } 487.6 \\ \times 128.4 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{ដ. } 214.3 \\ \times 32.4 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{ថ. } 505.8 \\ \times 76.1 \\ \hline \end{array}$$

២. ចូរប៉ាន់ស្មានផលគុណរួចបំពេញលេខក្នុង

ខាងក្រោម៖

ក. $50.9 \times 4.6 \approx$

ខ. $50.3 \times 9.9 \approx$

គ. $150.3 \times 7.2 \approx$

ឃ. $60.9 \times 15 \approx$

ង. $137 \times 4.6 \approx$

ច. $467 \times 16.5 \approx$

ឆ. $3701 \times 29.8 \approx$

ជ. $159.7 \times 241 \approx$

ឈ. $370.8 \times 3.05 \approx$

ញ. $241.5 \times 44.6 \approx$

ដ. $578.5 \times 26.4 \approx$

ប. $442.7 \times 34.7 \approx$

ឝ. $623.6 \times 75.9 \approx$

ណ. $421.3 \times 154.2 \approx$

ណ. $295.6 \times 58.7 \approx$

ចម្លើយ : ១. គណនាផលគុណ

ក. 111.6 , ខ. 107.8 , គ. 605.7 , ឃ. 1083.00

ង. 9620.0 , ច. 3675.87 , ឆ. 1767.20 , ជ. 8064.91

ឈ. 23073.16 , ញ. 62607.84 , ដ. 6943.32

ថ. 38491.38

២. ប៉ាន់ស្មានផលគុណរួចបំពេញលេខក្នុង ខាងក្រោម:

ក. ≈ 255 , ខ. ≈ 500 , គ. ≈ 1050 , ឃ. ≈ 915 , ង. ≈ 685

ច. ≈ 7939 , ឆ. ≈ 111030 , ជ. ≈ 38560 , ឈ. ≈ 1113

ញ. ≈ 10890 , ដ. ≈ 15054 , ប. ≈ 15505 , ឌ. ≈ 47424

ឍ. ≈ 64834 , ណ. ≈ 17464

លំហាត់ ចូរបំពេញផលគុណក្នុង ខាងក្រោម:

ក. $167.76 \times 37 =$, ខ. $136 \times 16.85 =$

គ. $37.9 \times 9.8 =$, ឃ. $79.2 \times 100.5 =$

ង. $109.56 \times 500 =$, ច. $376.3 \times 213.8 =$

ឆ. $895.6 \times 552.3 =$, ជ. $412.7 \times 213.8 =$

ឈ. $821.6 \times 476.8 = \square$, ញ. $66.23 \times 24.2 = \square$

ដ. $777.7 \times 7.7 = \square$, ប. $874.58 \times 50.55 = \square$

ឌ. $5892.6 \times 468.8 = \square$, ឈ. $555.20 \times 65.2 = \square$

ណ. $554.8 \times 142.5 = \square$, ត. $897.2 \times 88.6 = \square$

ថ. $723.7 \times 54.3 = \square$, ទ. $99.5 \times 654.2 = \square$

ធ. $111.1 \times 33.3 = \square$, ន. $555.5 \times 25.5 = \square$

ប. $487.9 \times 25.7 = \square$, ផ. $158.1 \times 238.5 = \square$

ព. $452.6 \times 23.8 = \square$, ក. $9953.4 \times 263.7 = \square$

ម. $421.5 \times 2354 = \square$, យ. $268.7 \times 18.9 = \square$

រ. $3526 \times 56.85 = \square$ ។

ចម្លើយ : បំពេញផលគុណក្នុង $\square$ ខាងក្រោម:

ក. $167.76 \times 37 = \boxed{6207.12}$, ខ. $136 \times 16.85 = \boxed{2291.6}$

គ. $37.9 \times 9.8 = \boxed{371.42}$, ឃ. $79.2 \times 100.5 = \boxed{7959.6}$

ង. $109.56 \times 500 = \boxed{54780}$, ច. $376.3 \times 213.8 = \boxed{80452.94}$

ឆ. $895.6 \times 552.3 = \boxed{494639.88}$,

ជ. $412.7 \times 213.8 = \boxed{88235.26}$

ឈ. $821.6 \times 476.8 = \boxed{391738.88}$

$$\text{ញ. } 66.23 \times 24.2 = \boxed{1602.766}$$

$$\text{ដ. } 777.7 \times 7.7 = \boxed{5988.29} ,$$

$$\text{ប. } 874.58 \times 50.55 = \boxed{44210.019}$$

$$\text{ឌ. } 5892.6 \times 468.8 = \boxed{2762450.88}$$

$$\text{ឍ. } 555.20 \times 65.2 = \boxed{36199.04}$$

$$\text{ណ. } 554.8 \times 142.5 = \boxed{79059} , \text{ ណ. } 897.2 \times 88.6 = \boxed{79491.92}$$

$$\text{ច. } 723.7 \times 54.3 = \boxed{39296.91} \quad \text{ឡ. } 99.5 \times 654.2 = \boxed{65092.9}$$

$$\text{ឍ. } 111.1 \times 33.3 = \boxed{3699.63} \quad \text{ន. } 555.5 \times 25.5 = \boxed{14165.25}$$

$$\text{ប. } 487.9 \times 25.7 = \boxed{12539.03}$$

$$\text{ដ. } 158.1 \times 238.5 = \boxed{37706.85}$$

$$\text{ឍ. } 452.6 \times 23.8 = \boxed{10771.88}$$

$$\text{ណ. } 9953.4 \times 263.7 = \boxed{2624711.58}$$

$$\text{ច. } 421.5 \times 2354 = \boxed{992211}$$

$$\text{ឍ. } 268.7 \times 18.9 = \boxed{5078.43} , \quad \text{ន. } \boxed{200453.1}$$

បេរៀន ទី ១១

ប្រភាគ

លំហាត់ ចូរសម្រួលប្រភាគខាងក្រោម:

ក. $\frac{4}{6} = \frac{\square}{\square}$ ខ. $\frac{15}{30} = \frac{\square}{\square}$ គ. $\frac{16}{32} = \frac{\square}{\square}$

ឃ. $\frac{20}{40} = \frac{20 \div \square}{40 \div \square} = \frac{1}{2}$ ង. $\frac{45}{50} = \frac{45 \div \square}{50 \div \square} = \frac{9}{10}$

ច. $\frac{36}{42} = \frac{\square}{\square}$ ។

ចម្លើយ : សម្រួលប្រភាគខាងក្រោម:

ក. $\frac{4}{6} = \frac{\boxed{2}}{\boxed{3}}$,   ខ. $\frac{15}{30} = \frac{\boxed{1}}{\boxed{2}}$,   គ. $\frac{16}{32} = \frac{\boxed{1}}{\boxed{2}}$

ឃ. $\frac{20}{40} = \frac{20 \div \boxed{20}}{40 \div \boxed{20}} = \frac{1}{2}$,   ង. $\frac{45}{50} = \frac{45 \div \boxed{5}}{50 \div \boxed{5}} = \frac{9}{10}$

ច. $\frac{36}{42} = \frac{\boxed{6}}{\boxed{7}}$ ។

លំហាត់

១. ចូរគណនាផលបូកប្រភាគខាងក្រោម:

ក. $\frac{3}{7} + \frac{1}{7} = \frac{\square}{\square}$ ខ. $\frac{3}{10} + \frac{4}{10} = \frac{\square}{\square}$

គ. $\frac{4}{10} + \frac{\square}{\square} = \frac{6}{10}$ ឃ. $\frac{9}{22} + \frac{7}{22} = \frac{\square}{\square}$

$$\text{ង. } \frac{6}{18} + \frac{11}{18} = \frac{\square}{\square}$$

$$\text{ច. } \frac{12}{20} + \frac{6}{20} = \frac{\square}{\square}$$

$$\text{ឆ. } \frac{18}{32} + \frac{11}{32} = \frac{\square}{\square}$$

$$\text{ជ. } \frac{20}{45} + \frac{2}{45} = \frac{\square}{\square}$$

$$\text{ឈ. } \frac{9}{19} + \frac{1}{19} = \frac{\square}{\square}$$

$$\text{ញ. } \frac{50}{110} + \frac{12}{110} = \frac{\square}{\square} \text{ ។}$$

២. ចូរបំពេញលេខក្នុង $\frac{\square}{\square}$ ខាងក្រោម:

$$\text{ក. } \frac{1}{3} + \frac{\square}{\square} = \frac{2}{3}$$

$$\text{ខ. } \frac{\square}{\square} + \frac{1}{7} = \frac{2}{7}$$

$$\text{គ. } \frac{4}{10} + \frac{\square}{\square} = \frac{6}{10}$$

$$\text{ឃ. } \frac{15}{20} + \frac{\square}{\square} = \frac{20}{20} = 1$$

$$\text{ង. } \frac{13}{30} + \frac{\square}{\square} = \frac{26}{30}$$

$$\text{ច. } \frac{25}{60} + \frac{\square}{\square} = \frac{40}{60} = \frac{2}{3}$$

ចម្លើយ : ១. គណនាផលបូកប្រភាគខាងក្រោម:

$$\text{ក. } \frac{3}{7} + \frac{1}{7} = \frac{4}{7}, \text{ ខ. } \frac{3}{10} + \frac{4}{10} = \frac{7}{10}, \text{ គ. } \frac{4}{10} + \frac{2}{10} = \frac{6}{10}$$

$$\text{ឃ. } \frac{9}{22} + \frac{7}{22} = \frac{16}{22}, \text{ ង. } \frac{6}{18} + \frac{11}{18} = \frac{17}{18}, \text{ ច. } \frac{12}{20} + \frac{6}{20} = \frac{18}{20}$$

$$\text{ឆ. } \frac{18}{32} + \frac{11}{32} = \frac{29}{32}, \text{ ជ. } \frac{20}{45} + \frac{2}{45} = \frac{22}{45}, \text{ ឈ. } \frac{9}{19} + \frac{1}{19} = \frac{10}{19}$$

$$\text{ញ. } \frac{50}{110} + \frac{12}{110} = \frac{62}{110} \text{ ។}$$

២. បំពេញលេខក្នុង $\frac{\square}{\square}$ ខាងក្រោម:

ក. $\frac{1}{3} + \frac{\square}{\square} = \frac{2}{3}$, ខ. $\frac{\square}{7} + \frac{1}{7} = \frac{2}{7}$, គ. $\frac{4}{10} + \frac{\square}{\square} = \frac{6}{10}$

ឃ. $\frac{15}{20} + \frac{\square}{\square} = \frac{20}{20} = 1$, ង. $\frac{13}{30} + \frac{\square}{\square} = \frac{26}{30}$

ច. $\frac{25}{60} + \frac{\square}{\square} = \frac{40}{60} = \frac{2}{3}$

លំហាត់

១. បូណាមានផ្លែឧឡឹក $\frac{1}{10}$ ម្តាយឱ្យឧឡឹកទៅបូណា ។

តើបូណាមានផ្លែឧឡឹកទាំងអស់ប៉ុន្មានភាគ?

២. មីងសារិមទិញប្រេងកាតមួយថ្ងៃ ។ គាត់លក់លើកទី

1 អស់ $\frac{2}{13}$ និងលក់លើកទី 2 អស់ $\frac{7}{13}$ នៃប្រេងទាំងអស់ ដែល

ទិញមក ។ តើប្រភាគនៃចំណុះប្រេងកាតដែលគាត់លក់ទាំងពីរ

លើកស្មើនឹងប៉ុន្មាន?

៣. សុខាលាបរបងផ្ទះនៅពេលព្រឹកបាន $\frac{1}{5}$ និងនៅ

ពេលល្ងាច លាបបាន $\frac{3}{5}$ នៃរបងទាំងអស់ ។ តើប្រភាគនៃរបង

ដែលសុខាបានលក់ស្មើនឹងប៉ុន្មាន?

៤. នៅក្នុងការរត់បណ្តាក់មួយអ្នកទី 1 រត់បានចម្ងាយ $\frac{3}{8}$ km និងម្នាក់ទៀតរត់បានចម្ងាយ $\frac{4}{8}$ km ។

តើប្រភាគនៃ ចម្ងាយដែលអ្នកទាំងពីរបានរត់ស្មើនឹងប៉ុន្មាន?

៥. គេកាត់នំអន្សមមួយជា 8 ចំណែកស្មើៗគ្នា ។ ប្រសិនបើ ធានី ញ៉ាំអស់ $\frac{1}{8}$ និង ពិសីញ៉ាំអស់ $\frac{3}{8}$ នៃនំអន្សមនោះ ។

ក. តើប្រភាគនៃនំអន្សមដែលអ្នកទាំងពីរញ៉ាំរួមគ្នា ស្មើនឹងប៉ុន្មាន?

ខ. តើប្រភាគនៃនំអន្សមដែលនៅសល់ស្មើនឹងប៉ុន្មាន?

៦. សំធ្វើដំណើរពីផ្ទះទៅកាន់មណ្ឌលសុខភាពដោយធ្វើរ ជើងបានចម្ងាយ $\frac{2}{9}$ km និងបន្តដំណើរដោយជិះម៉ូតូខុបបាន ចម្ងាយ $\frac{4}{9}$ km ។ តើប្រភាគនៃការធ្វើដំណើររបស់សំ ស្មើនឹង ប៉ុន្មាន?

៧. មីងរុំមានពូជគ្រាប់ធញ្ញជាតិបួនប្រភេទគឺពោត សណ្តែកបាយ សណ្តែកសៀង និងល្ងខ្មៅ ។ គេដឹងថាគ្រាប់ល្ងខ្មៅ មាន $\frac{4}{25}$ សណ្តែកបាយមាន $\frac{6}{25}$ នៃពូជគ្រាប់ធញ្ញជាតិ ទាំងបួន ប្រភេទ ។

ក. តើប្រភាគនៃពូជគ្រាប់លូខ្មៅ និងសណ្តែកបាយ ស្មើនឹង
ប៉ុន្មាន?

ខ. តើប្រភាគនៃពូជគ្រាប់ពោត និងសណ្តែកសៀង
ស្មើនឹងប៉ុន្មាន?

ចម្លើយ : ១. រកឧទ្ទិកដែលបូណាទទួលបាន

ប្រមាណវិធី	របៀបឆ្លើយ
$\frac{1}{10} + \frac{3}{10} = \frac{4}{10}$	រកឧទ្ទិកដែលបូណាទទួលបាន $\frac{1}{10} + \frac{3}{10} = \frac{4}{10}$
ឆ្លើយថា :	ឧទ្ទិកដែលបូណាទទួលបានគឺ $\boxed{\frac{4}{10}}$ ។

២. រកប្រភាគនៃចំណុះប្រេងកាតដែលគាត់លក់ទាំងពីរលើក

ប្រមាណវិធី	របៀបឆ្លើយ
$\frac{2}{13} + \frac{7}{13} = \frac{9}{13}$	រកប្រភាគនៃចំណុះប្រេងកាត ដែលគាត់ លក់ទាំងពីរលើក $\frac{2}{13} + \frac{7}{13} = \frac{9}{13}$
ឆ្លើយថា :	ប្រភាគនៃចំណុះប្រេងកាត ដែលគាត់ លក់ទាំងពីរលើកគឺ $\boxed{\frac{9}{13}}$ ។

៣. រកប្រភាគនៃរបងដែលសុខាបានលាប

ប្រមាណវិធី	របៀបឆ្លើយ
$\frac{1}{5} + \frac{3}{5} = \frac{4}{5}$	រកប្រភាគនៃរបងដែលសុខាបានលាប $\frac{1}{5} + \frac{3}{5} = \frac{4}{5}$
ឆ្លើយថា :	ប្រភាគនៃរបងដែលសុខាបានលាបគឺ $\frac{4}{5}$ ។

៤. រកប្រភាគនៃចម្ងាយដែលអ្នកទាំងពីរបានរត់

ប្រមាណវិធី	របៀបឆ្លើយ
$\frac{3}{8} + \frac{4}{8} = \frac{7}{8}$	រកប្រភាគនៃចម្ងាយដែលអ្នកទាំងពីរ បានរត់ $\frac{3}{8} \text{ km} + \frac{4}{8} \text{ km} = \frac{7}{8} \text{ km}$
ឆ្លើយថា :	ប្រភាគនៃចម្ងាយដែលអ្នកទាំងពីរ បានរត់គឺ $\frac{7}{8} \text{ km}$ ។

៥. ក. ប្រភាគនៃអន្សរដែលអ្នកទាំងពីរញ្ជុំរួមគ្នា

គឺ $\frac{4}{8}$ ។

ខ. ប្រភាគនៃអន្សរដែលនៅសល់គឺ $\frac{4}{8}$ ។

៦. (ចម្លើយ : ប្រភាគនៃការធ្វើដំណើររបស់សំស្លឹ $\frac{6}{9}$ km ។)

៧. ចម្លើយ :

ក. ប្រភាគនៃពូជគ្រាប់ពូជលូខ្មៅ និងសណ្តែកបាយស្ទើ

$$\frac{10}{25}$$

ខ. ប្រភាគនៃពូជគ្រាប់ពោត និងសណ្តែកសៀងស្ទើ $\frac{15}{25}$ ។

លំហាត់

១. ចូរគណនាផលដកប្រភាគខាងក្រោម :

ក. $\frac{4}{5} - \frac{1}{5} = \frac{\square}{\square}$

ខ. $\frac{5}{6} - \frac{3}{6} = \frac{\square}{\square}$

គ. $\frac{13}{17} - \frac{5}{17} = \frac{\square}{\square}$

ឃ. $\frac{22}{30} - \frac{12}{30} = \frac{\square}{\square}$

ង. $\frac{13}{35} - \frac{11}{35} = \frac{\square}{\square}$

ច. $\frac{35}{48} - \frac{22}{48} = \frac{\square}{\square}$

ឆ. $\frac{24}{55} - \frac{15}{55} = \frac{\square}{\square}$

ជ. $\frac{21}{62} - \frac{16}{62} = \frac{\square}{\square}$

ឈ. $\frac{24}{125} - \frac{14}{125} = \frac{\square}{\square}$

ញ. $\frac{125}{225} - \frac{25}{225} = \frac{\square}{\square}$ ។

២. គណនាផលដករួចសម្រួលប្រភាគខាងក្រោម :

ក. $\frac{13}{20} - \frac{3}{20}$

ខ. $\frac{35}{50} - \frac{15}{50}$

គ. $\frac{61}{72} - \frac{1}{72}$

ឃ. $\frac{25}{100} - \frac{20}{100}$

ង. $\frac{18}{26} - \frac{8}{26}$

ច. $\frac{26}{110} - \frac{6}{110}$

ឆ. $\frac{110}{200} - \frac{50}{200}$

ជ. $\frac{150}{300} - \frac{75}{300}$

$$\text{ឃ. } \frac{75}{80} - \frac{15}{80} \quad \text{ញ. } \frac{110}{200} - \frac{30}{200} \quad \text{ដ. } \frac{625}{625} - \frac{525}{625}$$

$$\text{ប. } \frac{332}{425} - \frac{132}{425} \quad \text{។}$$

ចម្លើយ : ១. គណនាផលដកប្រភាគខាងក្រោម :

$$\text{ក. } \frac{4}{5} - \frac{1}{5} = \frac{3}{5}, \quad \text{ខ. } \frac{5}{6} - \frac{3}{6} = \frac{2}{6}, \quad \text{គ. } \frac{13}{17} - \frac{5}{17} = \frac{8}{17}$$

$$\text{ឃ. } \frac{22}{30} - \frac{12}{30} = \frac{10}{30}, \quad \text{ង. } \frac{13}{35} - \frac{11}{35} = \frac{2}{35}, \quad \text{ច. } \frac{35}{48} - \frac{22}{48} = \frac{13}{48}$$

$$\text{ឆ. } \frac{24}{55} - \frac{15}{55} = \frac{9}{55}, \quad \text{ជ. } \frac{21}{62} - \frac{16}{62} = \frac{5}{62}$$

$$\text{ឈ. } \frac{24}{125} - \frac{14}{125} = \frac{10}{125}, \quad \text{ញ. } \frac{125}{225} - \frac{25}{225} = \frac{100}{225} \quad \text{។}$$

២. គណនាផលដករួចសម្រួលប្រភាគខាងក្រោម :

$$\text{ក. } \frac{10}{20} = \frac{1}{2}, \quad \text{ខ. } \frac{20}{50} = \frac{2}{5}, \quad \text{គ. } \frac{60}{72} = \frac{5}{6}, \quad \text{ឃ. } \frac{5}{100} = \frac{1}{20}$$

$$\text{ង. } \frac{10}{26} = \frac{5}{13}, \quad \text{ច. } \frac{20}{100} = \frac{1}{5}, \quad \text{ឆ. } \frac{60}{200} = \frac{15}{50}, \quad \text{ជ. } \frac{75}{300} = \frac{5}{12}$$

$$\text{ឈ. } \frac{60}{80} = \frac{3}{4}, \quad \text{ញ. } \frac{80}{200} = \frac{2}{5}, \quad \text{ដ. } \frac{100}{625} = \frac{4}{25}, \quad \text{ប. } \frac{200}{425} = \frac{8}{17}$$

ចំណោទ

១. ដបមួយមានទឹក $\frac{3}{8}l$ តើត្រូវថែមទឹកប៉ុន្មានទៀតដើម្បីឱ្យដបនោះមានទឹកមួយលីត្រ?

២. ម្តាយនិថាមានកំណាត់សំពត់ $\frac{8}{10}m$ គាត់កាត់អារអស់ $\frac{3}{10}m$ ។ តើកំណាត់សំពត់នៅសល់ប៉ុន្មានម៉ែត្រ?

៣. សុជាតាបានធ្វើប្រាក់មួយចំនួននៅម្តាយ ។ នាងដកប្រាក់ លើកទី 1 អស់ $\frac{4}{15}$ និងដកប្រាក់លើកទី 2 អស់ $\frac{6}{15}$ នៃប្រាក់ដែលបានធ្វើ ។ តើប្រភាគនៃប្រាក់ដែលនៅសល់ស្មើនឹងប៉ុន្មាន?

៤. មីងម៉ៅកាត់នំត្រៀបជា 10 ចំណែកស្មើៗគ្នា ។ កូនគាត់ញ៉ាំអស់ $\frac{7}{10}$ នៃនំទាំងអស់ ។ តើប្រភាគនៃនំដែលនៅសល់ស្មើនឹងប៉ុន្មាន?

៥. នំមួយប្រអប់មាន 15 កញ្ចប់ ។ នារីយកទុក $\frac{4}{15}$ និងញ៉ាំអស់ $\frac{2}{15}$ នៃនំមួយប្រអប់ ។ តើប្រភាគនៃ នំដែលនៅសល់ស្មើនឹងប៉ុន្មាន?

៦. ថ្ងៃមួយនិព្វានបានធ្វើពិធីបុណ្យខួបកំណើត ។

នាងបានយក នំខួបកំណើតជូនឧតុក $\frac{2}{13}$ ជូនម្តាយ $\frac{3}{13}$ និងជូន
ប្អូនស្រី $\frac{4}{13}$ នៃនំខួបកំណើត ។

តើប្រភាគនៃនំខួបកំណើតដែល នៅសល់ស្មើនឹងប៉ុន្មាន?

៧. កសិដ្ឋានចិញ្ចឹមសត្វមួយកន្លែងបានដឹកប្រឡាយដើម្បី
យកទឹកប្រើប្រាស់នៅសប្តាហ៍ទី 1 បាន $\frac{6}{20}$ សប្តាហ៍ទី 2 បាន
 $\frac{7}{20}$ និងសប្តាហ៍ទី 3 បាន $\frac{5}{20}$ នៃប្រវែងប្រឡាយទាំងអស់ ។

ក. តើនៅសប្តាហ៍ណាដែលដឹកបានច្រើនជាងគេ?

ខ. តើប្រភាគនៃប្រវែងប្រឡាយដែលបានដឹកស្មើនឹង
ប៉ុន្មាន?

គ. តើប្រភាគនៃប្រវែងប្រឡាយដែលមិនទាន់ដឹក
ស្មើនឹង ប៉ុន្មាន?

ចម្លើយ : ១. រកទឹកដែលត្រូវផែម

ប្រមាណវិធី

$$\frac{8}{8} - \frac{3}{8} = \frac{5}{8}$$

របៀបឆ្លើយ

រកទឹកដែលត្រូវផែម

$$\frac{8}{8}l - \frac{3}{8}l = \frac{5}{8}l$$

ឆ្លើយថា :

ទឹកដែលត្រូវថែមគឺ $\frac{5}{8}l$ ។

២. រកកំណត់សំពត់ដែលនៅសល់

ប្រមាណវិធី

$$\frac{8}{10} - \frac{3}{10} = \frac{5}{10}$$

ឆ្លើយថា :

របៀបឆ្លើយ

រកកំណត់សំពត់ដែលនៅសល់

$$\frac{8}{8}m - \frac{3}{8}m = \frac{5}{8}m$$

កំណត់សំពត់ដែលនៅសល់មាន $\frac{5}{8}m$ ។

៣. រកប្រភាគនៃប្រាក់ដែលនៅសល់

ប្រមាណវិធី

$$\frac{15}{15} - \frac{4}{15} - \frac{6}{15} = \frac{5}{15}$$

ឆ្លើយថា :

របៀបឆ្លើយ

រកប្រភាគនៃប្រាក់ដែលនៅសល់

$$\frac{15}{15} - \frac{4}{15} - \frac{6}{15} = \frac{5}{15} = \frac{1}{3}$$

ប្រភាគនៃប្រាក់ដែលនៅសល់គឺ $\frac{1}{3}$

៤. (ចម្លើយ : ប្រភាគនៃនំត្រៀបដែលនៅសល់គឺ $\frac{3}{10}$ ។)

៥. (ចម្លើយ : ប្រភាគនៃនំដែលនៅសល់ $\frac{9}{15}$ ។)

៦. (ចម្លើយ

: ប្រភាគនៃនំខ្ទប់កំណើតដែលនៅសល់គឺ $\frac{4}{9}$)

៧. ចម្លើយ : ក. សប្តាហ៍ទី 2 ជីកបានច្រើនជាងគេគឺ $\frac{7}{20}$

ខ. ប្រភាគនៃប្រវែងប្រឡាយដែលបានជីក ស្មើ $\frac{18}{20}$ ។

គ. ប្រភាគនៃប្រវែងប្រឡាយដែលមិនទាន់បាន
ជីកស្មើ $\frac{2}{20}$ ។

លំហាត់

១. ចូរសរសេរប្រភាគជាចំនួនទសភាគ

- ក. $\frac{3}{10} = \dots\dots\dots$ ខ. $\frac{6}{10} = \dots\dots\dots$ គ. $\frac{9}{10} = \dots\dots\dots$
 ឃ. $\frac{5}{100} = \dots\dots\dots$ ង. $\frac{12}{100} = \dots\dots\dots$ ច. $\frac{21}{100} = \dots\dots\dots$
 ឆ. $\frac{19}{100} = \dots\dots\dots$ ជ. $\frac{85}{1000} = \dots\dots\dots$ ឈ. $\frac{47}{1000} = \dots\dots\dots$ ។

២. ចូរបំពេញប្រភាគជាចំនួនទសភាគ

- ក. $\frac{1}{2} = \square$ ខ. $\frac{4}{5} = \square$ គ. $\frac{9}{50} = \square$
 ឃ. $\frac{3}{20} = \square$ ង. $\frac{7}{10} = \square$ ច. $\frac{1}{4} = \square$

ឆ. $\frac{5}{13} = \square$ ជ. $\frac{4}{7} = \square$ ឈ. $\frac{7}{9} = \square$
 ញ. $\frac{13}{16} = \square$ ដ. $\frac{7}{8} = \square$ ប. $\frac{2}{3} = \square$ ។

៣. ចូរប្តូរប្រភាគជាភាគរយ

ក. $\frac{3}{5} = \dots\dots\dots\%$ ខ. $\frac{3}{4} = \dots\dots\dots\%$
 គ. $\frac{3}{25} = \dots\dots\dots\%$ ឃ. $\frac{15}{20} = \dots\dots\dots\%$
 ង. $\frac{46}{50} = \dots\dots\dots\%$ ច. $\frac{1}{2} = \dots\dots\dots\%$ ។

៤. ចូរប្តូរប្រភាគនិង ចំនួនទសភាគជាភាគរយ

ក. $\frac{16}{100}$ ខ. $\frac{23}{100}$ គ. $\frac{25}{100}$ ឃ. $\frac{86}{100}$ ង. $\frac{91}{100}$
 ច. $\frac{5}{100}$ ឆ. 0.04   ជ. 0.12   ឈ. 0.25
 ញ. 0.50   ដ. 0.75   ប. 0.25 ។

ចម្លើយ : ១. សរសេរប្រភាគជាចំនួនទសភាគ

ក. $\frac{3}{10} = \boxed{0.3}$, ខ. $\frac{6}{10} = \boxed{0.6}$, គ. $\frac{9}{10} = \boxed{0.9}$
 ឃ. $\frac{5}{100} = \boxed{0.05}$ ង. $\frac{12}{100} = \boxed{0.12}$, ច. $\frac{21}{100} = \boxed{0.21}$
 ឆ. $\frac{19}{100} = \boxed{0.19}$ ជ. $\frac{85}{1000} = \boxed{0.085}$, ឈ. $\frac{47}{1000} = \boxed{0.047}$ ។

២. ប្តូរប្រភាគជាចំនួនទសភាគ

ក. $\frac{1}{2} = \boxed{0.5}$, ខ. $\frac{4}{5} = \boxed{0.8}$, គ. $\frac{9}{50} = \boxed{0.18}$, ឃ. $\frac{3}{20} = \boxed{0.15}$

ង. $\frac{7}{10} = \boxed{0.7}$, ច. $\frac{1}{4} = \boxed{0.25}$, ឆ. $\frac{5}{13} = \boxed{0.38}$

ជ. $\frac{4}{7} = \boxed{0.57}$, ឈ. $\frac{7}{9} = \boxed{0.77}$, ញ. $\frac{13}{16} = \boxed{0.81}$

ដ. $\frac{7}{8} = \boxed{0.875}$, ប. $\frac{2}{3} = \boxed{0.66}$ ។

៣. ប្តូរប្រភាគជាភាគរយ

ក. $\frac{3}{5} = 60\%$ ខ. $\frac{3}{4} = 75\%$, គ. $\frac{3}{25} = 12\%$ ឃ. $\frac{15}{20} = 75\%$

ង. $\frac{46}{50} = 92\%$ ច. $\frac{1}{2} = 50\%$ ។

៤. ប្តូរប្រភាគនិង ចំនួនទសភាគជាភាគរយ

ក. $\frac{16}{100} = \boxed{16\%}$, ខ. $\frac{23}{100} = \boxed{23\%}$, គ. $\frac{25}{100} = \boxed{25\%}$

ឃ. $\frac{86}{100} = \boxed{86\%}$ ង. $\frac{91}{100} = \boxed{91\%}$, ច. $\frac{5}{100} = \boxed{50\%}$

ឆ. $0.04 = \boxed{4\%}$, ជ. $0.12 = \boxed{12\%}$ ឈ. $0.25 = \boxed{25\%}$

ញ. $0.50 = \boxed{50\%}$ ដ. $0.75 = \boxed{75\%}$, ប. $0.25 = \boxed{25\%}$ ។

ចំណោទ

១. នៅក្នុងគ្រួសារមួយមានមនុស្ស ៨ នាក់ក្នុងនោះមានស្រី

6 នាក់ ។ តើមានស្រីប៉ុន្មានភាគរយ? តើប្រុសមានប៉ុន្មានភាគរយ?

២. សុខធ្វើដំណើរដោយរថយន្តក្នុងពីរម៉ោងពេញទៅកាន់
ខេត្តសៀមរាបបាន $\frac{3}{5}$ នៃចម្ងាយផ្លូវ ។

ក. តើចម្ងាយផ្លូវដែលសុខបានធ្វើដំណើរស្មើនឹងប៉ុន្មាន
ភាគរយ?

ខ. តើចម្ងាយផ្លូវដែលសុខត្រូវធ្វើដំណើរបន្តទៀតមាន
ប៉ុន្មានភាគរយ?

៣. នៅក្នុងសាលារៀនមួយមានសិស្សសរុបចំនួន 1000
នាក់ ក្នុងនោះមានស្រីចំនួន 450 នាក់ ។ តើសិស្សស្រីមាន ប៉ុន្មាន
ភាគរយ? តើសិស្សប្រុសមានប៉ុន្មានភាគរយ?

៤. នៅក្នុងភូមិមួយមានប្រជាជនរស់នៅចំនួន
250 គ្រួសារ

ក្នុងនោះមាន 200 គ្រួសារកាន់សាសនាព្រះពុទ្ធ ។

ក. តើគ្រួសារដែលកាន់សាសនាព្រះពុទ្ធមានប៉ុន្មាន
ភាគរយ?

ខ. តើគ្រួសារដែលកាន់សាសនាផ្សេងទៀតមានប៉ុន្មានភាគរយ?

៥. ពូសំ សងប្រាក់ទៅធនាគារលើកទីមួយ $\frac{1}{10}$ និងលើកទីពីរ $\frac{4}{10}$ នៃប្រាក់ដែលខ្ចី ។

ក.តើពូសំ សងប្រាក់ទៅធនាគារលើកទីមួយប៉ុន្មាន ភាគរយ? និងលើកទីពីរប៉ុន្មានភាគរយ?

ខ. តើប្រាក់ដែលពូសំ នៅជំពាក់ធនាគារប៉ុន្មានភាគរយទៀត ?

៦. នៅក្នុងឃុំមួយមានប្រជាជនរស់នៅ ចំនួន 200 000 នាក់ ក្នុងនោះមានស្រីចំនួន 100 000 នាក់ កុមារមានចំនួន 50 000 នាក់ និងជនពិការចំនួន 2 000 នាក់ ។

ក. តើស្រីមានប៉ុន្មានភាគរយ? តើប្រុសមានប៉ុន្មានភាគរយ?

ខ. តើកុមារមានប៉ុន្មានភាគរយ?

តើជនពិការមានប៉ុន្មាន ភាគរយ?

ចម្លើយ :

១. ភាគរយជាមនុស្សស្រីស្មើ 75%

ភាគរយជាមនុស្សប្រុសស្មើ 25%

២. (ក. ចម្ងាយផ្លូវដែលសុខបានធ្វើដំណើរស្មើ 60%)

(ខ. ចម្ងាយផ្លូវដែលសុខត្រូវធ្វើដំណើរបន្តស្មើ 40%)

១. (សិស្សស្រីមាន 45% , សិស្សប្រុសមាន 55%)

២. (ក. គ្រួសារដែលកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនាមាន 80%)

(ខ. គ្រួសារដែលកាន់សាសនាផ្សេងទៀតមាន 20%)

៥. (ក. ពូជសំសងប្រាក់ទៅធនាគារលើកទី 1 បាន 10%

និង លើកទី 2 បាន 40%)

(ខ. ប្រាក់ដែលពូជ នៅជំពាក់ធនាគារមាន

50% ទៀត) ។

៣. (ក. ក្នុងឃុំនោះស្រីមាន 50% និងប្រុសមាន 50%)

(ខ. កុមារមាន 25% និងជនពិការមាន 1%)

លំហាត់

១. ចូរគណនាផលគុណ

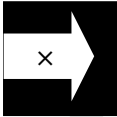
ក. $\frac{2}{4} \times 8 = \square$ ខ. $\frac{2}{3} \times 5 = \square$ គ. $\frac{5}{6} \times 22$ ឃ. $\frac{3}{7} \times 85$

ង. $\frac{5}{9} \times 46$ ច. $\frac{27}{45} \times 37$ ឆ. $\frac{8}{12} \times 68$ ជ. $\frac{32}{75} \times 91$
 ឈ. $\frac{9}{26} \times 80$ ញ. $\frac{5}{65} \times 77$ ដ. $\frac{71}{85} \times 258$ ប. $\frac{9}{56} \times 4000$

ឌ. $\frac{24}{53} \times 6895$ ឍ. $\frac{75}{125} \times 9854$ ណ. $\frac{24}{40} \times 5240$
 ត. $\frac{12}{360} \times 4456$ ថ. $\frac{88}{625} \times 9100$ ទ. $\frac{77}{500} \times 7500$ ។

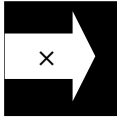
២. ចូរបំពេញផលគុណក្នុងតារាង

ក.

	$\frac{4}{10}$	?
5000		?
$\frac{2}{15}$	424	?
?	?	?

ខ.

	$\frac{7}{9}$	?
7450		?
$\frac{28}{45}$	9000	?
?	?	?

គ.

ឃ.

625	$\frac{13}{25}$	?
$\frac{4}{5}$	3700	?
?	?	?

1890	$\frac{5}{27}$	?
$\frac{23}{30}$	2730	?
?	?	?

ចម្លើយ : ១. គណនាផលគុណ

ក. $\frac{2}{4} \times 8 = \frac{16}{4} = \boxed{4}$,

ខ. $\frac{2}{3} \times 5 = \frac{10}{3}$,

គ. $\frac{5}{6} \times 22 = \frac{110}{6} = \frac{55}{3}$,

ឃ. $\frac{3}{7} \times 85 = \frac{255}{7}$

ង. $\frac{5}{9} \times 46 = \frac{230}{9}$,

ច. $\frac{27}{45} \times 37 = \frac{99}{45} = \frac{11}{5}$

ឆ. $\frac{8}{12} \times 68 = \frac{544}{12} = \frac{136}{3}$,

ជ. $\frac{32}{75} \times 91 = \frac{2912}{75}$

ឈ. $\frac{9}{26} \times 80 = \frac{720}{26} = \frac{360}{13}$

ញ. $\frac{5}{65} \times 77 = \frac{385}{65} = \frac{77}{13}$

ដ. $\frac{71}{85} \times 258 = \frac{18318}{85}$

ប. $\frac{9}{56} \times 4000 = \frac{36000}{56} = \frac{9000}{14}$

ឡ. $\frac{24}{53} \times 6895 = \frac{165480}{53}$,

ឈ. $\frac{75}{125} \times 9854 = \frac{739050}{125} = \frac{29562}{25}$

$$\text{ណ. } \frac{24}{40} \times 5240 = \frac{125760}{40} = \boxed{3144}$$

$$\text{ត. } \frac{12}{360} \times 4456 = \frac{53472}{360} = \frac{\boxed{2228}}{\boxed{15}}$$

$$\text{ថ. } \frac{88}{625} \times 9100 = \frac{800800}{625} = \frac{\boxed{32032}}{\boxed{25}}$$

$$\text{ទ. } \frac{77}{500} \times 7500 = \frac{577500}{500} = \boxed{1155} \text{ ។}$$

២. បំពេញផលគុណក្នុងតារាង

ក.

5000	$\frac{4}{10}$	2000
$\frac{2}{15}$	424	$\frac{848}{15}$
$\frac{10000}{15}$	$\frac{1696}{10}$	$\frac{1696000}{15}$

ខ.

7450	$\frac{7}{9}$	$\frac{52150}{9}$
$\frac{28}{45}$	9000	5600
$\frac{208600}{45}$	7000	$\frac{287000000}{9}$

គ.

ឃ.

625	$\frac{13}{25}$	325
$\frac{4}{5}$	3700	2960
500	1924	962000

1890	$\frac{5}{27}$	350
$\frac{23}{30}$	2730	2093
1449	$\frac{13650}{27}$	732550

លំហាត់

១. ចូរគណនាផលចែក

ក. $\frac{1}{5} \div 3$ ខ. $\frac{5}{7} \div 6$ គ. $\frac{13}{15} \div 5$ ឃ. $\frac{31}{52} \div 5$

ង. $\frac{16}{35} \div 6$ ច. $\frac{32}{100} \div 6$ ឆ. $\frac{25}{32} \div 7$ ជ.

$\frac{90}{10} \div 3$

ឈ. $\frac{125}{210} \div 55$ ញ. $\frac{111}{100} \div 64$ ដ. $\frac{133}{444} \div 94$

ប. $\frac{122}{666} \div 52$ ឌ. $\frac{350}{400} \div 550$ ឈ.

$\frac{28}{360} \div 424$

ណ. $\frac{9}{333} \div 100$ ត. $\frac{115}{666} \div 724$

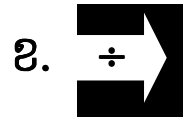
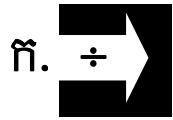
ថ. $\frac{180}{460} \div 500$

១. $\frac{190}{784} \div 625$ ឆ. $\frac{25}{642} \div 5620$ ង.

$\frac{311}{453} \div 9020$

២. ចូរបំពេញផលចែកក្នុងតារាង

$\frac{1}{2}$	30	?
$\frac{2}{3}$	555	?
$\frac{6}{7}$	468	?
$\frac{11}{12}$	6560	?
$\frac{9}{12}$	9542	?
$\frac{15}{21}$	8485	?

$\frac{5}{6}$	622	?
$\frac{7}{8}$	842	?
$\frac{15}{25}$	550	?
$\frac{42}{50}$	7000	?
$\frac{26}{60}$	9562	?
$\frac{24}{100}$	4124	?

ចម្លើយ :   ១. គណនាផលចែក

ក. $\frac{1}{15}$, ខ. $\frac{5}{42}$, គ. $\frac{13}{75}$, ឃ. $\frac{31}{260}$, ង. $\frac{16}{210} = \frac{8}{105}$

ច. $\frac{32}{600} = \frac{4}{75}$, ឆ. $\frac{25}{32} \div 7 = \frac{25}{224}$, ជ. $\frac{90}{10} \div 3 = \frac{90}{30} = 3$

ឈ. $\frac{125}{11550} = \frac{5}{462}$, ញ. $\frac{111}{6400}$, ដ. $\frac{133}{41736}$

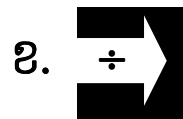
ប. $\frac{122}{34632} = \frac{305}{17316}$, ឌ. $\frac{350}{220000} = \frac{7}{4400}$

ឍ. $\frac{28}{152640} = \frac{7}{38160}$, ណ. $\frac{9}{33300} = \frac{1}{3700}$

ត. $\frac{115}{482184}$, ថ. $\frac{180}{230000} = \frac{18}{23000}$, ទ. $\frac{190}{490000} = \frac{19}{49000}$

ធ. $\frac{25}{3608040} = \frac{5}{721608}$, ន. $\frac{311}{4086060}$

៣. បំពេញផលចែកក្នុងតារាង

$\frac{1}{2}$	30	$\frac{1}{60}$
$\frac{2}{3}$	555	$\frac{2}{1665}$
$\frac{6}{7}$	468	$\frac{6}{3276}$
$\frac{11}{12}$	6560	$\frac{11}{78720}$
$\frac{9}{12}$	9542	$\frac{9}{114504}$
$\frac{15}{21}$	8485	$\frac{15}{178185}$

$\frac{5}{6}$	622	$\frac{5}{3732}$
$\frac{7}{8}$	842	$\frac{7}{6736}$
$\frac{15}{25}$	550	$\frac{15}{13750}$
$\frac{42}{50}$	7000	$\frac{42}{350000}$
$\frac{26}{60}$	9562	$\frac{26}{573720}$
$\frac{24}{100}$	4124	$\frac{24}{412400}$

ចំណោទ

១. អ្នកគ្រូចែកក្រូចឱ្យសិស្ស 44 នាក់ ដោយសិស្ស ម្នាក់ៗ ទទួលបានក្រូចមួយចំហៀង ។ តើអ្នកគ្រូត្រូវការក្រូចប៉ុន្មានផ្លែ?

២. មីងសានចែកប្រាក់ឱ្យកូន 3 នាក់ ។ កូនទី 1 ទទួលបាន

$\frac{2}{7}$ និងកូនទី 2 ទទួលបាន $\frac{3}{7}$ នៃប្រាក់សរុប ។ ចំណែកប្រាក់នៅសល់គាត់ឱ្យកូនទី 3 ។ តើកូនម្នាក់ៗទទួលបានប្រាក់ប៉ុន្មានរៀល? បើគាត់មានប្រាក់ទាំងអស់ចំនួន 28000 រ?

៣. ពូសុខធ្វើរបងផ្ទះប្រវែង 500m ។ ខែទី 1 គាត់ធ្វើបាន $\frac{1}{5}$ និង ខែបន្ទាប់គាត់ធ្វើបាន $\frac{2}{5}$ នៃប្រវែងរបងសរុប ។

ក. តើពូសុខធ្វើរបងផ្ទះបានប៉ុន្មានម៉ែត្រ?

ខ. តើគាត់ចំណាយអស់ប្រាក់ប៉ុន្មានរៀល

បើរបងមួយម៉ែត្រថ្លៃ 85000 រ?

គ. តើពូសុខត្រូវការប្រាក់ប៉ុន្មានរៀលទៀត

ដើម្បីធ្វើរបងផ្ទះឱ្យហើយ?

៤. តាចនមានពូជស្រូវ 600kg ។ គាត់សាបលើកទី 1 អស់ $\frac{1}{5}$ និងលើកទី 2 អស់ $\frac{2}{3}$ នៃទម្ងន់ស្រូវទាំងអស់ ។

ក. តើលើកទី 1 គាត់សាបអស់ពូជស្រូវប៉ុន្មាន

គីឡូក្រាម និងលើកទី 2 អស់ប៉ុន្មានគីឡូក្រាម?

ខ. តើប្រភាគតាំងនៃពូជស្រូវដែលនៅសល់ស្មើ

នឹងប៉ុន្មាន ហើយមានទម្ងន់ប៉ុន្មានគីឡូក្រាម?

៥. សាលាបឋមសិក្សាមួយមាន 6 បន្ទប់ ដែលមាន
 ចំនួនសិស្សរៀងគ្នា 45 នាក់ 41 នាក់ 40 នាក់ 44 នាក់ 40
 នាក់ 40 នាក់ ។ សិស្សចំនួន $\frac{2}{5}$ នៃចំនួនសិស្សសរុបចូលចិត្ត
 កីឡា បាល់ទាត់ និងសិស្សចំនួន $\frac{1}{5}$ នៃសិស្សសរុបចូលចិត្តកីឡា
 បាល់ទះ ។

ក. តើសិស្សដែលចូលចិត្តកីឡាបាល់ទាត់មាន ចំនួន
 ប៉ុន្មាន? និងសិស្សដែលចូលចិត្តកីឡាបាល់ទះមាន ចំនួនប៉ុន្មាន?

ខ. តើសិស្សដែលមិនចូលចិត្តកីឡាទាំងពីរប្រភេទ
 នេះមានចំនួនប៉ុន្មាននាក់?

៦. ធុងសាំងរថយន្តមួយមានចំណុះ 50 l ។
 ពេលចេញដំណើរមានសាំងក្នុងធុង $\frac{8}{10}$ នៃចំណុះធុង ។
 ក្រោយពីបើកបរបានចម្ងាយ 275 km ប្រេងសាំងនៅសល់
 $\frac{3}{10}$ នៃចំណុះធុង ។

ក. តើក្នុងចម្ងាយផ្លូវ 275 km រថយន្តនោះស៊ីប្រេងអស់
 ប៉ុន្មានលីត្រ?

ខ. បើប្រេងពេញធុងរថយន្តនោះបរបានចម្ងាយ

ប៉ុន្មានគីឡូម៉ែត្រ ។

៧. កម្មករម្នាក់ធ្វើរបងព័ទ្ធជុំវិញចំការមួយក្នុងរយៈពេល 5 ថ្ងៃបាន $\frac{4}{9}$ នៃបរិមាត្រចំការនោះ ។

តើក្នុងមួយថ្ងៃកម្មករនោះ ធ្វើរបងបានប៉ុន្មានភាគ?

៨. ណារីមាន $\frac{3}{4}$ នៃនំ ។ នាងចែកឱ្យមិត្តភក្តិ 2 ស្នើៗគ្នា ។

តើម្នាក់ៗទទួលបានប៉ុន្មានភាគ?

៩. កញ្ចាមាននៅសល់ក្រូច $\frac{6}{9}$ ។ នាងចែកឱ្យមនុស្ស

3 នាក់ ។ តើម្នាក់ៗទទួលបានប៉ុន្មាន?

១០. ម្តាយធីតាមានប្រាក់ 2400 000 រៀល ។ គាត់យកប្រាក់ $\frac{1}{2}$ នៃប្រាក់សរុបទៅធ្វើនៅធនាគារ ។ ចំណែកប្រាក់នៅសល់ គាត់ចែកឱ្យកូន 2 នាក់ស្មើៗគ្នា ។

ក. តើគាត់ធ្វើប្រាក់នៅធនាគារចំនួនប៉ុន្មានរៀល?

ខ. តើប្រភាគនៃប្រាក់ដែលកូនម្នាក់ទទួលបានស្មើនឹង ប៉ុន្មានរៀល?

១១. គេចង់ធ្វើផ្លូវមួយកន្លែងប្រវែង 1800 km ។

លើកទី

1 គេធ្វើបានប្រវែង $\frac{3}{8}$ នៃប្រវែងផ្លូវ ។ ប្រវែងផ្លូវដែលនៅ សល់ គេចែក ស្មើៗគ្នា ឱ្យក្រុមហ៊ុន 5 ធ្វើបង្ហើយ ។

ក. តើប្រភាគនៃប្រវែងផ្លូវដែលក្រុមហ៊ុននីមួយៗ ត្រូវធ្វើស្មើនឹងប៉ុន្មាន?

ខ. តើក្រុមហ៊ុននីមួយៗត្រូវធ្វើផ្លូវប្រវែងប៉ុន្មាន

គឺឡូម៉ែត្រ?

ចម្លើយ : ១. រកចំនួនក្រូចដែលអ្នកត្រូវការ

ប្រមាណវិធី	របៀបឆ្លើយ
$\begin{array}{r l} 44 & 2 \\ -4 & 22 \\ \hline 04 & \\ -4 & \\ \hline 0 & \end{array}$	រកចំនួនក្រូចដែលអ្នកត្រូវការ
ឆ្លើយថា :	$44 \times \frac{1}{2} = \frac{44}{2} = 22 \text{ ផ្ទៃ}$
	ចំនួនក្រូចដែលអ្នកត្រូវការគឺ 22 ផ្ទៃ ។

២. **ចម្លើយ:** កូនទី 1 ទទួលបានប្រាក់ 8000 រ

កូនទី 2 ទទួលបានប្រាក់ 12000 រ

កូនទី 3 ទទួលបានប្រាក់ 8000 រ

៣. ចម្លើយ : ក. ពូសុះធ្វើរបងផ្ទះបាន 300 m ។

ខ. គាត់ចំណាយប្រាក់ទាំងអស់គឺ 42500000 រ ។

គ. ដើម្បីធ្វើរបងឱ្យហើយ ពូសុះត្រូវការ

ប្រាក់ 18000000 រ ។

៤. ក.លើកទី 1 គាត់សាបស្រូវពូជអស់ 120 kg ។

លើកទី 2 គាត់សាបស្រូវពូជអស់ 400 kg ។

ខ. ប្រភាគតាងនៃពូជស្រូវដែលនៅសល់គឺ $\frac{2}{15}$ ។

ហើយមានទម្ងន់ 80 kg ។

៥. ក. សិស្សដែលចូលចិត្តកីឡាបាល់ទាត់មានចំនួន 100 នាក់ ។

សិស្សដែលចូលចិត្តកីឡាបាល់ទះមានចំនួន 50 នាក់ ។

ខ. សិស្សដែលមិនចូលចិត្តកីឡាទាំងពីរប្រភេទមាន

100 នាក់ ។

៦. ក. ក្នុងចម្ងាយផ្លូវ 275 km រថយន្តនោះស៊ីប្រេងអស់ 20ℓ ។

ខ. ប្រេងពេញធុងរថយន្តនោះបរបានចម្ងាយ 550 km ។

៧. ក្នុងមួយថ្ងៃកម្មករនោះធ្វើរបងបាន $\frac{4}{45}$ ភាគ ។

៨. ម្នាក់ៗទទួលបាននំ $\frac{3}{8}$ ភាគ ។

៩. ម្នាក់ៗទទួលបានទឹកក្រូច $\frac{6}{27}$ ភាគ ។

១០. ក. គាត់ផ្ញើរប្រាក់នៅធនាគារចំនួន 1200000 រៀល ។

ខ. ប្រភាគនៃប្រាក់ដែលកូនម្នាក់ទទួលបាន $\frac{1}{2}$ ។

កូនម្នាក់ទទួលបានប្រាក់ 600000 រៀល ។

១១. ក. ប្រភាគនៃប្រវែងផ្លូវដែលក្រុមហ៊ុននីមួយៗត្រូវ

ធ្វើគឺ $\frac{5}{40}$ ។

ខ. ក្រុមហ៊ុននីមួយៗត្រូវធ្វើផ្លូវប្រវែង 225 km ។

បេរៀន ទី ១២ រូបិយវត្ថុ

លំហាត់ ១. ចូរគណនា

ក. $\frac{500 + 700 + 400 + 900 + 600}{5}$

ខ. $\frac{12500 + 13000 + 11500 + 1500}{4}$

គ. $\frac{23500 + 18500 + 30600 + 19000 + 21800 + 34800}{6}$

២. ចូរគណនាតម្លៃមធ្យម

ក. $500 + 800 + 600 + 400 + 600$

ខ. $1700 + 900 + 1200 + 1500 + 1100 + 1400$

គ. $35200 + 29000 + 30500 + 40000 + 38300$ ។

ចម្លើយ : ១. គណនា

ក. $\boxed{620}$, ខ. $\boxed{9625}$, គ. $\boxed{24700}$

២. គណនាតម្លៃមធ្យម

ក. $\boxed{580}$, ខ. $\boxed{1300}$, គ. $\boxed{34600}$ ។

លំហាត់

១. ចូរមើលតារាងខាងលើរួចបំពេញចន្លោះខាងក្រោម:

ក. យូរ៉ូ អត្រាទិញចូល ..... អត្រាលក់ចេញ.....

ខ. បាតថៃ អត្រាទិញចូល ..... អត្រាលក់ចេញ.....

គ. ដុល្លារអូស្ត្រាលី អត្រាទិញចូល..... អត្រាលក់ចេញ...

២. ចូរមើលតារាងខាងលើរួចឆ្លើយនឹងសំណួរខាងក្រោម:

ក. តើរូបិយប័ណ្ណណាមានតម្លៃថ្លៃជាងគេ?

ខ. តើរូបិយប័ណ្ណណាមានតម្លៃថោកជាងគេ?

គ. តើរូបិយប័ណ្ណអាមេរិចថ្លៃជាងរូបិយប័ណ្ណខ្មែរប៉ុន្មានដង?

ចម្លើយ :

រូបិយប័ណ្ណ បរទេស	ចំនួន	អត្រាទិញចូល (រៀល)	អត្រាលក់ចេញ (រៀល)
\$ អាមេរិច		4190	4200
\$ អូស្ត្រាលី	1 ដុល្លា	3825	3900
យូរ៉ូ	1 ដុល្លា	5600	5670
ជោន	1 យូរ៉ូ	6327	6400

បាត	1 ផោន	128.5	129
ដុំដង	1 បាត	0.22	0.23
	1 ដុំដង		

១. បំពេញចន្លោះដោយមើលតារាងខាងលើ :

- ក. យូរ៉ូ អត្រាទិញចូល 5600 រ អត្រាលក់ចេញ 5670 រ
- ខ. បាតថៃ អត្រាទិញចូល 128.5 រ អត្រាលក់ចេញ 129 រ
- គ. ដុល្លារអូស្ត្រាលី អត្រាទិញចូល 3825 រ អត្រាលក់ចេញ 3900 រ

២. ក. រូបិយប័ណ្ណ ផោន អង់គ្លេស មានតម្លៃថ្លៃជាងគេ

ខ. រូបិយប័ណ្ណ ដុំដង វៀតណាម មានតម្លៃថោកជាងគេ ។

គ. រូបិយប័ណ្ណអាមេរិចថ្លៃជាងរូបិយប័ណ្ណខ្មែរជាង 4 ដង ។

លំហាត់

១. ចូរប្តូររូបិយប័ណ្ណខាងក្រោម ជាប្រាក់រៀល

(អត្រាប្តូរប្រាក់ 4150 រ ក្នុង 1 ដុល្លារ)

ក. 50 ដុល្លារ , ខ. 35 ដុល្លារ គ. 250 ដុល្លារ , ឃ.

570 ដុល្លារ ។

២. ចូរគណនាតម្លៃប្រាក់បាតខាងក្រោម ជាប្រាក់រៀល

(អត្រាប្តូរប្រាក់ 128 ៛ ក្នុង 1 បាត)

ក. 58 បាតខ. 135 បាត គ. 450 បាត ឃ. 678 បាត ។

៣. ចូរគណនាតម្លៃប្រាក់រៀលខាងក្រោម ជាប្រាក់ដុល្លារ

អាមេរិច (អត្រាប្តូរប្រាក់ 4200 ៛ ក្នុង 1 ដុល្លារ)

ក. 80000 ៛ ខ. 63000 ៛ គ. 189000 ៛

ឃ. 250000 ៛ ង. 340000 ៛ ច. 420000 ៛ ។

ចម្លើយ : ១. ប្តូររូបិយប័ណ្ណខាងក្រោម ជាប្រាក់រៀល

(អត្រាប្តូរប្រាក់ 4150 ៛ ក្នុង 1 ដុល្លារ)

ក. $50 \text{ ដុល្លារ} = 50 \times 4150 \text{ ៛} = 207500 \text{ ៛}$

ខ. $35 \text{ ដុល្លារ} = 35 \times 4150 \text{ ៛} = 145250 \text{ ៛}$

គ. $250 \text{ ដុល្លារ} = 250 \times 4150 \text{ ៛} = 1037500 \text{ ៛}$

ឃ. $570 \text{ ដុល្លារ} = 570 \times 4150 \text{ ៛} = 2365500 \text{ ៛}$

២. គណនាតម្លៃប្រាក់បាតខាងក្រោម ជាប្រាក់រៀល

(អត្រាប្តូរប្រាក់ 128 ៛ ក្នុង 1 បាត)

ក. $58 \text{ បាត} = 58 \times 128 \text{ ៛} = 7424 \text{ ៛}$

ខ. $135 \text{ បាត} = 135 \times 128 \text{ ៛} = 17280 \text{ ៛}$

គ. $450 \text{ បាត} = 450 \times 128 \text{ ៛} = 57600 \text{ ៛}$

ឃ. $678 \text{ បាត} = 678 \times 128 \text{ ៛} = 86784 \text{ ៛ ។}$

៣. គណនាតម្លៃប្រាក់រៀលខាងក្រោម ជាប្រាក់ដុល្លារ
អាមេរិច (អត្រាប្តូរប្រាក់ 4200 ៛ ក្នុង 1 ដុល្លារ)

ក. $80000 \text{ ៛} = 80000 \text{ ៛} \div 4200 = \boxed{19.047}$ ដុល្លារ អាមេរិច

ខ. $63000 \text{ ៛} = 63000 \text{ ៛} \div 4200 = \boxed{15}$ ដុល្លារ អាមេរិច

គ. $189000 \text{ ៛} = 189000 \text{ ៛} \div 4200 = \boxed{45}$ ដុល្លារ អាមេរិច

ឃ. $250000 \text{ ៛} = 250000 \text{ ៛} \div 4200 = \boxed{59.523}$ ដុល្លារ អាមេរិច

ង. $340000 \text{ ៛} = 340000 \text{ ៛} \div 4200 = \boxed{80.952}$ ដុល្លារ អាមេរិច

ច. $420000 \text{ ៛} = 420000 \text{ ៛} \div 4200 = \boxed{100}$ ដុល្លារ អាមេរិច

ចម្លើយ : ១. គណនាតម្លៃវត្ថុខាងក្រោមជាប្រាក់រៀល

(អត្រាប្តូរ ប្រាក់ 4180 ៛ ក្នុង 1 ដុល្លារ)

ក. ទូរទស្សន៍ $135 \$ = 135 \times 4180 \text{ ៛} = 564300 \text{ ៛}$

ខ. កង់ $85 \$ = 85 \times 4180 \text{ ៛} = 355300 \text{ ៛}$

គ. កាំម៉ាវ៉ា $250 \$ = 250 \times 4180 \text{ ៛} = 1045000 \text{ ៛}$

២. គណនាតម្លៃវត្ថុខាងក្រោមជាប្រាក់រៀល

(អត្រាប្តូរ ប្រាក់ 129 ៛ ក្នុង 1 បាត)

ក. ធុងទឹកកក 800 បាត = $800 \times 129 \text{ ៛} = 103200 \text{ ៛}$

ខ. កាបូបស្ពាយ 630 បាត = $630 \times 129 \text{ ៛} = 81270 \text{ ៛}$

គ. ម៉ូតូ Scopy 3850 បាត = $3850 \times 129 \text{ ៛} = 496650 \text{ ៛}$

បេរៀន ទី ១៣ ទ្វេសំបូរតែង

លំហាត់

១. ចូរប្តូររង្វាស់ប្រវែងទៅជាគីឡូម៉ែត្រ

ក. $31\text{ km } 750\text{ m} = \dots\dots\dots\text{ km}$

ខ. $54\text{ km } 82\text{ m} = \dots\dots\dots\text{ km}$

គ. $73\text{ km } 57\text{ m} = \dots\dots\dots\text{ km}$

ឃ. $8\text{ km } 50\text{ m} = \dots\dots\dots\text{ km}$

ង. $69\text{ km } 9\text{ m} = \dots\dots\dots\text{ km}$

ច. $98\text{ km } 3\text{ m} = \dots\dots\dots\text{ km}$

២. ចូរប្តូររង្វាស់ប្រវែងទៅជាម៉ែត្រ

ក. $80\text{ km} = \dots\dots\dots\text{ m}$, ខ. $45\text{ km } 82\text{ m} = \dots\dots\dots\text{ m}$

គ. $15\text{ km} = \dots\dots\dots\text{ m}$, ឃ. $51\text{ km } 700\text{ m} = \dots\dots\dots\text{ m}$

ង. $55\text{ km} = \dots\dots\dots\text{ m}$, ច. $42\text{ km } 5\text{ m} = \dots\dots\dots\text{ m}$

ចម្លើយ : ១. ប្តូររង្វាស់ប្រវែងទៅជាគីឡូម៉ែត្រ

ក. $31\text{ km } 750\text{ m} = \boxed{31.75\text{ km}}$

ខ. $54\text{ km } 82\text{ m} = \boxed{54.82\text{ km}}$

គ. $73\text{ km } 57\text{ m} = \boxed{73.057\text{ km}}$

$$\text{ឃ. } 8 \text{ km } 50 \text{ m} = \boxed{8.050 \text{ km}}$$

$$\text{ង. } 69 \text{ km } 9 \text{ m} = \boxed{69.009 \text{ km}}$$

$$\text{ច. } 98 \text{ km } 3 \text{ m} = \boxed{98.003 \text{ km}}$$

២. ប្តូររង្វាស់ប្រវែងទៅជាម៉ែត្រ

$$\text{ក. } 80 \text{ km} = \boxed{80\,000 \text{ m}}, \quad \text{ខ. } 45 \text{ km } 82 \text{ m} = \boxed{45\,082 \text{ m}}$$

$$\text{គ. } 15 \text{ km} = \boxed{15\,000 \text{ m}}, \quad \text{ឃ. } 51 \text{ km } 700 \text{ m} = \boxed{51\,700 \text{ m}}$$

$$\text{ង. } 55 \text{ km} = \boxed{55\,000 \text{ m}}, \quad \text{ច. } 42 \text{ km } 5 \text{ m} = \boxed{42\,005 \text{ m}}$$

ចម្លើយ : ១ . គណនា

ក. $24 \text{ m } 70 \text{ cm}$	ខ. $56 \text{ m } 42 \text{ cm}$	គ. $80 \text{ m } 60 \text{ cm}$
+ $6 \text{ m } 24 \text{ cm}$	+ $40 \text{ m } 34 \text{ cm}$	+ $37 \text{ m } 85 \text{ cm}$
<hr/> <hr/> $\boxed{30 \text{ m } 94 \text{ cm}}$	<hr/> <hr/> $\boxed{96 \text{ m } 76 \text{ cm}}$	<hr/> <hr/> $\boxed{118 \text{ m } 45 \text{ cm}}$

២. បំពេញផលបូកក្នុង □ ខាងក្រោម:

ក. $18\text{ m } 25\text{ cm} + 13\text{ m } 47\text{ cm} = \boxed{31.72}\text{ m}$
 ខ. $4\text{ m } 38\text{ cm} + 1\text{ m } 64\text{ cm} = \boxed{6.02}\text{ m}$
 គ. $47\text{ m } 26\text{ cm} + 21\text{ m } 75\text{ cm} = \boxed{69.01}\text{ m}$
 ឃ. $56\text{ m} + 41\text{ m } 24\text{ cm} = \boxed{9724}\text{ cm}$
 ង. $78\text{ m } 15\text{ cm} + 60\text{ m} = \boxed{13815}\text{ cm}$
 ច. $26\text{ m } 13\text{ cm} + 4\text{ m } 50\text{ cm} = \boxed{3063}\text{ cm}$

ចម្លើយ : ១ . គណនា

$\begin{array}{r} 28\text{ m } 78\text{ cm} \\ - 15\text{ m } 56\text{ cm} \\ \hline \boxed{13\text{ m } 22\text{ cm}} \end{array}$	$\begin{array}{r} 75\text{ m } 45\text{ cm} \\ - 65\text{ m } 32\text{ cm} \\ \hline \boxed{10\text{ m } 13\text{ cm}} \end{array}$	$\begin{array}{r} 46\text{ m } 32\text{ cm} \\ - 28\text{ m } 47\text{ cm} \\ \hline \boxed{17\text{ m } 85\text{ cm}} \end{array}$
---	---	---

$\begin{array}{r} 73\text{ m } 20\text{ cm} \\ - 56\text{ m } 86\text{ cm} \\ \hline \boxed{16\text{ m } 34\text{ cm}} \end{array}$	$\begin{array}{r} 90\text{ m } 45\text{ cm} \\ - 38\text{ m } 76\text{ cm} \\ \hline \boxed{51\text{ m } 69\text{ cm}} \end{array}$	$\begin{array}{r} 124\text{ m } 32\text{ cm} \\ - 96\text{ m } 77\text{ cm} \\ \hline \boxed{27\text{ m } 55\text{ cm}} \end{array}$
---	---	--

២. បំពេញផលដកក្នុង ខាងក្រោម:

ក. $48\text{ m } 25\text{ cm} - 31\text{ m } 14\text{ cm} = \boxed{17.11}\text{ m}$

ខ. $25\text{ m } 38\text{ cm} - 20\text{ m } 31\text{ cm} = \boxed{5.7}\text{ m}$

គ. $71\text{ m } 26\text{ cm} - 67\text{ m } 35\text{ cm} = \boxed{3.91}\text{ m}$

ឃ. $56\text{ m} - 41\text{ m } 24\text{ cm} = \boxed{1476}\text{ cm}$

ង. $75\text{ m } 15\text{ cm} - 60\text{ m } 24\text{ cm} = \boxed{1491}\text{ cm}$

ច. $26\text{ m } 13\text{ cm} - 4\text{ m } 50\text{ cm} = \boxed{2163}\text{ cm}$

លំហាត់

ចូរបំពេញផលគុណក្នុង ខាងក្រោម :

ក. $28\text{ cm} \times 7 = \boxed{}\text{ cm}$ ខ. $47\text{ cm} \times 5 = \boxed{}\text{ cm}$

គ. $63\text{ cm} \times 8 = \boxed{}\text{ cm}$ ឃ. $82\text{ cm} \times 10 = \boxed{}\text{ cm}$

ង. $9.3\text{ cm} \times 8 = \boxed{}\text{ mm}$ ច. $320\text{ mm} \times 9 = \boxed{}\text{ m}$

ឆ. $12.5\text{ m} \times 35 = \boxed{}\text{ m}$ ជ. $70\text{ cm} \times 100 = \boxed{}\text{ m}$ ។

ចម្លើយ : បំពេញផលគុណក្នុង ខាងក្រោម :

ក. $28\text{ cm} \times 7 = \boxed{196}\text{ cm}$,   ខ. $47\text{ cm} \times 5 = \boxed{235}\text{ cm}$

គ. $63\text{ cm} \times 8 = \boxed{504}\text{ cm}$,   ឃ. $82\text{ cm} \times 10 = \boxed{820}\text{ cm}$

ង. $9.3\text{ cm} \times 8 = \boxed{744}\text{ mm}$ ច. $320\text{ mm} \times 9 = \boxed{2880}\text{ m}$

ឆ. $12.5\text{ m} \times 35 = \boxed{4375}\text{ m}$ ជ. $70\text{ cm} \times 100 = \boxed{70}\text{ m}$ ។

លំហាត់

ចូរបំពេញលេខក្នុង ខាងក្រោម :

ក. $72\text{ mm} \div 6 = \boxed{}\text{ mm}$ ខ. $4203\text{ cm} \div 9 = \boxed{}\text{ mm}$

គ. $365\text{ cm} \div 5 = \boxed{}\text{ mm}$ ឃ. $1570\text{ cm} \div 10 = \boxed{}\text{ cm}$

ង. $54700\text{ cm} \div 100 = \boxed{}\text{ m}$ ច. $28\text{ cm } 6\text{ mm} \div 4 = \boxed{}\text{ cm}$

ឆ. $24\text{ m } 64\text{ cm} \div 8 = \boxed{}\text{ m}$,   ជ. $78000\text{ cm} \div 100 = \boxed{}\text{ m}$

ឈ. $170\text{ cm } 5\text{ mm} \div 5 = \boxed{}\text{ mm}$

ញ. $1\text{ m } 50\text{ cm} \div 10 = \boxed{}\text{ mm}$

ចម្លើយ : បំពេញលេខក្នុង ខាងក្រោម :

ក. $72\text{ mm} \div 6 = \boxed{12}\text{ mm}$,   ខ. $4203\text{ cm} \div 9 = \boxed{4670}\text{ mm}$

គ. $365\text{ cm} \div 5 = \boxed{730}\text{ mm}$,   ឃ. $1570\text{ cm} \div 10 = \boxed{157}\text{ cm}$

ង. $54700\text{ cm} \div 100 = \boxed{5.47}\text{ m}$

ច. $28\text{ cm } 6\text{ mm} \div 4 = \boxed{7.15}\text{ cm}$

ឆ. $24\text{ m } 64\text{ cm} \div 8 = \boxed{3.08}\text{ m}$

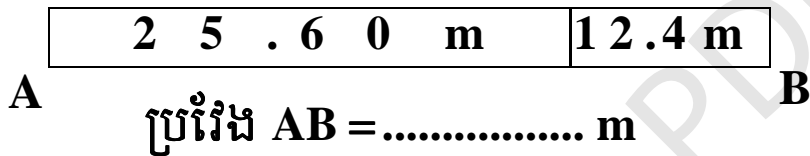
ជ. $78000\text{ cm} \div 100 = \boxed{7.8}\text{ m}$

ឈ. $170\text{ cm } 5\text{ mm} \div 5 = \boxed{341}\text{ mm}$

ញ. $1\text{ m } 50\text{ cm} \div 10 = \boxed{150}\text{ mm}$

ចំណោទ

១. គណនាប្រវែង AB

២. សំដៅពីផ្ទះទៅកាន់មណ្ឌលសុខភាពឃុំបានចម្ងាយ 1.5km រួចបន្តដំណើរទៅសាលាឃុំចម្ងាយ 300m ។

តើសំដៅបានចម្ងាយប៉ុន្មានម៉ែត្រ?

៣. សុខវាស់តុត្រូឃើញបណ្តោយមានប្រវែង 1m70cm និងទទឹងមានប្រវែង 90cm ។ តើប្រវែងទទឹងតុត្រូ ខ្លីជាងបណ្តោយប៉ុន្មានម៉ែត្រ?

៤. ពីផ្ទះសានទៅសាលារៀនមានចម្ងាយ 3km ហើយពីផ្ទះបូណាទៅសាលារៀនមានចម្ងាយ 2750m ។ តើផ្ទះនរណានៅឆ្ងាយពីសាលារៀនជាង? តើឆ្ងាយជាងប៉ុន្មានម៉ែត្រ?

៥. ពីភ្នំពេញទៅខេត្តបាត់ដំបងមានចម្ងាយ 291km ។

ពីភ្នំពេញទៅខេត្តពោធិ៍សាត់មានចម្ងាយ 189km ហើយ

ពីភ្នំពេញ ទៅខេត្តកំពង់ឆ្នាំងមានចម្ងាយ 91km ។

ក. គណនាចម្ងាយផ្លូវពីកំពង់ឆ្នាំងទៅពោធិ៍សាត់ ។

ខ. គណនាចម្ងាយផ្លូវពីពោធិ៍សាត់ទៅបាត់ដំបង ។

គ. គណនាចម្ងាយផ្លូវពីកំពង់ឆ្នាំងទៅបាត់ដំបង ។

៦. អង្គការមួយផលិតឈើ ច្រត់ដើម្បីចែកជូនជនពិការ ។

ក្នុង ឈើច្រត់មួយសម្រាប់ប្រើបន្ទះដែកប្រវែង 125 cm និង

ប្រើបន្ទះ ឈើប្រវែង 312 cm ។

ក.តើឈើច្រត់ 252 សម្រាប់ ប្រើអស់បន្ទះដែកប

ចម្លើយ : ១. ប្រវែង AB =

២. សំដៅបានចម្ងាយ ។

៣. ប្រវែងទទឹងតុត្រូវខ្លីជាងបណ្តោយ ។

៤. ផ្ទះសានឆ្ងាយពីសាលារៀនជាង ។ ឆ្ងាយជាង

។

៥. ក. ចម្ងាយផ្លូវពីកំពង់ឆ្នាំងទៅពោធិ៍សាត់គឺ ។

ខ. ចម្ងាយផ្លូវពីពោធិ៍សាត់ទៅបាត់ដំបងគឺ ។

គ. ចម្ងាយផ្លូវពីកំពង់ឆ្នាំងទៅបាត់ដំបងគឺ ។

៦.ក. ឈើ ច្រត់ 252 សម្រាប់ប្រើបន្ទះដែកអស់ 315m

និងបន្ទះឈើអស់ 786.24m ។

ខ. ឈើ ច្រត់ 375 សម្រាប់ប្រើបន្ទះដែកអស់

468.75m និងបន្ទះឈើអស់ 1170m ។

Thank you for trying PDF Suite

បេរៀន ទី ១៤

ទ្វេសង្ខម្ពន

លំហាត់

ចូរបំពេញចន្លោះខាងក្រោម:

ក. $8 \text{ kg} = \square \text{ g}$	ខ. $4 \text{ kg } 700 \text{ g} = \square \text{ kg}$
គ. $10 \text{ kg } 20 \text{ g} = \square \text{ kg}$	ឃ. $13 \text{ kg} = \square \text{ g}$
ង. $9 \text{ kg } 750 \text{ g} = \square \text{ g}$	ច. $35 \text{ kg } 450 \text{ g} = \square \text{ g}$
ឆ. $3.7 \text{ kg} = \square \text{ g}$	ជ. $8.9 \text{ kg} = \square \text{ g}$
ឈ. $45.8 \text{ kg} = \square \text{ kg}$	ដ. $150 \text{ kg } 145 \text{ g} = \square \text{ kg}$
ញ. $13 \text{ kg } 250 \text{ g} = \square \text{ kg}$	ប. $3 \text{ kg } 15 \text{ g} = \square \text{ g}$

ចម្លើយ :

បំពេញចន្លោះខាងក្រោម:

ក. $8 \text{ kg} = \boxed{8000 \text{ g}}$	ខ. $4 \text{ kg } 700 \text{ g} = \boxed{4700 \text{ g}}$
គ. $10 \text{ kg } 20 \text{ g} = \boxed{10.02 \text{ kg}}$	ឃ. $13 \text{ kg} = \boxed{13000 \text{ g}}$
ង. $9 \text{ kg } 750 \text{ g} = \boxed{9750 \text{ g}}$	ច. $35 \text{ kg } 450 \text{ g} = \boxed{35450 \text{ g}}$
ឆ. $3.7 \text{ kg} = \boxed{3700 \text{ g}}$	ជ. $8.9 \text{ kg} = \boxed{8900 \text{ g}}$
ឈ. $45.8 \text{ kg} = \boxed{45.8 \text{ kg}}$	ដ. $150 \text{ kg } 145 \text{ g} = \boxed{150.145 \text{ kg}}$
ញ. $13 \text{ kg } 250 \text{ g} = \boxed{13.025 \text{ kg}}$	ប. $3 \text{ kg } 15 \text{ g} = \boxed{3015 \text{ g}}$

លំហាត់

ចូរបំពេញចន្លោះខាងក្រោម:

ក. $3503\text{ g} + 2\text{ kg } 50\text{ g} = \dots\text{kg } \dots\text{g}$

ខ. $6\text{ kg } 20\text{ g} + 3\text{ kg } 500\text{ g} = \dots\text{ kg}$

គ. $13\text{ kg } 700\text{ g} - 7\text{ kg } 200\text{ g} = \dots\text{kg}$

ឃ. $12\text{ kg } 590\text{ g} - 7\text{ kg } 460\text{ g} = \dots\text{kg}$ ។

ចម្លើយ : បំពេញចន្លោះខាងក្រោម:

ក. $3503\text{ g} + 2\text{ kg } 50\text{ g} = \boxed{2\text{ kg } 3553\text{ g}}$

ខ. $6\text{ kg } 20\text{ g} + 3\text{ kg } 500\text{ g} = \boxed{9.52\text{ kg}}$

គ. $13\text{ kg } 700\text{ g} - 7\text{ kg } 200\text{ g} = \boxed{6.5\text{ kg}}$

ឃ. $12\text{ kg } 590\text{ g} - 7\text{ kg } 460\text{ g} = \boxed{5.13\text{ kg}}$ ។

លំហាត់

ចូរបំពេញលេខក្នុង ខាងក្រោម :

ក. $51\text{ kg} \times 3 = \text{ kg}$ ខ. $0.73\text{ kg} \times 6 = \text{ kg}$

គ. $5\text{ kg } 15\text{ g} \times 4 = \text{ kg}$ ឃ. $647\text{ kg } 24\text{ g} \times 3 = \text{ kg}$

ង. $81\text{ kg } 15\text{ g} \div 10 = \text{ kg}$ ច. $87\text{ kg} \div 9 = \text{ kg}$ ។

ចម្លើយ : បំពេញលេខក្នុង ខាងក្រោម :

ក. $51\text{kg} \times 3 = \boxed{153} \text{kg}$ ខ. $0.73\text{kg} \times 6 = \boxed{4.38} \text{kg}$

គ. $5\text{kg } 15\text{g} \times 4 = \boxed{20.06} \text{kg}$

ឃ. $647\text{kg } 24\text{g} \times 3 = \boxed{1941.072} \text{kg}$

ង. $81\text{kg } 15\text{g} \div 10 = \boxed{8.1015} \text{kg}$,   ច. $87\text{kg} \div 9 = \boxed{9.66} \text{kg}$

ចំណោទ

១. នារីមានទម្ងន់ $25\text{kg } 500\text{g}$ ។ ប្អូនរបស់នាងមានទម្ងន់ $16\text{kg } 700\text{g}$ ។ តើអ្នកទាំងពីរមានទម្ងន់សរុបប៉ុន្មានគីឡូក្រាម?

២. ថង់មួយមានដំឡូងទម្ងន់ $3\text{kg } 500\text{g}$ និងថង់មួយផ្សេងទៀតទម្ងន់ $5\text{kg } 650\text{g}$ ។ ចូររកទម្ងន់ដំឡូងសរុប គិតជាគីឡូក្រាម ។

៣. រដ្ឋាទិញល្អិត $7\text{kg } 400\text{g}$ រីឯសុខាទិញល្អិតទម្ងន់ 7.8kg ។ តើអ្នកណាទិញល្អិតធ្ងន់ជាង? ធ្ងន់ជាងប៉ុន្មានគីឡូក្រាម

៤. រស្មីធ្លឹងទម្ងន់របស់គាត់ក្នុងខែមុនឃើញ 42.5kg នៅក្នុងខែនេះទម្ងន់របស់គាត់មាន 48.3kg ។ តើទម្ងន់របស់រស្មីកើនឡើងប៉ុន្មានគិតជាគីឡូក្រាម?

៥. វណ្ណារាជមានទម្ងន់ 21kg 200g ។

វិធានបងប្រុសមានទម្ងន់ 3 ដងនៃទម្ងន់របស់គាត់ ។ តើបងប្រុស
មានទម្ងន់ប៉ុន្មានគិត ជាគីឡូក្រាម?

៦. សៅមានទម្ងន់ 35.8kg ។ សុខមានទម្ងន់ស្រាល
ជាងសៅ 1kg 200g ។ តើសុខនិងសៅមានទម្ងន់ប៉ុន្មាន
គីឡូក្រាម?

៧. តុលាទៅផ្សារទិញស្ពៃក្តោប 1kg 300g ទិញប៉េងប៉ោះ
2.5kg និងទិញកាំរ៉ុត 5.7kg
ធ្វើទៅសុជាតានៅខេត្តសៀមរាប តាមរថយន្ត ។
ថ្លៃឈ្នួលធ្វើក្នុង 1 គីឡូក្រាម 400 ៛ ។

តើតុលាចំណាយប្រាក់ថ្លៃធ្វើបន្លែអស់ប៉ុន្មានរៀល?

៨. ម្តាយសុខាទិញអង្ករ 7 បារ ក្នុង 1 បារទម្ងន់ 50kg
ហើយ 1kg ថ្លៃ 6000 ៛ និងទិញពោត 15 បារ ក្នុង 1 បារ ទម្ងន់
75.5kg ហើយក្នុង1kg ថ្លៃ 1500 ៛ ។ តើម្តាយសុខាទិញ ទំនិញ
អស់ប្រាក់ប៉ុន្មានរៀល?

៩. ចាន់ណា លក់មាន់បានប្រាក់ 348300 ៛ និងលក់ទា

បានប្រាក់ 164850 រៀល ។ តើចាន់ណាលក់មាន់ និងទារូមគ្នា
 ទម្ងន់ប៉ុន្មាន គីឡូក្រាម? បើគេដឹងថាមាន់ក្នុង 1kg លក់ថ្លៃ
 13500 រៀល និងទាលក់ក្នុង 1kg ថ្លៃ 10500 រៀល ។

ចម្លើយ : ១. អ្នកទាំងពីរមានទម្ងន់សរុប ។

២. ទម្ងន់ដំឡូងសរុបគឺ ។

១. សុខាទិញទំនិញជាងគេ គឺ ។

២. ទម្ងន់របស់រស្មីកើនឡើង ។

៣. បងប្រុសមានទម្ងន់ ។

៤. សុខ និង សៅមានទម្ងន់ ។

៥. តុលាចំណាយប្រាក់ថ្លៃធ្វើបន្លែអស់ ។

៦. ម្តាយសុខាទិញទំនិញអស់ប្រាក់ ។

៧. ចាន់ណាលក់មាន់ និងទារូមគ្នាបានទម្ងន់ ។

Thank you for using PDF Suite

មេរៀន ទី ១៥ រង្វាស់ចំណុះ

លំហាត់

១. ចូរប្តូរឯកតានៃរង្វាស់ចំណុះខាងក្រោមទៅជាលីត្រ

ក. $4040\text{ml} = \dots\dots\dots \text{l}$ ខ. $7\text{l } 351\text{ml} = \dots\dots\dots \text{l}$

គ. $15\text{l } 70\text{ml} = \dots\dots\dots \text{l}$ ឃ. $23\text{l } 752\text{ml} = \dots\dots\dots \text{l}$

២. ចូរប្តូរឯកតារង្វាស់នៃចំណុះខាងក្រោមទៅជាមីលីលីត្រ

ក. $7.3\text{l} = \dots\dots\dots \text{ml}$ ខ. $6\text{l } 270\text{ml} = \dots\dots\dots \text{ml}$

គ. $8\text{l } 370\text{ml} = \dots\dots\dots \text{ml}$ ឃ. $12\text{l } 560\text{ml} = \dots\dots\dots \text{ml}$

ចម្លើយ:

១. ប្តូរឯកតានៃរង្វាស់ចំណុះខាងក្រោមទៅជាលីត្រ

ក. $4040\text{ml} = \boxed{4.040 \text{ l}}$, ខ. $7\text{l } 351\text{ml} = \boxed{7.351\text{l}}$

គ. $15\text{l } 70\text{ml} = \boxed{15.07 \text{ l}}$, ឃ. $23\text{l } 752\text{ml} = \boxed{23.752 \text{ l}}$

២. ប្តូរឯកតារង្វាស់នៃចំណុះខាងក្រោមទៅជាមីលីលីត្រ

ក. $7.3\text{l} = \boxed{7300\text{ml}}$, ខ. $6\text{l } 270\text{ml} = \boxed{6270\text{ml}}$

គ. $8\text{l } 370\text{ml} = \boxed{8370\text{ml}}$ ឃ. $12\text{l } 560\text{ml} = \boxed{12560\text{ml}}$

លំហាត់

ចូរបំពេញតារាងខាងក្រោម :

ល.រ	អធិប្បាយ	រង្វាស់ចំណុះ		រង្វាស់ទម្ងន់	
		(<i>l</i>)	(<i>ml</i>)	(<i>kg</i>)	(<i>g</i>)
1	ទឹកសុទ្ធ	3.5			
2	ប្រេងម៉ាស៊ូត		2100		
3	ប្រេងសាំង	12.3			
4	ប្រេងកាត			2.4	

ចម្លើយ : បំពេញតារាងខាងក្រោម :

ល.រ	អធិប្បាយ	រង្វាស់ចំណុះ		រង្វាស់ទម្ងន់	
		(<i>l</i>)	(<i>ml</i>)	(<i>kg</i>)	(<i>g</i>)
1	ទឹកសុទ្ធ	3.5	3500	3.5	3500
2	ប្រេងម៉ាស៊ូត	2.1	2100	1.764	1764
3	ប្រេងសាំង	12.3	12300	8.61	8610
4	ប្រេងកាត	3	3000	2.4	2400

លំហាត់

១. ចូរបំពេញចន្លោះខាងក្រោម :

ក. $804\text{ l} + 14.9\text{ l} = \dots\dots\dots\text{ l}$

ខ. $6040\text{ ml} + 507\text{ ml} = \dots\dots\dots\text{ l}$

គ. $782.5\text{ l} + 453.5\text{ l} = \dots\dots\dots\text{ ml}$

ឃ. $56.2\text{ l} + 78.3\text{ ml} = \dots\dots\dots\text{ ml}$ ។

២. ចូរបំពេញចន្លោះខាងក្រោម :

ក. $18.4\text{ l} + 14.9\text{ l} = \dots\dots\dots\text{ ml}$

ខ. $28\text{ l } 300\text{ ml} - 12\text{ l } 4\text{ ml} = \dots\dots\dots\text{ l}$

គ. $65.2\text{ l} - 6.5\text{ l} = \dots\dots\dots\text{ ml}$

ឃ. $5600\text{ ml} - 1723\text{ ml} = \dots\dots\dots\text{ l}$ ។

ចម្លើយ : ១. បំពេញចន្លោះខាងក្រោម :

ក. $804\text{ l} + 85.3\text{ l} = \boxed{889.3\text{ l}}$

ខ. $6040\text{ ml} + 507\text{ ml} = \boxed{6.547\text{ l}}$

គ. $782.5\text{ l} + 453.5\text{ l} = \boxed{1236000\text{ ml}}$

ឃ. $56.2\text{ l} + 78.3\text{ ml} = \boxed{562783\text{ ml}}$ ។

២. បំពេញចន្លោះខាងក្រោម :

ក. $18.4l + 14.9l = \boxed{33300ml}$

ខ. $28l\ 300ml - 12l\ 4ml = \boxed{12.296l}$

គ. $65.2l - 6.5l = \boxed{58700ml}$

ឃ. $5600ml - 1723ml = \boxed{3.877l}$ ។

លំហាត់

១. ចូរបំពេញចន្លោះខាងក្រោម :

ក. $423l \times 8 = \dots\dots l$ ខ. $6 \times 1000ml = \dots\dots ml$

គ. $0.49ml \times 100 = \dots\dots ml$, ឃ. $8 \times 5.9l = \dots\dots ml$ ។

២. ចូរបំពេញចន្លោះខាងក្រោម :

ក. $18l \div 4 = \dots\dots ml$ ខ. $4760ml \div 7 = \dots\dots l$

គ. $32l\ 560ml \div 4 = \dots\dots l \dots\dots ml$

ឃ. $20l\ 360ml \div 4 = \dots\dots l \dots\dots ml$ ។

ចម្លើយ :   ១. បំពេញចន្លោះខាងក្រោម :

ក. $423l \times 8 = \boxed{3384l}$ ខ. $6 \times 1000ml = \boxed{6000ml}$

គ. $0.49ml \times 100 = \boxed{49ml}$

ឃ. $8 \times 5.9l = \boxed{47200ml}$ ។

២. បំពេញចន្លោះខាងក្រោម :

ក. $18l \div 4 = \boxed{4500ml}$ ខ. $4760ml \div 7 = \boxed{0.68l}$

គ. $32l\ 560ml \div 4 = \boxed{8l\ 140ml}$

ឃ. $20l\ 360ml \div 4 = \boxed{5l\ 90ml}$ ។

ចំណោទ

១. ប្រេងកាតមួយធុងមានចំណុះ $30l$ ។ គេលក់លើកទី 1 អស់ $3.5l$ លើកទី 2 អស់ $7000ml$ និងលើកទី 3 អស់ $2.5l$ ។ តើប្រេងកាតសល់ក្នុងធុងប៉ុន្មានលីត្រ?

២. សុខាទិញទឹកសុទ្ធ 300 ដបអស់ប្រាក់ 150000 រៀល ដើម្បី ត្រៀមទុកសម្រាប់ពិធីបុណ្យបង្សកូល គេដឹងថាទឹក 1 ដប មានចំណុះ $0.75l$ ។ តើទឹកទាំងអស់មានចំណុះ ប៉ុន្មាន? តើទឹក 1 ដបថ្លៃប៉ុន្មានរៀល?

ចម្លើយ :

១. ប្រេងកាតសល់ក្នុងធុងមាន $\boxed{17l}$ ។

២. ទឹកសុទ្ធទាំងអស់មានចំណុះ $\boxed{225l}$ ។

ទឹកសុទ្ធ 1 ដបថ្លៃ $\boxed{500}$ រៀល ។

បេរៀន ទី ១៦ ទ្វេសំពេល

ចម្លើយ : បំពេញ ខាងក្រោម :

ក. $3 \times 30 \text{ ន} = \boxed{1} \text{ ម៉ } \boxed{30} \text{ ន}$, ខ. $70 \text{ ន} \times 4 = \boxed{4} \text{ ម៉ } \boxed{40} \text{ ន}$

គ. $\boxed{2} \text{ ម៉ } \boxed{35} \text{ ន} = \boxed{2} \text{ ម៉ } \boxed{35} \text{ ន}$, ឃ. $3 \text{ ម៉ } 45 \text{ ន} \times 2 = \boxed{7} \text{ ម៉ } \boxed{30} \text{ ន}$ ។

លំហាត់

១. តារាដេរអារក្នុងមួយប្រើរយះពេលអស់ 1 ម៉ 45 ន ។

តើគាត់ប្រើរយះពេលអស់ប៉ុន្មាន ដើម្បីដេរអារចំនួន 5 ?

២. កីឡាករនីម្នាក់ហាត់រត់ជុំវិញស្នូនច្បារមួយប្រើរយះពេល អស់ 38 ន ។ តើនាងប្រើរយះពេលអស់ប៉ុន្មាន ដើម្បីរត់ ជុំវិញស្នូននោះចំនួន 3 ជុំ ?

ចម្លើយ :

១. គាត់ប្រើរយះពេលអស់ 8 ម៉ 45 ន ។

២. ដើម្បីរត់ជុំវិញស្នូននោះចំនួន 3 ជុំ នាងប្រើ រយះពេល

$\boxed{1 \text{ ម៉ } 54 \text{ ន}}$ ។

លំហាត់ ចូរបំពេញ ខាងក្រោម

ក. $490 \text{ ន} \div 7 = \text{ ម៉ ន$ ខ. $725 \text{ ន} \div 5 = \text{ ម៉ ន$
គ. $760 \text{ ន} \div 4 = \text{ ម៉ ន$ ឃ. $810 \text{ ន} \div 6 = \text{ ម៉ ន$

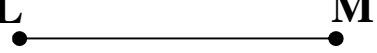

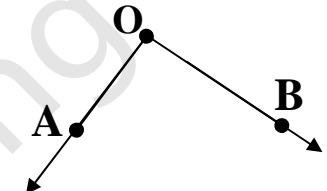
ង. $2 \text{ ម៉ } 20 \text{ ន} \div 2 = \text{ ម៉ ន$ ច. $4 \text{ ម៉ } 50 \text{ ន} \div 2 = \text{ ម៉ ន$
ឆ. $5 \text{ ម៉ } 25 \text{ ន} \div 5 = \text{ ម៉ ន$ ជ. $9 \text{ ម៉ } 39 \text{ ន} \div 3 = \text{ ម៉ ន$

ចម្លើយ : បំពេញ ខាងក្រោម

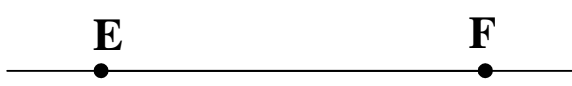
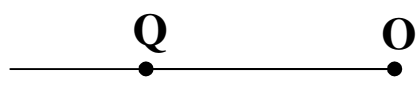
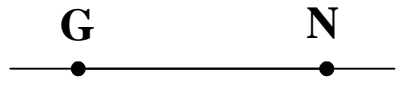
ក. $490 \text{ ន} \div 7 = \text{ 70 ម៉ 0 ន$ ខ. $725 \text{ ន} \div 5 = \text{ 145 ម៉ 0 ន$
គ. $760 \text{ ន} \div 4 = \text{ 190 ម៉ 0 ន$, ឃ. $810 \text{ ន} \div 6 = \text{ 135 ម៉ 0 ន$
ង. $2 \text{ ម៉ } 20 \text{ ន} \div 2 = \text{ 1 ម៉ 10 ន$, ច. $4 \text{ ម៉ } 50 \text{ ន} \div 2 = \text{ 2 ម៉ 25 ន$
ឆ. $5 \text{ ម៉ } 25 \text{ ន} \div 5 = \text{ 1 ម៉ 5 ន$, ជ. $9 \text{ ម៉ } 39 \text{ ន} \div 3 = \text{ 3 ម៉ 13 ន$

លំហាត់

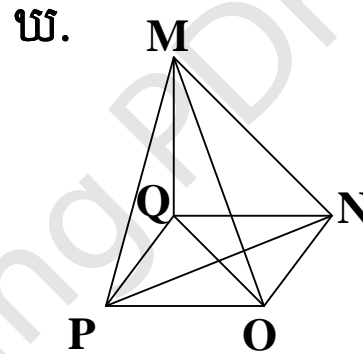
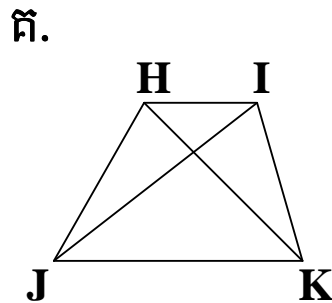
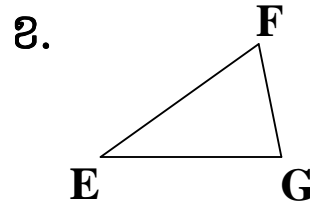
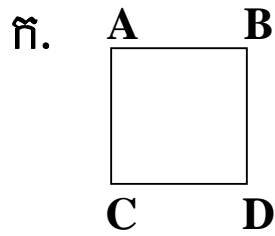
១. ចូរជ្រើសរើសរូបដែលជាបន្ទាត់

<p>ក. L M</p>	<p>ខ. </p>
<p>គ. </p>	<p>ឃ. </p>

២. តើរូបខាងក្រោមមានបន្ទាត់ប៉ុន្មាន ? អង្កត់ប៉ុន្មាន?

៣. តើរូបខាងក្រោមមានអង្កត់ចំនួនប៉ុន្មាន? អង្កត់អ្វីខ្លះ?

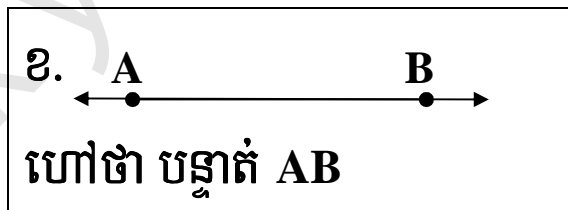

បន្ទាត់ គឺ ជាខ្សែត្រង់ដែលអាចបន្តយកគ្នាទីបញ្ចប់ ។

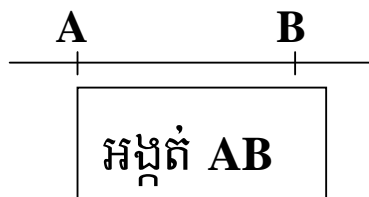
អង្កត់ គឺ ជាផ្នែកមួយនៃបន្ទាត់ដែលខណ្ឌដោយចំណុចនឹងពីរ ។

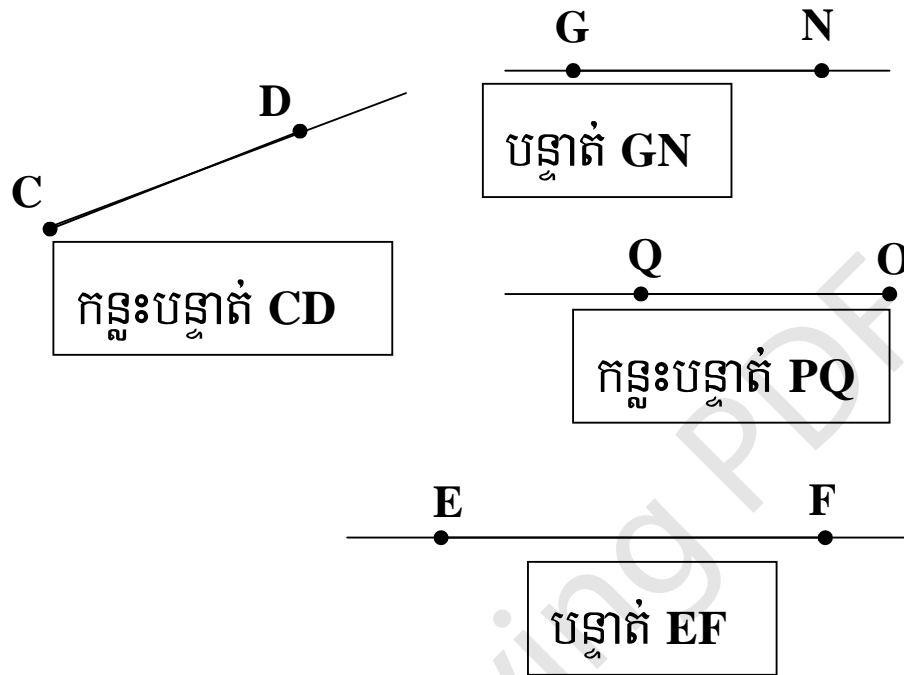
ចម្លើយ :

១. ជ្រើសរើសរូបដែលជាបន្ទាត់

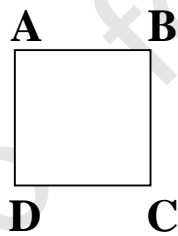
២. រូបខាងក្រោមមានបន្ទាត់ 2 និង អង្កត់ 2

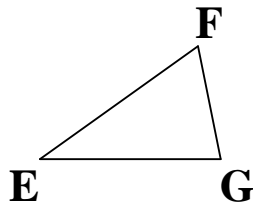
៣. រូបខាងក្រោមមានអង្កត់

ក. រូបខាងក្រោមមានអង្កត់ 4 គឺ :

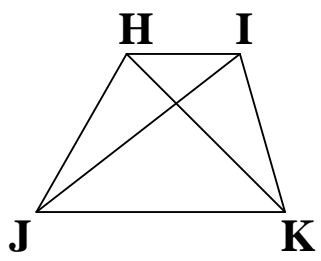
អង្កត់ AB , អង្កត់ BC ,
អង្កត់ CD , អង្កត់ AD

ខ. រូបខាងក្រោមមានអង្កត់ 3 គឺ :

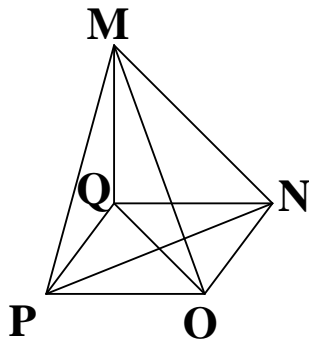
អង្កត់ EF , អង្កត់ FG ,
អង្កត់ EG

គ. រូបខាងក្រោមមានអង្កត់ 6 គឺ :

អង្កត់ HI , អង្កត់ IK ,
អង្កត់ KJ , អង្កត់ HJ ,
អង្កត់ IJ , អង្កត់ HK

ឃ. រូបខាងក្រោមមានអង្កត់ 10 គឺ

អង្កត់ MN , អង្កត់ MQ ,
អង្កត់ MO , អង្កត់ MP ,
អង្កត់ OQ , អង្កត់ PN
អង្កត់ QN , អង្កត់ NO ,
អង្កត់ PO , អង្កត់ PQ ,

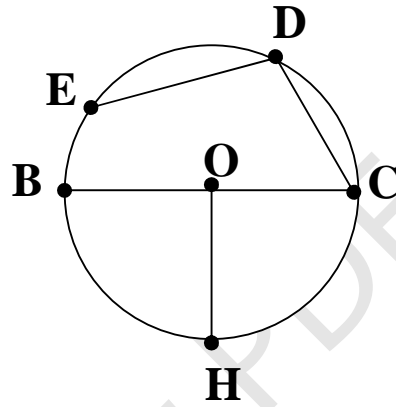
រង្វង់

- ផ្ចិតរង្វង់ ជាចំណុចកណ្តាលនៃរង្វង់ដែលមានចម្ងាយស្មើគ្នាទៅគ្រប់ចំណុច នៅលើរង្វង់ ។
- កាំរង្វង់ ជាអង្កត់ភ្ជាប់ពីផ្ចិតទៅចំណុចមួយនៃរង្វង់ ។
- អង្កត់ធ្នូ ជាអង្កត់ដែលកាត់រង្វង់ហើយចុងទាំងពីរនៃអង្កត់នៅលើរង្វង់ ។
- អង្កត់ផ្ចិត ជាអង្កត់ធ្នូកាត់តាមផ្ចិតរង្វង់ ។

- បរិមាត្ររង្វង់ ជាប្រវែងជុំវិញរង្វង់ ។

ចម្លើយ : បំពេញចន្លោះខាងក្រោម

- ចំណុច O ជា ផ្ចិតរង្វង់ ។
- អង្កត់ OH ជា កាំរង្វង់ ។
- អង្កត់ BC ជា អង្កត់ផ្ចិត ។
- អង្កត់ ED ជា អង្កត់ធ្នូ ។
- អង្កត់ CD ជា អង្កត់ធ្នូ ។

បរិមាត្រនៃរង្វង់ ស្មើនឹងអង្កត់ផ្ចិតនៃរង្វង់គុណនឹង 3.14 ។

ចម្លើយ :

១. គណនាបរិមាត្រនៃរង្វង់ដែលមានកាំ និងអង្កត់ផ្ចិត :

ក. កាំ 2 cm នាំឱ្យ បរិមាត្រស្មើ $2\text{ cm} \times 3.14 = \boxed{6.28\text{ cm}}$

ខ. កាំ 2 cm នាំឱ្យ បរិមាត្រស្មើ $2\text{ cm} \times 3.14 = \boxed{6.28\text{ cm}}$

គ. អង្កត់ផ្ចិត 8 cm

នាំឱ្យ បរិមាត្រស្មើ $\frac{8}{2}\text{ cm} \times 3.14 = \boxed{12.56\text{ cm}}$

២. បំពេញតារាងខាងក្រោម

កាំ	បរិមាត្ររង្វង់
5 cm	15.7 cm
8 m	25.12 m
16 dm	50.24 dm

អង្កត់ផ្ចិត	បរិមាត្ររង្វង់
10 cm	15.7 cm
16 m	25.12 m
32 dm	50.24 dm

៣. បរិមាត្រនៃអាង គឺ

$$76.93 \text{ m} + 189.86 \text{ m} = 266.79 \text{ m}$$

៤. ចម្ងាយដែលវាចរបាន 10 ជុំ គឺ 18.84 m ។

មេរៀន ទី ១៨ ប្លង់ ផែនទី និងមាត្រដ្ឋាន

រូបគំនូសបំប្រួញដែលបញ្ជាក់ពីទិសដៅ និងទីតាំងមួយ
ហៅថា ប្លង់ ។

ការគណនាចម្ងាយពិត

ចម្ងាយពិត = ចម្ងាយលើប្លង់ ÷ មាត្រដ្ឋាននៃប្លង់ រឺផែនទីនោះ ។

លំហាត់អនុវត្ត :

១. បន្ទប់រៀនមួយរាងចតុកោណកែងមានបណ្តោយ 8 m និង
ទទឹង 6 m ។ ចូរគូរប្លង់បន្ទប់រៀននោះដោយប្រើ មាត្រដ្ឋាន
1:100 ។

២. ដីស្រែមួយមានរាងការេមានជ្រុងប្រវែង 40 m ។
ចូរគូរប្លង់ដីស្រែនោះដោយប្រើមាត្រដ្ឋាន 2:1000 ។

៣. សួនច្បាររាងចតុកោណកែងមួយមានបណ្តោយ 60 m
និងទទឹង 20 m ។ ចូរគូរប្លង់សួនច្បារនោះដោយប្រើ មាត្រដ្ឋាន
 $\frac{1}{500}$ ។

៤. នៅក្នុងប្លង់ដែលមានមាត្រដ្ឋាន $\frac{1}{500}$ ។ ស្រះទឹកមួយមាន
បណ្តោយ 5m និងទទឹង 3m ។ ចូរគណនាបណ្តោយ
និងទទឹងពិតនៃស្រះទឹកនោះ ។

១. នៅលើផែនទីមួយមានមាត្រដ្ឋាន $\frac{1}{2000000}$ ។
ចម្ងាយពីចំណុច ក ទៅ ចំណុច ខ មានប្រវែង 3cm ។
គណនាចម្ងាយពិតពីចំណុច ក ទៅចំណុច ខ ។

បេរៀន ទី ៤ ប្រមាណវិធីមានចំក្រចក

លំហាត់ : ចូរធ្វើប្រមាណវិធីខាងក្រោម

ក. $5870 + (2480 - 305)$, ខ. $6513 - (705 + 2130)$

គ. $30640 - (2583 - 760)$, ឃ. $(50054 + 2365) - 3250$

ង. $(2035 \times 52) + 752$, ច. $(3520 \times 125) - 157500$

ឆ. $25 \times (6000 \div 300)$, ជ. $(8625 \div 25) \times 356$ ។

ក្នុងប្រមាណវិធីដែលមានវង់ក្រចក យើងត្រូវធ្វើប្រមាណវិធី
ក្នុងវង់ក្រចកមុន ។

ចម្លើយ : គណនាប្រមាណវិធីខាងក្រោម

$$\begin{array}{r}
 5870 + (2480 - 305) \\
 \quad 2480 \quad 5870 \\
 \quad - 305 \quad + 2175 \\
 \hline
 \quad 2175 \quad 8045
 \end{array}$$

$$\begin{aligned}
 5870 + (2480 - 305) &= 5870 + 217 \\
 &= 8045
 \end{aligned}$$

ដូចនេះ: $5870 + (2480 - 305) = 8045$

$$ខ. 6513 - (705 + 2130)$$

$$\begin{array}{r} 2130 \\ + 705 \\ \hline 2835 \end{array} \quad \begin{array}{r} 6513 \\ - 2835 \\ \hline 3678 \end{array}$$

$$6513 - (705 + 2130) = 6513 - 2835$$

$$= 3678$$

ដូចនេះ

$$\boxed{6513 - (705 + 2130) = 3678}$$

$$គ. 30640 - (2583 - 760)$$

$$\begin{array}{r} 2583 \\ - 760 \\ \hline 1823 \end{array} \quad \begin{array}{r} 30640 \\ - 1823 \\ \hline 28817 \end{array}$$

$$30640 - (2583 - 760) = 30640 - 1823$$

$$= 28817$$

ដូចនេះ

$$\boxed{30640 - (2583 - 760) = 28817}$$

$$ឃ. (50054 + 2365) - 3250$$

$$\begin{array}{r} 50054 \\ + 2365 \\ \hline 52419 \end{array} \quad \begin{array}{r} 52419 \\ - 3250 \\ \hline 49169 \end{array}$$

$$(50054 + 2365) - 3250 = 52419 - 3250$$

$$= 49169$$

ដូចនេះ: $(50054 + 2365) - 3250 = 49169$

ង. $(2035 \times 52) + 752$

$$\begin{array}{r} 2035 \\ \times 52 \\ \hline 4070 \\ + 10175 \\ \hline 105820 \end{array} \quad \begin{array}{r} 105820 \\ + 752 \\ \hline 106572 \end{array}$$

$$\begin{aligned} (2035 \times 52) + 752 &= 105820 + 752 \\ &= 106572 \end{aligned}$$

ដូចនេះ: $(2035 \times 52) + 752 = 106572$

ច. $(3520 \times 125) - 157500$

$$\begin{array}{r} 3520 \\ \times 125 \\ \hline 17600 \\ + 7040 \\ + 3520 \\ \hline 440000 \end{array} \quad \begin{array}{r} 440000 \\ - 157500 \\ \hline 282500 \end{array}$$

$$\begin{aligned} (3520 \times 125) - 157500 &= 440000 - 157500 \\ &= 282500 \end{aligned}$$

ដូចនេះ: $(3520 \times 125) - 157500 = 282500$

ឆ. $25 \times (6000 \div 300) = 25 \times (20)$

$$= 500$$

$$\begin{aligned} \text{ជ. } (8625 \div 25) \times 356 &= (345) \times 356 \\ &= \boxed{122820} \end{aligned}$$

ចំណោទ

១. ម្តាយស៊ីណាយកប្រាក់ 60 000 រ ទៅទិញផ្លែស្វាយ 5 ឡូដែលក្នុងមួយឡូតម្លៃ 8 500 រ ។ តើម្តាយស៊ីណាយ នៅសល់ប្រាក់ប៉ុន្មានរៀល?

២. ធុងសាំងមួយមានប្រេង 200 ល ។ គេបូមចេញ 3 លើក ។ លើកទី 1 អស់ 30 ល លើកទី 2 អស់ 25 ល និង លើកទី 3 អស់ 15 ល ។ តើធុងសាំងនោះនៅសល់ប្រេងប៉ុន្មានលីត្រ?

៣. សិប្បកម្មមួយផលិតកាហ្វេដាក់កញ្ចប់ 2 ប្រភេទ ។ ប្រភេទទី 1 មានទម្ងន់ 500g ចំនួន 86 កញ្ចប់ និងប្រភេទទី 2 ទម្ងន់ 250g ចំនួន 124 កញ្ចប់ ។ តើសិប្បកម្មនោះ ផលិតកាហ្វេបានប៉ុន្មានគីឡូក្រាម?

៤. កសិករម្នាក់ប្រមូលផលស្រូវបាន 2532kg ។ គាត់យក ផលស្រូវទាំងអស់ចែកជាពីរចំណែកស្មើគ្នា ។ ចំណែកទីមួយ សម្រាប់លក់និងចំណែកទីពីរសម្រាប់ទុក បរិភោគ ។

ចំណែកស្រូវទីមួយគាត់លក់ 1kg តម្លៃ 900 ៛ ។ តើកសិករនោះ
លក់ស្រូវបានប៉ុន្មានរៀល?

៥. កំណាត់សំពត់មួយក៏មានប្រវែង 40m ។ គេកាត់លក់
25m ដំបូងថ្លៃ 5500 ៛ ក្នុងមួយម៉ែត្រ។ បន្ទាប់ មកគេលក់
12m ទៀតថ្លៃ 5300 ៛ ក្នុងមួយម៉ែត្រ។ កំណាត់ដែលនៅ
សល់គេលក់បានប្រាក់ 15000 ។ រកថ្លៃលក់កំណាត់សំពត់
ទាំងអស់ ។

៦. អាជីវកម្មលក់ត្រីងៀត 3 ប្រភេទ ។ ប្រភេទលេខ 1
មាន 18kg លក់តម្លៃ 32000 ៛ ក្នុងមួយគីឡូក្រាម
ប្រភេទលេខ 2 មាន 14kg លក់តម្លៃ 28500 ៛ ក្នុងមួយ
គីឡូក្រាម និង ប្រភេទលេខ 3 មាន 20kg លក់តម្លៃ
25000 ៛ ក្នុងមួយគីឡូក្រាម ។ ពេលលក់ត្រីងៀតអស់
គាត់ចំណេញបានប្រាក់ 82000 ៛ ។ រកថ្លៃទិញត្រីងៀតទាំងអស់ ។

៧. គេធ្វើរបងព័ទ្ធជុំវិញដីមួយកន្លែងរាងការ៉េដែលមាន
ជ្រុងប្រវែង 80m បានប្រវែង 218m ។ តើនៅសល់របង
ប្រវែង ប៉ុន្មានម៉ែត្រទៀតដែលត្រូវធ្វើបង្ហើយ?

ចម្លើយ :

១. រកប្រាក់ដែលម្តាយស៊ុណានៅសល់

		<u>ប្រមាណវិធី</u>
	8500	60000
×	5	-
	<u>42500</u>	<u>42500</u>
		17500

របៀបទី 1 :

<u>កំណែ</u>	<u>របៀបឆ្លើយ</u>
	<p>រកប្រាក់ដែលម្តាយស៊ុណាទិញផ្លែស្វាយ</p> <p>$8500 \text{ ៛} \times 5 = 42500 \text{ ៛}$</p> <p>រកប្រាក់ដែលនៅសល់</p> <p>$60000 \text{ ៛} - 42500 \text{ ៛} = 17500 \text{ ៛}$</p>
<u>ឆ្លើយថា :</u>	ប្រាក់ម្តាយស៊ុណានៅសល់គឺ 17500 ៛ ។

របៀបទី 2 :

<u>កំណែ</u>	<u>របៀបឆ្លើយ</u>
	<p>រកប្រាក់ដែលម្តាយស៊ុណានៅសល់</p> <p>$60000 \text{ ៛} - (8500 \text{ ៛} \times 5) = 17500 \text{ ៛}$</p>

ឆ្លើយថា : ប្រាក់ម្តាយស៊ីណានៅសល់គឺ 17500 ៛

២. រកចំណុះប្រេងដែលនៅសល់

	<u>ប្រមាណវិធី</u>
30	200
+ 25	- 70
15	<u>130</u>
<u>70</u>	

កំណែ

របៀបឆ្លើយ

រកចំណុះប្រេងបានបូមទាំង ៣ លើក

$$30\text{ l} + 25\text{ l} + 15\text{ l} = 70\text{ l}$$

រកចំណុះប្រេងដែលនៅសល់

$$200\text{ l} - 70\text{ l} = 130\text{ l}$$

ឆ្លើយថា :

ចំណុះប្រេងដែលនៅសល់គឺ 130 l ។

របៀបទី 2 :

កំណែ

របៀបឆ្លើយ

រកចំណុះប្រេងដែលនៅសល់

$$200\text{ l} - (30\text{ l} + 25\text{ l} + 15\text{ l}) = 130\text{ l}$$

ឆ្លើយថា :

ប្រាក់ម្តាយស៊ីណានៅសល់គឺ 17500 ៛

៣. រកទម្ងន់កាហ្វេសរុបដែលគេបានផលិតគិតជា kg

	<u>ប្រមាណវិធី</u>	
$\times 500$	$\times 250$	43000
$\times 86$	$\times 124$	$+ 31000$
<hr/>	<hr/>	<hr/>
$+ 3000$	1000	74000
4000	$+ 500$	
<hr/>	<hr/>	
43000	250	
	<hr/>	
	31000	

កំណែ

របៀបឆ្លើយ

រកទម្ងន់កាហ្វេសរុបលើកញ្ចប់ប្រភេទទី 1

$$500 \text{ g} \times 86 = 43000 \text{ g}$$

រកទម្ងន់កាហ្វេសរុបលើកញ្ចប់ប្រភេទទី

$$250 \text{ g} \times 124 = 31000 \text{ g}$$

រកទម្ងន់កាហ្វេសរុបដែលគេបានផលិត

$$43000 \text{ g} + 31000 \text{ g} = 74000 \text{ g}$$

គិតជា kg (1kg = 1000g)

$$74000 \text{ g} \div 1000 \text{ g} = 74 \text{ kg}$$

ឆ្លើយថា :

ទម្ងន់កាហ្វេសរុបដែលគេបានផលិត

2

គិតជា kg គឺ 74 kg ។

របៀបទី 2 :

<u>កំណែ</u>	<u>របៀបឆ្លើយ</u>
	<p>រកទម្ងន់កាហ្វេសរុបដែលគេបានផលិត</p> $(500\text{ g} \times 86) + (250\text{ g} \times 124) = 74000\text{ g}$ <p>គិតជា kg ($1\text{ kg} = 1000\text{ g}$)</p> $74000\text{ g} \div 1000\text{ g} = 74\text{ kg}$
<u>ឆ្លើយថា :</u>	<p>ទម្ងន់កាហ្វេសរុបដែលគេបានផលិត</p> <p>គិតជា kg គឺ 74 kg ។</p>

៤. រកប្រាក់សរុបដែលកសិករនោះលក់បាន

$\begin{array}{r} 2532 \\ - 2 \\ \hline 05 \\ - 4 \\ \hline 13 \\ - 12 \\ \hline 12 \\ - 12 \\ \hline 0 \end{array}$	$\begin{array}{r} 2 \\ \hline 1266 \end{array}$	<p><u>ប្រមាណវិធី</u></p> $\begin{array}{r} 1266 \\ \times 900 \\ \hline 1139400 \end{array}$
--	---	--

<u>កំណែ</u>	<u>របៀបឆ្លើយ</u>
	<p>រកផលស្រូវដែលចែកជាពីរចំណែកស្មើគ្នា</p>

$$2532\text{kg} \div 2 = 1266\text{kg}$$

រកប្រាក់សរុបដែលកសិករនោះលក់បាន

$$1266 \times 900 \text{ ៛} = 1139400 \text{ ៛}$$

ឆ្លើយថា :

ប្រាក់សរុបដែលកសិករនោះលក់បានគឺ

1139400 ៛ ។

៥. រកថ្លៃលក់ក្រណាត់សំពត់ទាំងអស់

ប្រមាណវិធី

5500	5300	137500
× 25	× 12	+ 63600
27500	10600	15000
+ 11000	+ 5300	216100
137500	63600	

កំណែ

របៀបឆ្លើយ

រកថ្លៃលក់សំពត់លើកទី 1

$$5500 \text{ ៛} \times 25 = 137500 \text{ ៛}$$

រកថ្លៃលក់សំពត់លើកទី 2

$$5300 \text{ ៛} \times 12 = 63600 \text{ ៛}$$

រកថ្លៃលក់ក្រណាត់សំពត់ទាំងអស់

$$137500 \text{ ៛} + 63600 \text{ ៛} + 15000 \text{ ៛} = 216100 \text{ ៛}$$

ឆ្លើយថា :

ថ្លៃលក់ក្រុណាត់សំពត់ទាំងអស់

គឺ 216100 ៛ ។

៦. រកថ្លៃទិញត្រីដៀតទាំងអស់

ប្រមាណវិធី

32000	28500	25000	576000
× 18	× 14	× 20	+ 399000
<u>256000</u>	<u>114000</u>	<u>500000</u>	<u>500000</u>
+ 32000	+ 28500		1475000
<u>576000</u>	<u>399000</u>		

1475000

- 82000

1393000

កំណែ

របៀបឆ្លើយ

រកប្រាក់លក់ត្រីដៀតប្រភេទទី 1

$$32000 \text{ ៛} \times 18 = 576000 \text{ ៛}$$

រកប្រាក់លក់ត្រីដៀតប្រភេទទី 2

$$28500 \text{ ៛} \times 14 = 399000 \text{ ៛}$$

រកប្រាក់លក់ត្រីដៀតប្រភេទទី 3

$$25000 \text{ ៛} \times 20 = 500000 \text{ ៛}$$

រកប្រាក់លក់ត្រីដៀតទាំង 3ប្រភេទ

576000 ៛+399000 ៛+500000 ៛

= 1475000 ៛

រកថ្លៃទិញត្រីដៀតទាំងអស់

1475000 ៛-82000 ៛= 1393000 ៛

ឆ្លើយថា :

ថ្លៃទិញត្រីដៀតទាំងអស់គឺ 1393000 ៛ ។

៧. រកប្រវែងរបងដែលនៅសល់ត្រូវធ្វើបង្ហើយ

ប្រមាណវិធី

$$\begin{array}{r}
 80 \quad 360 \\
 \times \quad - \\
 4 \quad 218 \\
 \hline
 360 \quad 142
 \end{array}$$

កំណែ

របៀបឆ្លើយ

រកប្រវែងបរិមាត្រព័ទ្ធជុំវិញដីរាងការេ

$80 \text{ m} \times 4 = 360 \text{ m}$

រកប្រវែងរបងដែលនៅសល់ត្រូវ

ធ្វើបង្ហើយ $360 \text{ m} - 218 \text{ m} = 142 \text{ m}$

ឆ្លើយថា :

ប្រវែងរបងដែលនៅសល់ត្រូវ

លំហាត់

ចូរធ្វើប្រមាណវិធីខាងក្រោម :

ក. $235 + [(54 \times 35) + (120 \times 15)]$

ខ. $[(350 \div 70) + (50 \times 28)] - 1200$

គ. $50000 - [(120 \times 180) - (15 \times 1100)]$

ឃ. $28500 - [(5000 \div 25) + (50 \times 35)]$

ង. $[(24 \times 38) + (25 \times 60)] - [(23 \times 10) + (15 \times 30)]$

ច.

$[(640 \div 40) + (480 \div 12)] - [(750 \div 15) + (5000 \div 2500)]$

ឆ. $[(84 \times 35) + (25 \times 10) + (18 \times 12)] - 2500$

ជ. $900000 - [(1500 \times 325) - (850 \times 265)]$

សំគាល់ : ក្នុងប្រមាណវិធីមានវង់ក្រចក និងឃ្នាប យើង
ត្រូវធ្វើប្រមាណវិធីក្នុងវង់ក្រចកមុន បន្ទាប់មកធ្វើប្រមាណវិធី
ក្នុងឃ្នាប មុននឹងធ្វើប្រមាណវិធីនៅខាងក្រៅ ។

ចម្លើយ :

ធ្វើប្រមាណវិធីខាងក្រោម :

ក. $235 + [(54 \times 35) + (120 \times 15)]$

$$= 235 + (1890 + 1800)$$

$$= 235 + 3690 = \boxed{3925}$$

ខ. $[(350 \div 70) + (50 \times 28)] - 1200$

$$= (5 + 1400) - 1200$$

$$= 1405 - 1200 = \boxed{205}$$

គ. $50000 - [(120 \times 180) - (15 \times 1100)]$

$$= 50000 - (21600 - 16500)$$

$$= 50000 - 5100 = \boxed{44900}$$

ឃ. $28500 - [(5000 \div 25) + (50 \times 35)]$

$$= 28500 - (200 + 1750)$$

$$= 28500 - 1950 = \boxed{26550}$$

ង. $[(24 \times 38) + (25 \times 60)] - [(23 \times 10) + (15 \times 30)]$

$$= (912 + 1500) - (230 + 450)$$

$$= 2412 - 680 = \boxed{1732}$$

ថ្មី.

$$[(640 \div 40) + (480 \div 12)] - [(750 \div 15) + (5000 \div 2500)]$$

$$= (16 + 40) - (50 + 2)$$

$$= 56 - 52 = \boxed{4}$$

ឆ្ល. $[(84 \times 35) + (25 \times 10) + (18 \times 12)] - 2500$

$$= (2940 + 250 + 216) - 2500$$

$$= 3406 - 2500 = \boxed{906}$$

ជ័. $900000 - [(1500 \times 325) - (850 \times 265)]$

$$= 900000 - (487500 - 225250)$$

$$= 900000 - 262250 = \boxed{637750}$$

ចំណោទ

១. ឈ្មួញម្នាក់មានប្រាក់ 1000000 រៀល ។ គាត់ទិញសណ្តែក 346kg ថ្លៃ 2300 រៀល ក្នុងមួយគីឡូក្រាម និងស្រូវ 250kg ថ្លៃ 650 រៀល ក្នុងមួយគីឡូក្រាម ។ តើឈ្មួញនោះនៅសល់ប្រាក់ប៉ុន្មានរៀល?

២. កសិករម្នាក់លក់មាន់ 45kg ថ្លៃ 9800 រៀល ក្នុងមួយ

គីឡូក្រាម និងទិញទា 52kg ថ្លៃ 7500 ៛ ក្នុងមួយគីឡូក្រាម ។
 កសិករនោះយកប្រាក់ដែលលក់បាន ចែកឱ្យកូន 5 ស្មើៗគ្នា ។
 តើកូនម្នាក់ៗបានប្រាក់ ប៉ុន្មានរៀល?

៣. មីងម៉ៅលក់ត្រីប្រភេទលេខ 1 អស់ 25kg ថ្លៃ
 9800 ៛ ក្នុងមួយគីឡូក្រាម និងត្រីប្រភេទលេខ 2 អស់ 18kg
 ថ្លៃ 7600 ៛ ក្នុងមួយគីឡូក្រាម ។ ប្រាក់ដែលលក់បាន គាត់ទិញ
 ស្បែកជើង 3 គូ ថ្លៃ 12500 ៛ ក្នុង 1 គូ និងទិញខោអាវ 3
 សម្រាប់ថ្លៃ 38000 ៛ ក្នុងមួយសម្រាប់ ។ តើមីងម៉ៅនៅសល់
 ប្រាក់ប៉ុន្មានរៀល?

ចម្លើយ : ១. រកប្រាក់ដែលឈ្នួញនៅសល់

		<u>ប្រមាណវិធី</u>	
2300	650	+ 795800	1000000
× 346	× 250	+ 162500	- 958300
<u>13800</u>	<u>000</u>	958300	<u>41700</u>
+ 9200	+ 3250		
<u>6900</u>	<u>1300</u>		
795800	162500		

<u>កំណែ</u>	<u>របៀបឆ្លើយ</u>
	រកប្រាក់ដែលឈ្នួញនៅសល់
	= 1000000 - [(2300 × 346) + (650 × 250)]

$$= 1000000 \text{ ៛} - (795800 \text{ ៛} - 162500 \text{ ៛})$$

$$= 1000000 \text{ ៛} - 958300 \text{ ៛} = 41700 \text{ ៛}$$

ឆ្លើយថា : ប្រាក់ដែលឈ្នួញនៅសល់គឺ 41700 ៛ ។

២. រកប្រាក់ដែលកូនម្នាក់ៗទទួលបាន

ប្រមាណវិធី

$\begin{array}{r} 9800 \\ \times 45 \\ \hline 49000 \\ + 39200 \\ \hline 441000 \end{array}$	$\begin{array}{r} 7500 \\ \times 52 \\ \hline 15000 \\ + 37500 \\ \hline 390000 \end{array}$	$\begin{array}{r} 441000 \\ + 390000 \\ \hline 831000 \end{array}$	$\begin{array}{r} 831000 \\ - 5 \\ \hline 33 \\ - 30 \\ \hline 31 \\ - 30 \\ \hline 10 \\ - 10 \\ \hline 00 \\ - 0 \\ \hline 00 \\ - 0 \\ \hline 0 \end{array}$	$\begin{array}{r} 5 \\ \hline 166200 \end{array}$
--	--	--	---	---

<u>កំណែ</u>	<u>របៀបឆ្លើយ</u>
	រកប្រាក់បានមកពីការលក់មាន់
	$9800 \text{ ៛} \times 45 = 441000 \text{ ៛}$
	រកប្រាក់បានមកពីការលក់ទា
	$7500 \text{ ៛} \times 52 = 390000 \text{ ៛}$

	<p>រកប្រាក់បានមកពីការលក់ម៉ាស់ និងទា</p> <p>$441000 \text{ ៛} + 390000 \text{ ៛} = 831000 \text{ ៛}$</p> <p>រកប្រាក់ដែលកូនម្នាក់ៗទទួលបាន</p> <p>$831000 \text{ ៛} \div 5 = 166200 \text{ ៛}$</p> <p>ប្រាក់ដែលកូនម្នាក់ៗទទួលបានគឺ</p> <p>166200 ៛ ។</p>
<u>ឆ្លើយថា :</u>	

៣. រកប្រាក់ដែលមីងម៉ៅនៅសល់

ប្រមាណវិធី

$\begin{array}{r} 9800 \\ \times 25 \\ \hline 49000 \\ + 19600 \\ \hline 245000 \end{array}$	$\begin{array}{r} 7600 \\ \times 18 \\ \hline 60800 \\ + 7600 \\ \hline 136800 \end{array}$	$\begin{array}{r} 245000 \\ + 136800 \\ \hline 381800 \end{array}$	$\begin{array}{r} 12500 \\ \times 3 \\ \hline 37500 \end{array}$	$\begin{array}{r} 38000 \\ \times 3 \\ \hline 114000 \end{array}$
	$\begin{array}{r} 114000 \\ + 37500 \\ \hline 151500 \end{array}$	$\begin{array}{r} 381800 \\ - 151500 \\ \hline 230300 \end{array}$		

<u>កំណែ</u>	<p><u>របៀបឆ្លើយ</u></p> <p>រកប្រាក់ដែលមីងម៉ៅនៅសល់</p> <p>$[(9800 \times 25) + (7600 \times 18)]$</p> <p>$- [(12500 \times 3) + (38000 \times 3)]$</p>
-------------	---

ឆ្លើយថា :

$$= 381800 - 151500$$

$$= 230300$$

ប្រាក់ដែលមិនម៉ៅនៅសល់គឺ 230300 ៛

Thank you for trying PDF Suite